

**ORTAÖĞRETİM
SINIF REHBERLİK
ETKİNLİKLERİ**

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARI YOLCULUĞU

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başarılı olduğu durumlarda kendini takdir eder./1.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcuduna göre çoğaltılır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe başlanır:

"Arkadaşlar, hepimizin hayatta başarılı olduğu durumlar vardır. Başarı sadece akademik değildir. Kimi zaman insanlarla ilişkilerimizde, kimi zaman kişisel özelliklerimizle, kimi zaman bizim diğerlerinden iyi yaptığımız şeylerde, yani aklınıza gelebilecek günlük yaptığımız şeylerde, başarılı olduğumuz yerleri görebiliriz. Şimdi hep beraber bir yolculuğa çıkalım. Bu yolculuk bizi tanıdığımız ama dikkatle incelemediğimiz olaylara yani geçmişteki başarılı olduğumuz durumlara götürecektir. Hepimiz için farklı uzaklıkta olan bir geçmiş. Sizlerden hayatta başarılı olduğunuz en önemli anlara gitmenizi ve bu anlardan iki tanesinin durağında durmanızı, durakta yolculuk ettiğiniz araçtan inmenizi ve olayı izlemenizi istiyorum. Sizlere hayallerinizde çıkacağınız bu yolculuk için 10 dakika süre veriyorum."

2. Süre bittiğinde uygulayıcı tarafından gönüllü öğrencilerden seçtikleri anıyı paylaşımları istenir. Gönüllü öğrencilere aşağıda yer alan sorular sırayla yöneltilir:
  - Bu durakta inip olayı izleyene kadar bu başarının farkında mıydın?
  - Bu olay yaşandıktan sonra kendini takdir ettin mi? Kendini takdir ettiysen nasıl takdir ettin?
3. Gönüllü öğrencilerden cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile devam edilir:

"Gördüğünüz gibi çoğu zaman başarılı olduğumuz durumların farkında olamıyoruz. Farkına vardığımız anlarda ise bazen kendimizi takdir etmeyi unutuyoruz. Hayattaki yolculuğumuzda, ilerlediğimiz araçtan başarı durağında inmeli ve kendimizi istediğimiz şekilde takdir etmeliyiz. Bazen bir

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

cümle bazen kendimize vereceğimiz küçük bir ödül olabilir bu.”

4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak kendilerini bugüne kadar takdir etmedikleri başarıları için istedikleri şekilde takdir etmeleri istenir.
5. Çalışma Yaprağı-1 tüm öğrenciler tarafından doldurulduktan sonra gönüllü öğrencilerden takdir cümlelerini paylaşmaları istenir.
6. Değerlendirme için öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:
  - Başarılarınız karşısında kendinizi takdir ettiğinizde neler hissettiniz?
  - Kendi başarılarımızı takdir etmek bizlere neler kazandırır?
7. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Arkadaşlar başarılı olduğumuz durumlarda kendimizi takdir etmemiz bizleri yeni başarılarla götürebilir. Unutmayalım başarı hayatın her yerinde bulunabilir. Başarılarımızı görerek ve fark ederek takdir etmek bizi yaşam amaçlarımızı gerçekleştirme konusunda daha istekli hâle getirebilir. Başarılı olduğumuzu hissettiğimizde mutluluğumuz artabilir.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca, özellikle insan ilişkilerinde kendilerini başarılı gördükleri konularda, her akşam kendilerini takdir eden cümleler yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'in sınıf mevcudu kadar çoğaltılmayaçağı durumlar için örnek durum cümleleri etkileşimli tahtaya yansıtılabilir. Öğrencilerden sözel olarak cevaplar alınabilir.
2. Öğrencilerden cevaplar alınırken sadece akademik başarı cümlelerine değil sosyal anlamda kendilerini başarılı saydıkları cümlelerin vurgulanmasına dikkat edilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ile çalışılırken gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek öğrencilere destek sunabilir.
4. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan iki görev yerine bir tanesinin doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rumeysa DABANLI

Çalışma Yaprağı 1

BAŞARI DURAĞIM

Sevgili öğrenciler, aşağıda yer alan kutulara istediğiniz başarıyı yazarak bu başarı için kendinizi nasıl takdir edeceğinizi yazabilirsiniz.

1

Başarım: .....

.....

Bu başarım için kendimi nasıl takdir ederim: .....

.....

2

Başarım: .....

.....

Bu başarım için kendimi nasıl takdir ederim: .....

.....

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARMAK İÇİN KENDİMİ TANIYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik konulardaki güçlü ve geliştirmesi gereken özelliklerini fark eder./2.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının akademik konulardaki güçlü ve geliştirilmesi gereken özelliklerin fark edilmesi olduğu belirtilir. 2. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe devam edilir: <i>“Akademik başarıyı etkileyen güçlü yanlarınız, sizi daha ileriye götürüp adeta arkanızdan itecek özelliklerinizdir. Bu özelliklerinizi korumanız gerekir. Geliştirilmesi gereken özellikleriniz ise o anki durumuza göre başarılı olabilmeniz adına üzerinde sabır ve kararlılıkla beslemeniz gereken özelliklerinizdir ve onların farkına vardığınızda onları geliştirme süreciniz başlar.”</i> 3. Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve doldurmaları istenir. 4. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra öğrencilerin her bir özellik için tek tek paylaşımları alınır. Öğrenci paylaşımları tahtaya yazılarak hangi özelliklere düşük ve yüksek puan verdikleri sorulur ve paylaşımları istenir. En çok paylaşılan düşük ve yüksek özellik tahtaya yazılır. 5. Süreç aşağıdaki tartışma sorularıyla devam ettirilir:<ul style="list-style-type: none"> • Bir kişinin başarılı olup olmadığını nasıl anlarsınız? • Puanlamayı yaparken kendinizde daha önce fark etmediğiniz bir özellik oldu mu? Bu özelliğinizi fark ettiğinizde kendinizi nasıl hissettiniz? • Puanlamada düşük puan verdiğiniz özelliklerin akademik başarıya ne gibi olumsuz etkileri olabilir? • Geliştirilmesi gereken hangi özellikleriniz olduğunu fark ettiniz?

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

- Puanlamada yüksek puan verdiğiniz özelliklerin akademik başarıınıza ne gibi olumlu etkileri olabilir?
  - Akademik başarılarınızı artırmak için bunların dışında, sizde bulunan hangi özellikleri sayabilirsiniz? Kendinizde fark ettiğiniz başarılarınızı etkileyen farklı özellikler nelerdir?
6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

"Başarıyı sağlayan en önemli durum; kişinin kendini iyi tanınması, kendinde bulunan ve başarısını olumlu etkileyen özellikleri için kendini takdir edebilmesi, geliştirilmesi gereken özellikleri adına hedefler koyup uygulamaya geçmesidir. Bir önceki başarı durumunuzdan daha ileriye gidebilmek adına kendi kendinizi değerlendirip ileriye dönük adımları planlamak işleri kolaylaştırır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden düşük puanlama yaptıkları özellikleri ile ilgili bir hafta içinde, onları yüksek puana çıkaracak hedefler edinmelerini ve bu hedefleri küçük adımlarla planlamaları istenir. Her adımı gerçekleştirdiklerinde kendilerini takdir edip ödüllendirebileceklerini, bu ödüllerin, bir kahve molası, sevdiği arkadaşlarıyla görüşme, daha önce ertedikleri ve kendilerine zaman ayıracakları bir aktivite vb. olabileceği anlatılıp çeşitlendirilebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinliğin uygulanması sırasında, öğrencilerin kendinde bulunan özelliklerinin kararlılık, motivasyon, planlama ile olumlu değişiklikler gösterebileceği hatırlatılır.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma Yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülebilir.
  2. Öğrencilerin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerine dönük kendini değerlendirme formları hazırlanarak öğrencilere geri bildirim sunulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Semanur KUZÖREN

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili öğrenciler başarılı insanların genel özellikleri ile kendinizde bulunduğunu düşündüğünüz özellikleri karşılaştırarak ortak olanları işaretleyiniz.

Başarılı İnsanların Genel Özellikleri	Sizde de bulunan ortak özellik (x işaretini kullanınız.)
Sorumluluk sahibidir.	
Araştırmalar yapmaktan hoşlanır.	
Zamanını iyi yönetir.	
Sabırlıdır.	
Kararlıdır.	
Çalışkandır.	
Gerektiğinde stres yönetimi yapar.	
Odaklanma becerisi yüksektir.	
Kaygılandığında durum değerlendirmesi yaparak kaygısını yönetir.	
Planlıdır.	
Sadece kendisinin bir önceki durumuyla rekabet eder.	
Krizleri fırsata çevirme konusunda yeteneklidir.	
Çevresel koşulları iyi yönetir.	
Olumlu bir benlik algısı vardır.	

Aşağıdaki cümleleri, en son yaşadığınız ve başarılı olduğunuz durumu/olayı düşünerek doldurunuz.

En son yaşadığım ve başarılı olduğum durum.....dır.

Başarılı oldum çünkü .....

Başarılı olduğum için .....hissettim.

Başarılı olmak bana .....kazandırdı.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇALIŞ VE BAŞARILI OL!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Başarmak için çalışmanın gerekliliğine inanır./3.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Tahta kalem 4. Afiş hazırlama ve slogan için karton ve pastel boya
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2'nin çıktısı alınır, örnek durumlar ayrı ayrı kesilir ve bir zarfa konur. Etkileşimli tahta ya da projeksiyon yoksa Çalışma Yaprağı-1'in de çıktısı alınır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Çalışma Yaprağı-1'deki görsel etkileşimli tahta ya da projeksiyondan yansıtılır ve uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki soru sorulur: <i>"Bugünkü konumuza geçmeden önce bu resme bakmanızı istiyorum. Bu görsel sizin için ne ifade ediyor?"</i> 2. Öğrencilerin söyledikleri uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. Öğrencilerden istenen yanıt gelmezse yönlendirici sorularla öğrencilerin başarı ve çalışmak kelimelerinin kullanıldığı cümleler kurmaları sağlanır. Ardından, <i>"Bugün sizlerle çok önemli bir konu olan başarı ve çalışma kavramlarıyla ilgili etkinlik yapacağız."</i> denir. 3. Öğrencilerle "zaman makinesi" etkinliği yapılır. Uygulayıcı öğrencilerden arkalarına yaslanıp gözlerini kapatmalarını ister. <i>"Yavaş yavaş yürüyorsunuz. Önünüzde zaman makinesi var. Zaman makinesine binip üç yıl sonrasına gidiyorsunuz. Yolculuğunuz bitti ve gitmeyi düşündüğünüz üniversitenin önünde iniyorsunuz. Etrafınızda kimler var? Ne hissediyorsunuz? Şimdi yavaşça gözlerinizi açın."</i> denir ve sonra aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir ve grup etkileşimi sürdürülür: <ul style="list-style-type: none"> Gözünüzü kapattığınızda neler gördünüz? Neler hissettiniz? Hedefinize ulaştınız mı?

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

4. Uygulayıcı tarafından öğrencilere “Sizin hayalinizde olduğu gibi hedefine ulaşan iki ünlünün hayatına bir bakalım, acaba onlar başarılı olmak için neler yapmış? Mozart beste yapmaya yedi yaşında başlamasına ve ergenliğinde ortaya koyduğu parçalar oldukça dikkat çekici olmasına rağmen en önemli başarılarını, 21 yaşından itibaren 10 bin saatini beste ve pratik yapmaya, yorumlamaya harcadıktan sonra ortaya çıkarmaya başlamıştır. Edison okula başladıktan bir müddet sonra algılamasının yavaşlığından dolayı okuldan uzaklaştırılmıştır. Birçok kez başarısızlık yaşamasına rağmen pes etmeden sürekli çalışarak elektriği bulmuştur.” şeklinde bilgi verilir. Ardından aşağıdaki sorular öğrencilere sorulur:

- Mozart ve Edison’un başarılarındaki ortak nokta nedir?
- Başarılı olduğunuz bir durumu hatırlayın, başarılı olmak için neler yaptınız? Kendinizi nasıl hissettiniz?

Uygulayıcı, hedefimize ulaşmak için pes etmeden azimle çalışmanın önemli olduğunu, başarılı kişilerin ortak özelliklerinin karşılaştıkları zorluklara rağmen yılmadan, azimle çalışmalarını olduğunu söyler.

5. Öğrenciler beşer kişilik gruplara ayrılır. Öğrencilerden grup lideri seçmeleri istenir. Grup liderlerinin daha önceden kesilip zarfa konan olay kartlarından birer tane çekmeleri sağlanır. Böylece her gruba birer olay kartı verilir. Diğer gruplardansa başarı ve çalışmak kavramını içeren afiş ve slogan hazırlamaları istenir. Gruplar önerilerini karta yazar. Grup liderleri yazılanları sınıfla paylaşır. Afiş ve slogan hazırlayan gruplar da hazırladıklarını sınıfla paylaşır.

6. Aşağıdaki tartışma soruları öğrencilere yönlendirilerek öğrencilerin etkinlik hakkındaki duygu ve düşüncelerini belirtmeleri sağlanır:

- Bugünkü etkinlikte ne öğrendiniz?
- Etkinlik sırasında neleri fark ettiniz?
- Etkinlik sırasında neler hissettiniz?
- Başarmak için neler yapılması gerektiğini söyleyebilirsiniz?

7. Aşağıdaki açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

“Bugünkü etkinliğimizde başarılı olmak için neler yapılması gerektiği ve başardığınızda neler hissettiğiniz üzerinde durduk. Başarmak için sabırla, yılmadan ve azimle çalışmamız gerektiğine inanmalıyız.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Grupların hazırladığı öneri ve afişler sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden başarılı kişilerin başarı öykülerini araştırıp sınıfla paylaşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfınızda olay kartlarında ismi geçen kişilerin isimleri ile aynı isme sahip olan öğrenciniz varsa isimleri değiştirebilirsiniz.
2. Etkileşimli tahta yoksa Çalışma Yaprağı-1'in çıktısını alıp öğrencilere gösterebilirsiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Süreç basamağında görselin öğrenciler için ne ifade ettiği sorusu yöneltirken aynı zamanda gereksinimi olan öğrenciler için görsel betimlenerek öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hava BULUT

Çalışma Yaprağı 1

DAMLAYAN SU TAŞI DELER.

**Taşı Delen Suyun Gücü Değil
Damlaların Sürekliliğidir**

Çalışma Yaprağı 2

Ahmet, üniversite sınavını kazanmak istiyor, ama ne yapacağını bilmiyor? Ahmet'e ne önerirsin?

Eda, üniversite sınavında ilk 1000'e girmek istiyor. Eda'ya ne önerirsin?

Alya, 2 yıldır üniversite sınavına girmesine rağmen istediği bölüme giremiyor? Alya'ya ne önerirsin?

Eren, yurt dışında üniversite okumak istiyor. Eren'e ne önerirsin?

---

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

KİŞİLİĞİM=BEN

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kişilik özelliklerine ilişkin farkındalık geliştirir./4.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Tahta kalem 5. Resim görüntüsünü yansıtmak için etkileşimli tahta ya da projeksiyon
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Görselin görüntüsünü yansıtmak için etkileşimli tahta hazır hâle getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Çalışma Yaprağı-1'deki görsel etkileşimli tahta ya da projeksiyon aracılığıyla öğrencilere yansıtılır ve uygulayıcı tarafından aşağıdaki soru sorulur: <i>"Bugünkü konumuza geçmeden önce bu resme bakmanızı istiyorum. Bu resim sizin için ne ifade ediyor?"</i> 2. Öğrencilerden "kişilik özellikleri" cevabı gelirse aşağıdaki açıklama yapılır. Öğrencilerden "kişilik özellikleri" cevabı gelmezse uygulayıcı tarafından yönlendirici sorular sorularak öğrencilerin "kişilik özellikleri" cevabını bulmaları sağlanır: <i>"Bugün sizlerle kişilik ve kişilik özellikleriyle ilgili etkinlik yapacağız. Kendimizi ve çevremizdeki insanları tanımamız ve davranışlarımızı hangi kişilik özelliklerimizin etkilediğini öğrenmemiz için oldukça önemli bir konudur."</i> 3. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden başlayarak cevapları alınır: <ul style="list-style-type: none"> • Kişilik nedir? • Kişilik özellikleri denince aklınıza ne gelir? • Kişilik özelliklerimizi bilmenin bize faydası nedir? 4. Çalışma Yaprağı-2 etkileşimli tahta aracılığıyla yansıtılır ve öğrencilerden kişilik özelliklerini okumaları istenir. Çalışma Yaprağı-2 etkinlik boyunca gösterilir.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

5. Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere verilir ve aşağıdaki yönerge verilir:

"Birinci bölümde yer alan benim kişilik özelliklerim bölümüne kişilik özelliklerinizi yazmanız istenmektedir. Sonra çalışma yaprağını herkes yanındaki arkadaşıyla değiştirsin ve çalışma yaprakları değiştirildikten sonra 2. bölümde yer alan arkadaşımın kişilik özellikleri bölümüne sıra arkadaşının kişilik özelliklerini yazmanız istenmektedir. Tekrar çalışma yaprakları değiştirilir. Üçüncü bölümde ise arkadaşınız ve kendinizin ortak kişilik özelliklerinizi belirleyerek yazmanız istenmektedir". Gönüllü öğrencilerden başlanarak grup etkileşimi başlatılır.

6. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir:

- Etkinlik sırasında kendi kişilik özellikleriniz ve arkadaşınızın sizin için belirttiği kişilik özellikleri ile ilgili neleri fark ettiniz?
- Bugünkü etkinlikte kişilik özelliklerinize ilişkin neleri fark ettiniz?
- En çok takdir ettiğiniz kişilik özelliğiniz nedir? Değiştirmek istediğiniz kişilik özelliğiniz var mı?

7. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Kişilik bir insanın bütün ilgilerinin, tutumlarının, yeteneklerinin, konuşma tarzının, dış görünüşünün ve çevresine uyum biçiminin özelliklerini içeren bir terimdir. Bununla beraber, dikkate değer bir husus, kişiliğin kendine özgü ahenkli bir bütün olmasıdır. Öyle ki, bir insana ilişkin her nitelik, o insanı anlamada bize bir ipucu verir. Onun belleği, dış görünüşü, direnme süreci, sesi ve konuşma tarzı, tepki hızı; insanlara tabiata ya da makinelere karşı ilgi duyması, sporculuğu vb. özellikleri, hepsi kişiliği betimlemede önemlidir. Bu anlamda hem kendimizin hem de diğer insanların kişilik özelliklerinin farkında olmak duygu, düşünce ve davranışlarımızı anlamamız açısından oldukça önemlidir."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilerek bir sonraki haftaya bu soruların cevaplarını düşünmeleri ve yazmaları istenir.

- Geliştirmek istediğiniz kişilik özellikleriniz var mı? Varsa hangi kişilik özelliklerinizdir?
- Kendinize ve başka insanlara katkısı olduğunu düşündüğünüz kişilik özellikleriniz nelerdir?

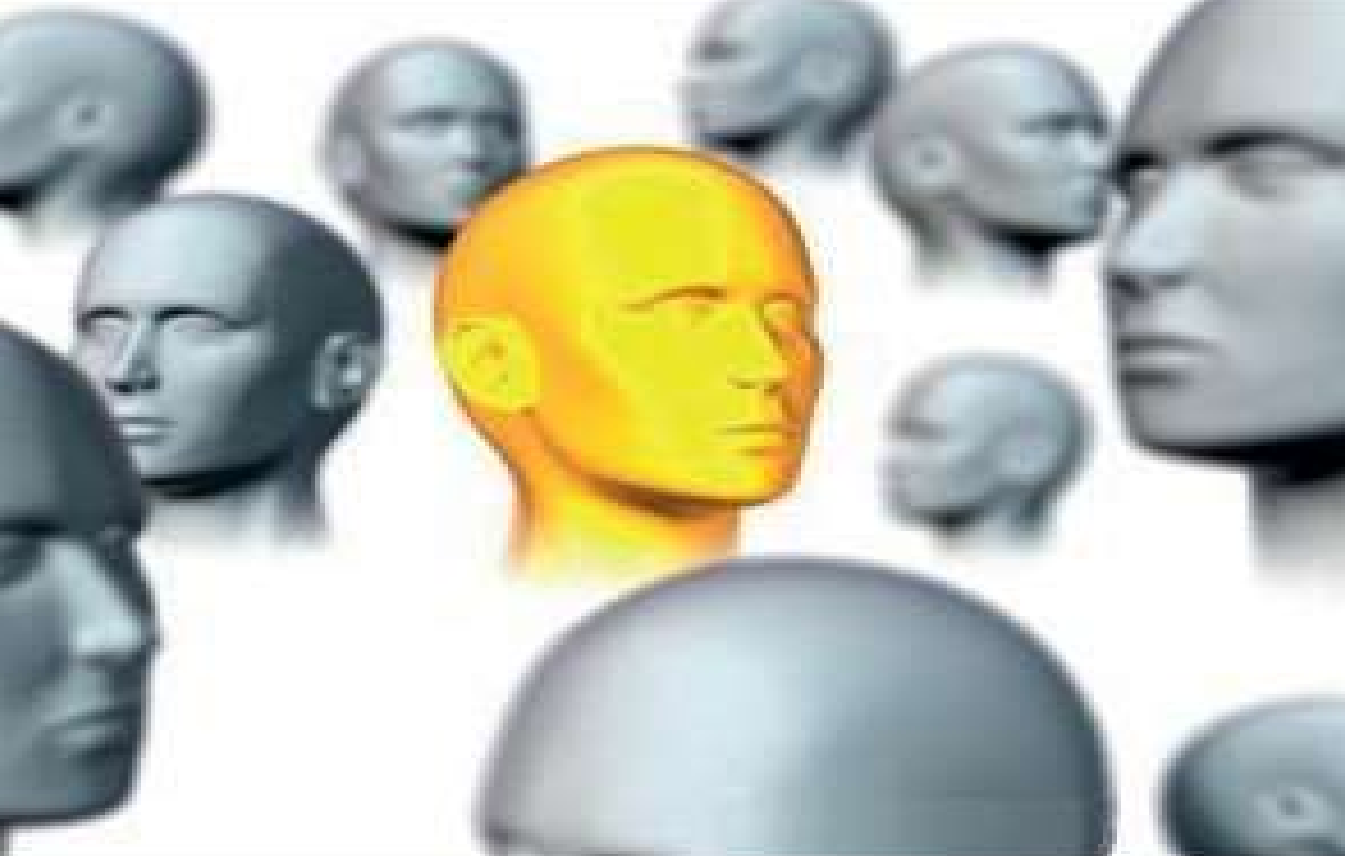
Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahtaya alternatif olarak projeksiyon kullanılabilir. Etkileşimli tahta ya da projeksiyon yok ise Çalışma Yaprağı-1 ve 2'deki görsellerin çıktısı alınarak öğrencilere gösterilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hava BULUT

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

İlgileri Alanları Geniş	Öne çıkan	Sakin	Lider
İçe Dönük	Dışa Dönük	Atılgan	Cesur
Baskın	Enerjik	Sosyal	Kaygılı
Fedakâr	Canlı	Sabırlı	Asi
Kibirli	Alçak Gönüllü	Sanata İlgili	Hoşgörülü
Neşeli	Dikkatli	Sorumsuz	Tutarlı
Meraklı	Acımasız	Bencil	Disiplinli
Yumuşak Başlı	İnatçı	Rahat	Gayretli
Empatik	Ciddi	Esprili	Samimi
Yenilikçi	Kaygısız	Cana Yakın	Hayal Gücü Kuvvetli
Uzlaşmacı	Yeni İlişkilere Açık	Rekabetçi	İyimser
Sakin	Anlayışlı	Girişken	Affedici
İş Birliği Yapan	Dürüst	Çözüm Odaklı	Şüpheli
Gayretli	Açık Fikirli	Kendine Güvenen	Meraksız
Doğrucu	Düzensiz	Dostça	Hazırlıklı
Düzenli	Hırslı	Tedbirli	Atak
Kibirli	Huzurlu	Karamsar	Meraklı

Çalışma Yaprağı 3

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİM

1) BANA GÖRE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİM

2) ARKADAŞIMA GÖRE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİM

3) ORTAK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİMİZ

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİR DE BU TARAFTAN BAK!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Ergen-ebeveyn ilişkilerini değerlendirir./5.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Mukavva karton 2. Pinpon Topu 3. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Sert bir mukavva karton ders öncesi hazır bulundurulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından 4 gönüllü öğrenciye ihtiyaç olduğu belirtilir ve gönüllü öğrenciler tahtaya çağrılır. 2. Dört gönüllü öğrenciye aşağıda yer alan açıklama yapılır: <i>"Arkadaşlar, sizlere bir mukavva vereceğim her biriniz bir köşesinden tutacaksınız. Bende mukavvanın orta noktasına bir pinpon topu bırakacağım. Sizlere bazı yönergeler vereceğim. Bu yönergeleri uygularken pinpon topunu yere düşürmeden mukavvanın üzerinde tutmanızı istiyorum."</i> 3. Gönüllü öğrencilere aşağıdaki yönergeler verilir ve öğrencilerin yönergeyi uygulamaları istenir: <i>"1- Üçe kadar sayacağım. 3 dediğimde hep beraber sınıf kapısına gidip geri geleceksiniz." 2- Hepiniz ellerinizi kaldırım dediğimde sağ elinizi havaya kaldıracaksınız."</i> 4. Öğrenciler pinpon topunu yere düşürünce tüm sınıfa aşağıdaki soru yöneltilir: • Arkadaşlar sizce bu 4 kişi kimleri temsil edebilir? 5. Öğrencilerden cevaplar alınır ve "Aile" cevabı verilmezse uygulayıcı tarafından "AİLE" cevabı verilir. 6. Uygulayıcı tarafından aşağıda yer alan açıklama ile süreç devam ettirilir: <i>"Aile de tıpkı burada gördüğünüz gibidir. Pinpon topu ailenin dinamiğini"</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

temsil eder ve ailede olaylar karşısında herkesin bir görevi vardır. Top mukavvadan düşmesin diye arkadaşlarımız mukavvayı aşağı, yukarı, sağa, sola hareket ettirdi. Yaptıkları her harekette diğerleri topu kurtarmak için çaba harcadılar. Herkes üzerine düşeni yapmaya çalıştı. Bizler de bu ailenin bir parçasıyız. Bazen ebeveynimiz ile aramızdaki ilişkiyi sorgular, bazen destekleriz. Yapılan her hareketin aile içinde bir anlamı vardır. Bu gün sizlerle ebeveyn ilişkileriniz hakkında konuşmak istiyorum.”

7. Çalışma Yaprağı-1 sınıfa dağıtılarak doldurmaları için yeterli süre verilir. Tüm öğrenciler çalışma yaprağını doldurduktan sonra gönüllü öğrencilerden 1. duruma cevap vermek isteyenlerden cevaplar alınır.

8. Aşağıdaki açıklama ve soru öğrencilere yöneltilir:

“Arkadaşlar ergen-ebeveyn ilişkilerinde pek çok çatışma ile karşılaşabiliriz. Bu çatışma durumu bunlardan sadece bir tanesi. Çatışmalarda iki tarafın da istekleri söz konusu olabilir. Siz bu çatışma durumuna baktığınızda iki taraf açısından nasıl bir değerlendirme yaparsınız?”

9. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan ikinci durum için gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır ve şu açıklama ile devam edilir:

“Arkadaşlar ergenlikle birlikte arkadaş çevremiz bizler için önem kazanır. Ancak ailemizle olan bağlarımız hiçbir zaman kopmaz. Aileye bağlanma her yaşta insan için çok değerli ve önemlidir. Sizler bu duruma baktığınızda iki tarafın yaklaşımları ve ebeveyn ilişkisi açısından nasıl bir değerlendirme yaparsınız?”

10. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan 3. durum için de gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır ve şu açıklama ile devam edilir:

“Burada gördüğümüz olay da bizim isteklerimiz ve aileminiz isteklerinin farklı olabildiği olaylardan sadece biri. Sizler özerk olmayı yani kendi istek ve sınırlarınızı belirlemeyi isteyebilirsiniz. Yaş itibari ile bu çok normal bir durum. Sizler bu durumu nasıl değerlendirirsiniz?”

11. Değerlendirme için öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Ebeveyninizle ilişkilerinizi değerlendirirken neler hissettiniz?
- Örnek durumları okuduğunuzda düşünceleriniz nelerdi?
- Bu etkinlikten sonra ebeveyninizle ilişkilerinizi değerlendirme konusunda değiştirmek istediğiniz noktalar var mı?

12. Aşağıda yer alan açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Arkadaşlar özellikle ergenlik döneminde ebeveynimizle çatışma yaşadığımız durumlar, kendi kararlarımızı kendi alma isteğimiz ve aile bağları konusunda yaşayabileceğiniz bazı sorunlar, bazı değişiklikler olabilir. Sizler aynı zamanda bu dönemde bu tür durumları değerlendirebilecek yeterliliğe de sahipsiniz. Sizlerin değerlendirme yaparak bu süreci en doğru şekilde yönetebileceğini inanıyorum.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bundan sonraki süreçte aileleriyle yaşadıkları ilişki sorunlarını çatışma, bağlanma ve özerklik açısından değerlendirmeleri istenebilir. Bu değerlendirmede olaya hem kendi açılarından hem de aileleri açısından bakmaları her iki tarafında hissettikleri ve düşündüklerine odaklanmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılamazsa öğretmen durumu okuyarak ya da etkileşimli tahtaya yansıtılarak öğrencilerin kendilerinin not olarak yazması sağlanabilir.
2. Mukavva yerine birden çok köşesi olan sert zemine sahip başka bir materyal kullanılabilir.
3. Pinpon topu yerine yuvarlanabilecek herhangi bir materyal kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'in doldurulması sırasında öğretmen rehberlik ederek destek sunabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan tüm görevler yerine belirli sayıda sorunun yanıtlanması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rumeysa DABANLI

Çalışma Yaprağı 1

1. Durum: Arkadaşlarınla akşam dışarıda vakit geçirmek istiyorsun. Geç saate kadar dışarıda durmak için aileden izin almak istiyorsun. Yanlarına gidiyorsun.

Bu durumu kiminle yaşadın?

Sen ne söyledin? Ne hissederdin?

Ebeveynin sana ne söyledi? Ebeveynin ne hissedirdi?

2. Durum: Arkadaş gruplarıyla çok uzun saatler yüz yüze, telefonda ya da internet ortamlarında vakit geçiriyorsun. Ailen bu durumdan rahatsız ve kendileriyle de vakit geçirmeni istiyor. Bunun için ebeveynin seninle konuşmak için yanına çağırıyor.

Bu durumu kiminle yaşadın?

Sen ne söyledin? Ne hissederdin?

Ebeveynin sana ne söyledi? Ebeveynin ne hissedirdi?

3. Durum: Son sınıfa geldin. Üniversite sınavından sonra il dışında okumak için can atıyorsun. İstedğin bölüm şu an bulunduğun ilde var. Ailen il dışına çıkmanı istemiyor.

Bu durumu kiminle yaşadın?

Sen ne söyledin? Ne hissederdin?

Ebeveynin sana ne söyledi? Ebeveynin ne hissedirdi?

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

AYAĞIMA BAĞLI ENGEL

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik başarının önündeki engelleri fark eder./6.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Öğrenci sayısı kadar bloknot kâğıdı 2. Öğrenci sayısı kadar balon 3. Öğrenci sayısı kadar kesilmiş ip 4. Öğrenci sayısı kadar iğne 5. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik başlamadan önce sıralar duvar kenarlarına çekilerek ortada öğrencilerin hareket edebileceği bir alan oluşturulmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>"Sevgili öğrenciler bugün sizlerle akademik başarının önündeki engellerden bahsedeceğiz. Bu engellerin kimisi kişinin kendisinden, kimisi öğretmenden, kimisi veliden, kimisi eğitim ortamından, kimisi eğitim programı ve materyallerden kaynaklanabilir. Ancak bu etkinlikte sizden asıl istediğim şey, bu engellerin kişinin kendisinden kaynaklı olanlar üzerinde yoğunlaşmanızdır."</i> 2. Her öğrenciye bir balon ve bloknot kâğıdı verilir. Her öğrencinin akademik başarısının önündeki kendilerinden kaynaklı olan duygu, düşünce, davranış, alışkanlık ya da beklentileri gibi durumlarla ilgili engelleri düşünerek verilen bloknot kâğıtlara yazmaları istenir. Yazdıkları kâğıtları balona koymaları ve şişirmeleri istenir. Şişirilen balonları kendilerine verilen iple ayaklarına bağlamaları istenir. 3. Aşağıdaki açıklama yapılır. <i>"Gençler, hepinizin ayaklarına bağlı bazı engeller var ve arkadaşınızı bu engelden kurtarmak istemez misiniz? Evet dediğinizi duyar gibiyim. O zaman benim 'Engeller Kalksın!' talimatımla herkes sıra arkadaşına koşup ayağındaki balonu patlatarak onu ayağına bağlı engelinden kurtarsın."</i> 4. Patlayan balonlardan çıkan küçük kâğıtlardaki yazılı olan engelleri

Süreç (Uygulama Basamakları):

öğrencilerin paylaşımları istenir. Paylaşılan engeller uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. Öğrenciler tarafından çok sık paylaşılan engellerin yanına birer artı koyulur ve bunlara dikkat çekilir.

5. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu okunur ve paylaşılmayan engel varsa tahtaya yazılan listeye eklenir.
6. Sürece aşağıdaki tartışma soruları ile devam edilir:
  - Paylaşılan engeller arasında en sık tekrar eden engeller hangileridir? Sizin akademik başarınızı etkileyen engeller içinde yer almakta mıdır?
  - Kendinize olan güveninizin olmaması akademik başarınızı nasıl etkiler?
  - Derslere ya da sınavlara yönelik kaygılarınız akademik başarınızı nasıl etkiler?
  - Bir derse karşı ilginiz, o dersi seviyor olmanız akademik başarınızı nasıl etkiler mi? Nasıl?
  - Ders çalışmayı ertelemek, ya da masa başına geçmeyi ertelemek akademik başarınızı nasıl etkiler?
  - Plansız olmak akademik başarınızı nasıl etkiler?
  - Kendinizin ulaşamayacağı hedefler koymak akademik başarınızı nasıl etkiler?
  - Kişilik yapınız (mükemmeliyetçilik vb.) akademik başarınızı etkiler mi? Nasıl?
7. Tartışma soruları sonrasında aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

Uygulayıcı elini öğrencilere göstererek *"Gençler elimi görüyorsunuz değil mi? Beş parmağımın beşi de bir mi? Hayır dediğinizi duyar gibiyim. Kardeşiniz, ablanız/abiniz ile birebir aynı özelliklere mi sahipsiniz? Hayır dediğinizi duyar gibiyim. İşte nasıl ki beş parmağımızın beşi de farklı ise ve bizler kardeşlerimizle birebir aynı özelliklere sahip değilsek, yani özelsek, her insanın akademik başarısının önünde kendi duygu, düşünce, davranış, alışkanlık ya da beklentilerinden kaynaklı engellerin olduğu fark edilerek önlem alınması akademik başarının artırılmasında önemli bir adım olacaktır."*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bu zamana kadar akademik başarılarını engelleyen faktörlerden en sık tekrar edeni ve kendisinin en çok başvurduğu engeli düşünmeleri, gözlemlerini not etmeleri ve bu engelin kendisine zararlarıyla etkilerini ortadan kaldırabilmek için neler yapabileceklerini yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik hareketlilik gerektireceği için okulun imkânlarına göre toplantı salonu, konferans salonu, çok amaçlı salon gibi öğrencinin rahat hareket edebileceği boş alanların olduğu bir yerde yapılabilir.
2. Etkinlik sınıf dışında bir yerde yapılacaksa ve bu alanda tahta yoksa paylaşımlar, aşağıdaki şekillerde yapılabilir:
  - A3 boyutunda bir kâğıda ya da renkli fon kartonuna uygulayıcı tarafından yazılabilir ve öğrencilerin görebileceği bir yere asılabilir.

Uygulayıcıya Not:

- Taşınabilir yazı tahtasına uygulayıcı tarafından yazılabilir ve öğrencilerin görebileceği bir yere konabilir.
- Projeksiyon cihazı varsa uygulayıcı yazdıklarını uygun bir yere (duvar, perde vb.) yansıtabilir.

3. Akademik başarı engellerinden bahsederken başarı beklentisinin düşük olması, erteleme, ulaşılması zor hedefler koyma, mükemmeliyetçilik, kaygı, ilgi, motivasyon üzerinde durulmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlik sırasında fiziksel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilere destek sunulabilir.
2. Akademik başarı engellerine dönük kontrol listeleri hazırlanarak öğrencinin kendini tanımasına dönük geri bildirim sunulabilir.
3. Hedef koyma ve hedefe ulaşmaya dönük öğrenci ile kendini izleme çizelgeleri hazırlanarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Fatma YENTİR KANAL

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Akademik Başarının Önündeki Kişinin Kendinden Kaynaklı Engelleri

- Ders çalışmaya karşı kendimi motive edemiyorum.
- Derse aktif katılamıyorum, katılamayınca konsantre olamıyorum.
- Ders esnasında ya da evde ders çalışırken dikkatim çok çabuk dağılıyor.
- Okuduğumu anlayamıyorum, muhakeme gücüm yok.
- Dersi sevmiyorum.
- Okulu sevmiyorum.
- Sevmediğim dersi yapacağımı düşünmüyorum.
- Başaramayacağım.
- Plan yapamıyorum.
- Dersin başına zamanında geçemiyorum.
- Ödev yapamıyorum.
- Özet çıkaramıyorum.
- Not tutma alışkanlığım yok.
- Zamanımı yönetemiyorum.
- Çok fazla televizyon izliyorum.
- Telefon/teknoloji/bilgisayar/oyun bağımlıyım.
- Arkadaşlarım beni dışarı çağırdığında onlara hayır diyemiyorum.
- Ödevlerimi son dakika yapıyorum.
- Sınavlara son gece çalışıyorum.
- Stresli olduğum zaman ders çalışamıyorum.
- Çok kaygılı biriyim, "Ya yapamazsam!" düşüncesine engel olamıyorum.
- Sınav için daha çok zamanım var.
- Mükemmel bir planım olmalı ve ben ona uymalıyım.
- Planıma harfiyen uymalıyım, uymazsam ders çalışmayı bırakıyorum.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

NE ZAMANA KADAR?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Akademik sorumluluklarını erteleme sonuçlarını fark eder./7.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkileşimli tahta veya projeksiyon cihazı 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Çalışma Yaprağı-1 (Ali'yi tanıyor musunuz?) 4. "https://www.youtube.com/watch?v=_spxTe5zEBE"bağlantılı "Tembelliğin Sonu (Dikkat! Aşırı Anlam İçerir- Ödüllü Animasyon)" adlı video 5. Küçük plastik top 6. A4 kâğıdı (4 adet)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcıya Not: kısmı etkinlik öncesinde okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılarak etkinliğe başlanır: <i>"Hayatımız boyunca istesek de istemesek de bazı sorumlulukları yerine getirmemiz gerekir. Sorumlulukları yerine getirirken karşımıza engeller çıkabilir. Bu engellerden biri de erteleme davranışdır. Ertelme davranışı hem günlük hayatımızda hem de okul hayatımızda görülebilir. Okul hayatımızdaki erteleme davranışı akademik erteleme diye adlandırılır. Akademik erteleme; öğrencilerin haftalık ödevlerini tamamlamayı geciktirmesi, ödevleri hazırlamayı son ana bırakması, önemli projelerin teslim tarihlerini kaçırması, sınavlara hazırlanmanın son dakikada yapılması olarak görülmektedir."</i> 2. Açıklamadan sonra yazı tahtasına papatya resmi çizilir. (Yapraklar, içine birer neden yazılacağı için olabildiğince büyük çizilmeli.) Papatyanın ortasına "Akademik Ertellemenin Nedenleri" yazılır. Öğrencilere "Akademik ertellemenin nedenleri sizce ne olabilir?" sorusu sorulur. Cevap veren öğrencilerden söyledikleri nedenleri papatya yapraklarına yazmaları istenir. (Öğrenciler nedenleri tamamlayamazsa Etkinlik Bilgi Notundaki örnek nedenlerden faydalanılabilir.)

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

3. Daha sonra "https://www.youtube.com/watch?v=_spxTe5zEBE" bağlantılı "*Tembelliğin Sonu (Dikkat! Aşırı Anlam İçerir-Ödüllü Animasyon)*" adlı video öğrencilere izletilir. Devamında öğrencilere şu sorular sorulur ve cevapları alınır:
  - Videonun anlatmak istediği nedir?
  - Zamanla büyüyen oyuncak sizce (simgesel olarak) neye benziyor?
4. Cevaplar dinlendikten sonra şu açıklama yapılır:

"Bazen ödevlerimizi, görevlerimizi yapmamız gereken zamanda yapmak istemeyiz. Daha sonra yaparım diye erteleriz. Bu durum bizi kısa bir süre için rahatlatır. Sonra yapmadığımız her şey gözümüzde çok büyür ve artık yapamayacağımızı düşünmeye başlarız."
5. Ardından katılımcılar eşit olarak dört gruba ayrılır. Her gruptan aralarından bir sözcü seçmesi istenir. Her gruba birer tane A4 kâğıdı verilir ve gruplardan beş dakika süre içerisinde akademik sorumluluklarını erteleme sonucunda neler yaşayacaklarını yazmaları istenir. Süre tamamlanınca grup sözcülerinden yazı tahtasının önüne geçip yazdıklarını okumaları istenir. Sözcülere teşekkür edilir.
6. Sonra şu sorular sorulur ve cevapları alınır:
  - Akademik sorumluluklarınızı ertelemenin sonucunda en sık karşılaştığınız durum nedir?
  - Karşılaştığınız bu durum size ne hissettiriyor?
7. Daha sonra Çalışma Yaprağı-1'deki "*Ali'yi Tanıyor musunuz?*" hikâyesi okunur. Hikâyeyi okuduktan sonra şu tartışma soruları sorulur ve cevapları alınır:
  - Sizce Ali'nin yaptığı hatalar nelerdir?
  - Ali'yi yaşadıklarından dolayı uyarmak isteseyiz ne derdiniz?
  - Ali böyle davranmaya devam ederse yaptığı için sonucunda neler yaşar?
  - Ali ile kendinizi kıyaslarsanız benzer yönleriniz var mı? Varsa nelerdir?
8. Sonra uygulayıcı önceden sınıfa getirdiği küçük topu eline alır. Etkinlikte değinilen konuların tekrar edilmesi için şu açıklamayı yapar: "*Bu topu rastgele birine atacağım. Elinde top olan öğrenci etkinlikle ilgili aklında kalan bir cümleyi söyleyecek. Ardından topu başka bir öğrenciye atacak. O da bir cümle söyleyecek. Bu şekilde devam edilecek.*" Bu oyun için beş altı dakika zaman verilir. Düşüncelerini ifade ettikleri için öğrencilere teşekkür edilir.
9. Son olarak uygulayıcı, "*Bugün akademik ertelemenin ne olduğu üzerine konuştuk. Akademik sorumlulukları ertelemenin sonuçlarından ve bu sonuçların hayatımıza etkisinden bahsettik. Bunları fark etmek umarım akademik sorumluluklarınızı ertelemenizi azaltır. Hepinize katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.*"

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Katılımcılardan bir sonraki derse kadar erteleme davranışının sonucunda neler yaşadıklarını not etmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı önerilen videolara ulaşamazsa erteleme ile ilgili başka kısa videolar tercih edebilir.
  2. Projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahtaya erişimi olmayan okullarda uygulayıcı kendi bilgisayarını sınıfa getirerek görseli bu şekilde öğrencilere yansıtabilir.
  3. Sınıfta Ali isimli bir öğrenci varsa hikâyedeki isim sınıfta olmayan bir isimle değiştirilmelidir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
  2. Videoda yer alan örnek durum gereksinimi olan öğrencilere betimlenerek öğretmen desteği sağlanabilir.
  3. Akran eşleşmesine yer verilerek akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hanife DURAN

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Akademik Ertelemenin Nedenleri

Başarısızlık Korkusu	Görevden Kaçma
Kaygı	Motivasyon Düşüklüğü
Zamanı Yönetememe	Olumsuz Eleştiriden Korkma
Öz Güven Eksikliği	Mükemmeliyetçilik vb.

Çalışma Yaprağı 1

ALİ'Yİ TANIYOR MUSUNUZ?¹

Ali, cuma günü okuldan ayrılırken daha önceki haftalardan eksik kalan çalışmalarını tamamlamak, hafta içi başlayacak sınavlara hazırlanmak için hafta sonunu çok iyi değerlendirmeye karar vermişti. Cuma akşamüstünü ve geceyi iyi geçirdi. Müzik dinledi, televizyon izledi. Gece geç saatte yattı. Cumartesi günü de arkadaşlarıyla birlikte oldu, gezindi, zamanın akıp gittiğini fark etmedi. Sözünde durmadığı için huzursuzluk da duydu. Önünde koskoca bir pazar günü olduğunu düşünerek bu duygusunu bastırdı. Ali, pazar sabahı 8.30'da uyanı. Güzel bir tatil kahvaltısı yaptı. Gazeteleri okuduktan sonra ders çalışmaya karar verdi. Gazeteler bittiğinde saat 10.30 olmuştu. Televizyonda tatil sinemasına bir göz atıp çalışma odasına çekilmek istedi. Film çok güzeldi. Öğleden sonra çalışabileceğini düşünerek oturup filmi izledi. Film 12.30'da bitti. Yemek saati gelmişti. Karnını doyurdu, çalışma odasına yöneldi. Gözü televizyonda naklen verilen futbol maçına takıldı. Çok çekişmeli geçen önemli bir maçtı. Maçtan sonra çok sıkı bir çalışma sergileyeceği konusunda kendi kendisine söz verdi. Maç bittikten sonra annesi çayın hazır olduğunu söyledi. Çayını içtikten sonra Ali'nin üzerine bir ağırlık çöktü. Haftanın yorgunluğu, maçın gerginliği, çayla birlikte yedikleri Ali'yi gevşetmişti. Ali, bu yorgunlukla verimli çalışamayacağını düşünerek dinlenmeye karar verdi. Kanepeye uzandı, tatlı bir uykuya daldı. Saat 18.00'de Ali uyanı. İçinde görevini ihmal eden insanların huzursuzluğu vardı. Bu sırada televizyonda en sevdiği dizi başladı. Akşam yemeğinden sonra çalışabileceğini düşünerek diziyi de izledi. Akşam yemeğini yedi. Bundan sonra yapılacak çalışmanın verimli olamayacağını, sabah dinlenmiş olarak kalkamayacağını düşündü. Ali, çalışmayı bir sonraki haftaya erteleyerek odasına yöneldi.

¹ http://marmarao.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/10/04/731939/dosyalar/2015_11/10102337_15083423_2.pdf adresinden alınmıştır.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

DEĞERLERİM VE DAVRANIŞLARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Yaşam değerleri ve davranışları arasında bağ kurar./8.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Çalışma Yaprağı-4 5. Etkinlik Bilgi Notu 6. Etkileşimli tahta veya projeksiyon cihazı 7. 10-14 adet yapışkanlı not kâğıdı 8. Tahta kalem 9. "https://www.youtube.com/watch?v=-XaYri3biDA" bağlantılı "Dünya'yı değiştirmek sizin elinizde. Muhteşem bir video." ve "https://www.youtube.com/watch?v=4p0B5klspKl" bağlantılı "Paylaşımçı olmak ve hoşgörü- Kısa film" adlı videolar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı, yapışkanlı not kâğıtlarına uygulama öncesinde Çalışma Yaprağı-1'de yer alan yaşam değerlerini yazmalıdır. 2. Çalışma Yaprağı-4 etkinlikten önce öğrenci sayısının üçte biri kadar çoğaltılıp belirtilen yerlerden kesilmelidir. Her öğrenciye rastgele bir örnek olay verilecek şekilde ayarlanmalıdır. 3. Uygulayıcıya Not: kısmı mutlaka etkinlik öncesinde okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinliğe başlanır: <i>"Arkadaşlar bugün sizinle çok sık duyduğumuz bir konu üzerine konuşmak istiyorum. İnsan davranışlarını şekillendiren çeşitli etkenler vardır. Bu etkenlerden biri de kişinin edindiği tecrübelerin ve çevresinin etkisiyle oluşan değerlerdir. Bazen gözlem yoluyla bazen de olayları yaşayarak nasıl davranış tutumları sergileyeceğimize karar veririz. Çeşitli yaşantılarla oluşan yaşam değerleri kişinin davranışlarına yön veren bir pusula gibidir. Bir duruma tepki verirken sahip olunan değerlere göre hareket edilir."</i> 2. Devamında yazı tahtasının sağ tarafına "YAŞAM DEĞERLERİ" başlığı yazılır ve önceden hazırlanan, değerlerin ayrı ayrı yazılı olduğu yapışkanlı not kâğıtları (en arka sıradaki öğrencinin de görebileceği boyutta olmalı) başlığın altına karışık olarak yapıştırılır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

3. Sonra "<https://www.youtube.com/watch?v=XaYri3biDA>" bağlantılı "Dünya'yı değiştirmek sizin elinizde. Muhteşem bir video" adlı ve "<https://www.youtube.com/watch?v=4p0B5klspKI>" bağlantılı "Paylaşımçı olmak ve hoşgörü- Kısa film" adlı iki video akıllı tahtadan izletilir. Sonra aşağıdaki sorular sorulur ve cevapları alınır:
  - Videolardaki kişiler hangi yaşam değerlerine sahip?
  - Hangi davranışlarından dolayı bu değerlere sahip olduklarını düşündünüz?
  - İlk videodaki izlediğiniz kişinin yaptığı davranışları düşündüğünüzde kendi yaşamınızdan neler buldunuz?
  - İkinci videodaki bisküvisini paylaşan gencin yerinde siz olsaydınız nasıl davranırdınız?
4. Ardından yazı tahtasının sol tarafına Çalışma Yaprağı-2'deki cümleler yansıtılır/yazılır. Aşağıdaki açıklama yapılır:

"Şimdi sizinle küçük bir etkinlik yapalım. Bu cümleleri söyleyen kişilerin hangi değerlere sahip olduğunu tahmin etmeye çalışalım. Tahmin ettiğiniz değerlerin yazılı olduğu yapışkanlı kâğıtları cümlenin üzerine yapıştıracaksınız. Yanlış değeri yapıştırırsanız eğer siz o değerle ilgili yaşadığınız ya da çevrenizde yaşanan bir durumu kısaca anlatacaksınız. Hadi şimdi başlayalım. İlk cümleyi kim yapmak ister?"
5. Tahtada yazılı olan tüm cümlelerin değerleri bulunana kadar etkinlik devam ettirilir. Katılan öğrencilere teşekkür edilir.
6. Sonra Çalışma Yaprağı-3'teki fotoğraflar veya benzerleri etkileşimli tahtadan açılır. Her fotoğraf için aşağıdaki sorunun gönüllü öğrenciler tarafından cevaplanması istenir:
  - Eylemi gerçekleştiren kişi ya da kişilerde hangi yaşam değerleri olsaydı bunları yapmazlardı?
7. Daha sonra Çalışma Yaprağı-4'te yer alan tamamlanmamış örnek olaylar (önceden çoğaltılarak) rastgele öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerin örnek olayları kendi yaşam değerlerini dikkate alarak iki üç cümleyle tamamlamaları istenir. Beş dakika süre verilir. Tamamlarken hangi yaşam değerinin etkili olduğunu hikâyenin başlığına yazmaları istenir. Yazıldıktan sonra kâğıtlar toplanır. Rastgele seçilen tamamlanmış örnek olaylardan altı-yedi tanesi seçilerek uygulayıcı tarafından okunur.
8. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Sizlerin de fark ettiği gibi düşünce ve davranışlarımız yaşam değerlerimizin etkisiyle şekil alıyor. Örnek olayları sahip olduğumuz değer çerçevesinde tamamlamaya çalıştık. Günlük yaşantımızda da farkında bile olmadan değerlere göre hareket ederiz."
9. Daha sonra oturum sürecinde neleri fark ettikleri öğrencilere sorulur. Gönüllü öğrencilerden cevaplamaları istenir.
10. Son olarak aşağıdaki açıklama yapılarak oturum sonlandırılır:

"Bu oturumda davranışlarımızı şekillendiren yaşam değerlerimizin neler olduğu üzerine konuştuk. Değerlerin takdir ettiğimiz ya da beğendiğimiz davranışların altında yatan önemli nedenlerden olduğunu fark ettik. Davranışlarımızı şekillendirirken değerlerimizi de dikkate alarak yaşamımıza devam edebiliriz. Duygu ve düşüncelerinizi bizimle paylaştığınız için hepimize teşekkür ediyorum."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, davranışlarına karar verirken hangi değeri daha çok kullandığını bir hafta boyunca gözlemlenmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı önerilen videolara ulaşamazsa değerlerle ilgili başka kısa videolar tercih edebilir.
2. Projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahtaya erişimi olmayan okullarda uygulayıcı kendi bilgisayarını sınıfa getirerek görseli bu şekilde öğrencilere yansıtabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 örnek cümlelerin olduğu bir sayfadır. Uygulayıcı uygun gördüğü farklı cümleleri tercih edebilir.
4. Çalışma Yaprağı-3 örnek fotoğrafların olduğu bir sayfadır. Çalışma Yaprağı-1'deki değerlerle alakalı farklı fotoğraflar da tercih edilebilir. Derse gelmeden fotoğrafları belirlemek gerekmektedir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Tahtaya yazılan yazıların herkes tarafından rahatlıkla görülebilecek şekilde net ve büyük olmasına dikkat edilerek fiziksel çevre düzenlenebilir.
2. Tahtaya yansıtılan fotoğraf ve videoların herkes tarafından rahatlıkla görülebilecek düzeyde büyük ve net olması sağlanarak materyalde uyarlama yapılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-4'te yer alan hikâyeler daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
4. Hikâyelerin tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
5. Hikâyelerin tamamlanması sürecinde öğretmen öğrencilere bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hanife DURAN

Çalışma Yaprağı 1

Örnek Yaşam Değerleri Listesi

Başarı	Bağımsızlık
Aidiyet	Yaratıcılık
Özgeçilik	Çevrecilik
Servet	Karşılıklı bağımlılık
Sağlık	Analiz
Tevazu	Mahremiyet
Sorumluluk	Maneviyat
Adalet	Dürüstlük

KAYNAK:

- Bacanlı, H. ve Bacanlı, F. (2007). Yaşam Değerleri Envanterinin Faktör Yapısı ve Güvenirliliği. 9. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresinde sunulan bildiri. 17-19 Ekim, Çeşme.
- Işık, Ş. (2020). (Ed.) Karakter Güçleri ve Erdemler. Ankara: PegemA

Çalışma Yaprağı 2

Örnek Cümleler

- Uçmayı seviyorsan, düşmeyi de bileceksin. (Nietzsche)
- Yüzümüzün ve gözlerimizin rengi ne olursa olsun, gözyaşlarımızın rengi aynıdır. (Afrika Atasözü)
- Kim kazanmazsa bu dünyada bir ekmek parası, dostunun yüz karası, düşmanının maskarası. (Mehmet Akif Ersoy)
- Sevgi insanı birliğe, egoizm ise yalnızlığa götürür. (Friedrich Schiller)
- Dünyanın gördüğü her büyük başarı, önce bir hayaldi. (Edgar Allan Poe)
- Herkes evinin önünü süpürürse sokaklar temiz olur.

Çalışma Yapağı 3

Fotoğraf -1

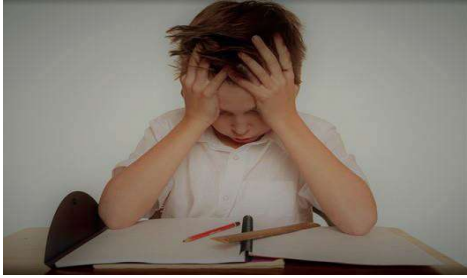
Fotoğraf -2

Fotoğraf -3

Fotoğraf -4

Fotoğraf -5

Çalışma Yaprağı 4

Deniz Yıldızının Hikâyesi (Yaşam Değeri.....)

Bir adam sabaha karşı okyanus kenarında yürüyormuş. Binlerce deniz yıldızının karaya vurduğunu fark etmiş. Daha da yaklaştığı zaman bir çocuk görmüş. Çocuk deniz yıldızlarını tek tek alarak denize götürüyormuş.

Adam çocuğa yaklaşarak sormuş:

- Bu deniz yıldızlarını neden denize geri atıyorsun?"

Çocuk:

- Güneş yükseliyor. Birazdan sular çekilecek ve bu denizyıldızları susuzluktan ölecekler. Sonra .....

.....
.....

Baloncu Hikâyesi (Yaşam Değeri.....)

Küçük çocuk, baloncuyu büyülenmiş gibi takip ederken şaşkınlığını gizleyemiyordu. Baloncu dinlenmek için durakladığında o da duruyor ve sonra yine takibe koyuluyordu. Bütün cesaretini toplayarak:

- Baloncu amca benim hiç balonum olmadı.

Adam çocuğu süzdükten sonra:

- Paran var mı?

- Bayramda vardı, önümüzdeki bayram yine olacak.

- Öyleyse bayramda gel. Acelem yok, ben beklerim.

Çocuk sessizce geri döndü. Balonlardan ayırmadığı gözleri dolu dolu olmuş, yürümeye hâli kalmamıştı. Birkaç adım attıktan sonra elinde olmadan tekrar onlara baktığında, gördüklerine inanamadı .....

.....
.....

Hayatta Fark Oluşturmak (Yaşam Değeri.....)

Mezar taşının üstündeki bir yazı: "Genç ve özgür iken, düşlerim sonsuzken, dünyayı değiştirmek isterdim. Yaşlanınca, dünyanın değişmeyeceğini anladım."

Ben de düşlerimi biraz kısıtlayarak sadece yaşadığım yeri değiştirmeye karar verdim. Ama pek değişeceğime benzemiyordu. İyice yaşlandığımda, son bir gayretle ailemi ve kendime yakın olanları değiştirmeyi denedim. Bunu da başaramadım. Sonra .....

.....
.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çalışma Yaprağı-3'te yer alan değerler uygulayıcıya yol gösterici olması için aşağıda verilmiştir.

- Fotoğraf-1: Çevrecilik-Sorumluluk
- Fotoğraf-2: Sorumluluk-Maneviyat
- Fotoğraf-3: Tevazu-Özgecilik
- Fotoğraf-4: Başarı
- Fotoğraf-5: Sağlık

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÜÇÜ BİR ARADA TAM İSABET

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İlgi, yetenek ve mesleki değerlerini ilişkilendirir./9.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-1a 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Çalışma Yaprağı-2a 5. Çalışma Yaprağı-3 6. Çalışma Yaprağı-3a 7. Çalışma Yaprağı-4 8. Etkileşimli tahta veya projeksiyon cihazı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1a, 2, 3 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2a ve 3a sırası geldiğinde tahtaya yansıtılır. 3. Çalışma Yaprağı-4 öğrenci mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mesleki yetenek, ilgi ve değerleri hatırlatmak amacıyla öğrenciler sınıf mevcuduna göre 5-8 kişilik 4 gruba ayrılır ve her gruptan kendisine bir isim vermesi istenir. Grupların isimleri uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Sevgili öğrenciler 9. ve 10. sınıflarda yetenek, ilgi ve mesleki değerlerin neler olduğunu öğrendiniz. Bugün yetenek, ilgi ve mesleki değerlerinizi ilişkilendirmeniz ile ilgili bir etkinlik yapacağız. Önce bunları hatırlamanız amacıyla 'kelime avı bulmaca' yarışması yapacağız. Bulmacayı çözmek için 5 dakika süreniz var".</i> Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 gruplara dağıtılır, grup isimlerinin kâğıtlara yazılması istenir. 2. Süre dolduğunda öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'i başka bir grup ile değiştirmeleri istenir ve Çalışma Yaprağı-1a gruplara dağıtılıp aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Elinizdeki cevap anahtarları ile diğer grubun çözmüş olduğu bulmacayı, her bir doğru işaretleme için 5 puan vererek değerlendiriniz. En son puanları toplayıp, ilgili grup isminin altına tahtaya yazınız."</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

3. Sonraki aşamada, gruplara Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak aşağıdaki açıklama yapılır ve öğrencilere Çalışma Yaprağı-2'yi doldurmaları için 3 dakika süre verilir:

"Çalışma Yaprağı-2'de ilgi, yetenek ve değerlerle ilgili boş alanlar bırakılmıştır. Sizden, az önceki bulmacanın cevap anahtarına bakarak ilgi, yetenek ve değer ifade eden kelimeleri doğru yerlerine yerleştirmenizi istiyorum." Öğrenciler Çalışma Yaprağı-2'yi doldurduktan sonra başka bir grupla değiştirmeleri istenir. Çalışma Yaprağı-2a tahtada açılır/yansıtılır ve gruplardan her bir doğru yerleştirme için 5 puan vererek diğer grubun çalışma yaprağını değerlendirmeleri, puanları yine tahtada ilgili grup isminin altına yazmaları istenir. Toplamda en yüksek puana ulaşan grup alkışlatılır.

4. Çalışma Yaprağı-2a üzerinde tartışma sorularıyla etkinlik süreci değerlendirilir:

- Sizin sahip olduğunuz ilgi, yetenek ve değerler bunlardan hangileri olabilir? Neden?
- Sahip olduğunuz ilgi, yetenek ve değerlerinize uygun meslekler hangileri olabilir? Neden?

5. Gruplara Çalışma Yaprağı-3'ten (Yetenek, İlgi ve Değerlere Uygun Meslekler) birer tane verilir ve aşağıdaki açıklamayla etkinliğin diğer aşamasına geçilir:

"Çalışma Yaprağı-2a'ya bakarak Çalışma Yaprağı-3'te ki 12 farklı mesleğin hangi ilgi, yetenek ve değerleri içermesi gerektiğini bulup altlarındaki boşluklara yazınız."

6. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3'ü doldurmaları için 5 dakika süre verilir bittiğinde gönüllü olanlara yanıtları paylaşmaları için söz hakkı verilir. Sonrasında Çalışma Yaprağı-3a tahtada açılır/yansıtılır ve üzerinde 2-3 dakika tartışılıp aşağıdaki etkinlik değerlendirme soruları yöneltilir:

- En çok ilginizi çeken meslek hangisi ve bu mesleğin gerektirdiği ilgi, yetenek ve değerler arasında nasıl bir ilişki var?
- Sahip olduğunuz ilgi, yetenek ya da değerlerin uyumlu ve mesleğiniz ile ilişkili olması sizi nasıl etkiler?
- Sahip olduğunuz ilgi, yetenek ya da değerlerden bir kısmı mesleğinize uygun olmaz ise neler yaşayabilirsiniz?

7. Uygulayıcı öğrencilerin verdiği cevapları toplamak için *"Sevgili öğrenciler sizlerin de belirttiği gibi sahip olduğumuz ilgi, yetenek ve mesleki değerlerin bilincinde olmak meslek seçimi konusunda bize yol gösterir. Birbiri ile uyumlu ilgi, yetenek ve değerlerimize uygun meslekler seçtiğimizde; hayat bize mutluluk, başarı ve doyum sunacaktır."* der ve herkese kendisini alkışlatıp oturumu sonlandırır.

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-4 oturum dışı etkinlik olarak verilerek bir ay süresince hedeflerindeki mesleklere sahip olduklarını hayal ederek doldurmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinlik 11. sınıfın Kariyer Gelişim Alanının 1. etkinliği olduğu için konu ile ilgili 10. Sınıf, 2. ve 3. hafta etkinliklerinde yer alan kazanımları hatırlatma ihtiyacı duyulmuştur. Etkinliğin bir ders saatinde tamamlanabilmesi için uygulayıcının ön hazırlığı eksiksiz yapması ve süreci iyi yönetmesine bağlıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Tahtaya yansıtılacak çalışma yapraklarının kolay okunacak şekilde yazılarının net ve büyük puntoda olmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.
3. Öğretmen gruplara geribildirim sunarak destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Melike ÇALIK

Çalışma Yaprağı 2

(İlgi Yetenek ve Değerleri Ayrıştırma Tablosu)¹

		
İLGİLER 	YETENEKLER 	DEĞERLER

Çalışma Yaprağı 2a

(Örnek: İlgi Yetenek ve Değerleri Ayrıştırma Tablosu)²

<ul style="list-style-type: none"> • MÜZİK • EDEBİYAT • İŞ AYRINTILARI • CANLI VARLIK • TEMEL BİLİM • TİCARET • İKNA • SOSYAL BİLİM • MEKANİK • SOSYAL YARDIM	<ul style="list-style-type: none"> • SAYISAL • SÖZEL • ŞEKİL UZAY	<ul style="list-style-type: none"> • ÜN SAHİBİ OLMAK • YARATICILIK • YARIŞMA • KAZANÇ • İŞBİRLİĞİ • DEĞİŞİKLİK • LİDERLİK
İLGİLER 	YETENEKLER 	DEĞERLER

¹ Çalışma Yaprağı-2'deki görseller <https://tr.depositphotos.com/> internet sitesinden telifsiz fotoğraflardan alınmıştır.

² Çalışma Yaprağı-2a'daki görseller <https://tr.depositphotos.com/> internet sitesinden telifsiz fotoğraflardan alınmıştır.

Çalışma Yaprağı 3

(Yetenek, İlgi ve Değerlerime Uygun Meslekler)³

3. Çalışma Yaprağı-3'teki görseller <https://tr.depositphotos.com/> internet sitesinden telifsiz fotoğraflardan alınmıştır.

Çalışma Yaprağı 3a

(Örnek: Yetenek, İlgi ve Değerlerime Uygun Meslekler) ⁴

 <p>SAYISAL ŞEKİL UZAY İŞ BİRLİĞİ KAZANÇ YARATICILIK</p>	 <p>SÖZEL SOSYAL BİLİMLER İKNA LİDERLİK</p>	 <p>SAYISAL ŞEKİL UZAY YARATICILIK YARIŞMA KAZANÇ</p>	 <p>POLİS</p> <p>SÖZEL İKNA SOSYAL YARDIM YARIŞMA DEĞİŞİKLİK</p>
 <p>SÖZEL SAYISAL İKNA LİDERLİK YARATICILIK</p>	 <p>ŞEKİL UZAY SAYISAL MEKANİK YARATICILIK YARIŞMA</p>	 <p>ŞEKİL UZAY TEMEL BİLİMLER YARATICILIK</p>	 <p>ÖZEL YETENEK VE İLGİLER ÜN SAHİBİ OLMAK YARIŞMA KAZANÇ</p>
 <p>ŞEKİL UZAY SAYISAL MEKANİK YARATICILIK YARIŞMA</p>	 <p>SÖZEL MÜZİK EDEBİYAT ÜN SAHİBİ OLMA YARATICILIK</p>	 <p>SÖZEL İKNA SOSYAL BİLİM YARIŞMA DEĞİŞİKLİK ÜN SAHİBİ OLMA</p>	 <p>SAYISAL TEMEL BİLİMLER İŞ BİRLİĞİ SOSYAL YARDIM</p>

4. Çalışma Yaprağı-3a'daki görseller <https://tr.depositphotos.com/> internet sitesinden telifsiz fotoğraflardan alınmıştır.

Çalışma Yapradı 4

(Oturum Dışı Etkinlik)

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

OLUR YA DA OLMAZ, DENEYİME DEVAM...

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıkların öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu kabul eder./10.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkileşimli tahta veya projeksiyon cihazı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 önceden tahtaya çizilir. 3. Çalışma Yaprağı-3 sırası geldiğinde tahtadan açılır. 4. Çalışma Yaprağı-3 bir tane çıkartılır ve 6 parça olacak şekilde kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı "Sevgili öğrenciler önceki derslerimizde akademik başarının önündeki engeller ile ilgili etkinlik yapmıştık. Bu dersimizde ise 'eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıkların öğrenme sürecinin bir parçası olması' ile ilgili etkinlik yapacağız." diyerek etkinliği başlatır. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerin 11 yıllık okul yaşantılarında ve öğrenme sürecinde yaşadıkları başarı ve başarısızlık durumlarını hatırlamaları istenir. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan geçmiş ve günümüzde yazan kısımlara en az birer tane, yaşadıkları başarı ya da başarısızlık durumunu yazmaları söylenir. Ayrıca gelecekte yaşanması muhtemel başarı ve başarısızlık durumları ile ilgili tahminde bulunarak "gelecekte" kısmına da en az bir durum yazmaları istenir. 3. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Öğrencilerin paylaşımları önceden tahtaya çizilen Çalışma Yaprağı-2 üzerine uygulayıcı tarafından kısaltılarak not edilir. Aynı paylaşımı başka bir öğrenci de yaptığında tahtada o durumun karşısına artı işareti eklenir. Böylece öğrencilerin en çok hangi alanlarda ve ne zaman başarılı oldukları ya da başarısızlık yaşadıklarına ilişkin bir liste oluşturulur. 4. Aşağıdaki tartışma soruları ile etkinliğe devam edilir: <ul style="list-style-type: none"> Tahtada yazılı olan başarı ve başarısızlık içeren cümleleri, yanındaki artı işaretlerini dikkate alarak içinizden okumanızı istiyorum. Burada

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

en çok dikkatinizi çeken başarı ya da başarısızlık durumları hangileri?
Neden?

- Tahtada yazılı olan başarısızlık durumlarından en çok tekrar edilenler ile ilgili neler söyleyebiliriz? Birden çok kişinin eğitim ve öğrenme sürecinde bu konularda başarısızlık yaşamasını nasıl açıklayabiliriz?

5. Cevaplar alındıktan sonra diğer aşamaya geçmek için Çalışma Yaprağı-3 tahtada açılır/yansıtılır ve öğrenciler 6 gruba ayrılarak Çalışma Yaprağı-3'ten her gruba birer parça verilir.

Uygulayıcı, "Çalışma Yaprağı-3'te dünyaca tanınmış çok önemli bilim insanları, yazarlar ve iş insanlarının okul yaşantıları ya da kariyerlerindeki başarı ve başarısızlıklarına dair birtakım bilgiler yer almaktadır. Her grup verilen bilgilerden yola çıkarak bu kişilerden bir tanesi ile ilgili şu soruları yanıtlayacaktır." der ve sorular uygulayıcı tarafından sorulur. Öğrencilerden soruların cevaplarını düşünüp kendi aralarında tartıştıktan sonra bir sözcü seçerek yanıtlamaları istenir.

- Sizce bu kişinin yaşadığı başarısızlıklara bakış açısı nasıldır?
- Başarısızlıklar karşısında nasıl davranmış olabilir?
- Sizler eğitim sürecinde hata yaptığınızda hangi bakış açısı ile kendinizi değerlendirirsiniz?

6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Hayatımızın her alanında olduğu gibi eğitim yaşantımızda da başarılar kadar başarısızlıklar yaşamamız, normaldir. İnsan olarak zaman zaman hata ya da başarısızlıkların hayatımızda var olacağını kabullenmemiz gerekir. Önemli olan bu durumda bile umutlu ve iyimser olarak güçlenip, deneyim kazanıp zorluklarla başa çıkma becerilerimizi geliştirmemizdir. Sizlerin de söylediği gibi hata yapmak ya da başarısız olmak öğrenme sürecinin bir parçasıdır ve bizi harekete geçiren gücü ortaya çıkarabilir."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Oturum dışı etkinlik olarak öğrencilerden, diğer öğretmenleri ya da model aldıkları saygın kişiler ile onların eğitim hayatında yaşadıkları başarısızlıklar hakkında konuşmaları ve bu durumu nasıl değerlendirdikleri konusunda görüşmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin, başarısızlıklarını dile getirebilmesi için başka arkadaşlarının da bu tür yaşantılarının olduğunu ve bu durumun her öğrenci tarafından yaşanması muhtemel ya da normal olduğunu kavramaları önemlidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yapraklarının tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Melike ÇALIK

Çalışma Yaprağı 1

(Eğitim ve Öğrenme Yaşantılarımdaki Başarı ve Başarısızlıklarım)

BAŞARILARIM

Geçmişte: .....
.....
.....
.....

Günümüzde: .....
.....
.....
.....

Gelecekte: .....
.....
.....
.....

BAŞARISIZLIKLARIM

Geçmişte: .....
.....
.....
.....

Günümüzde: .....
.....
.....
.....

Gelecekte: .....
.....
.....
.....

Çalışma Yaprağı 2

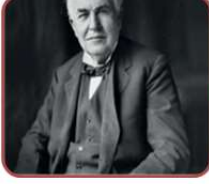
(Uygulayıcı için başarılı ve başarısız yaşantılar şablonu)

BAŞARILI YAŞANTILAR	Geçmişte	Günümüzde	Gelecekte
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

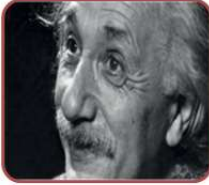
BAŞARISIZ YAŞANTILAR	Geçmişte	Günümüzde	Gelecekte
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Çalışma Yaprağı 3

(Başarıları ile Tanınan İnsanlar)

Thomas Edison Ampul üretim sürecinde 10.000 kez başarısız olduktan sonra sonunda istediği gibi bir ampul üretti. Başarısızlıkları hakkında soru soran bir gazeteciye ise şöyle cevap verdi: *“Ben 10.000 kez başarısız olmadım. Hatta bir kere bile başarısız olmadım. Ben ampul üretimi konusunda başarısızlığa yol açan 10.000 farklı yöntemi birebir denedim. Sonuç vermeyen bu yöntemleri ayıkladıktan sonra işe yarar bir yöntem buldum.”*

Albert Einstein: 4 yaşına kadar konuşamayan Einstein, 16 yaşındayken İsviçre’deki Zurich Federal Polytechnic’in giriş sınavında başarısız oldu. Üniversite hayatı boyunca vasat bir öğrenci idi. Fizik ve matematik dünyasının bir numarası olarak görülen, kuantum ve evrenin sırlarını keşfetmek bakımından inanılmaz çalışmalar ortaya koyan ve 1921’de Nobel ödülü alan Einstein bile bir zamanlar “ kaybeden” olarak görülüyordu.

Soichiro Honda: Honda Motor Company’nin kurucusu olan Soichiro Honda’nın şirketinin ürettiği piston yayları bir zamanlar Toyota tarafından uygun bulunmayıp reddedildi. Asla vazgeçmeyen Honda, okula gidip makine bilgilerini geliştirdi ve 2 yıllık deneme yanılmadan sonra Toyota’nın istediği gibi piston yayı üretmeyi başarıp Toyata ile sözleşme imzaladı.

Aziz Sancar Tıp Fakültesi’ni birincilikle bitirdi. Doktor olduktan 1.5 yıl sonra biyokimya eğitimi için Amerika’ya gitti fakat tek kelime İngilizce bilmiyordu. Hücrelerin hasar gören DNA’ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandıran araştırması sayesinde Nobel Kimya Ödülü’nü kazandı.

J.K. Rowling 90 bin kelimededen oluşan ilk kitabı “Harry Potter ve Felsefe Taşı”nı bir bilgisayar olmadığı için elle yazdı. Onlarca defa yayınevleri kitabını basmayı reddettikten sonra küçük bir yayınevi basmaya karar verdi. Bunun nedeni yayınevi sahibinin sekiz yaşındaki kızının bu kitabı çok sevmesi imiş.

Stephen King İlk yayımlanan ve sadece 35 dolar kazandığı hikayesi Cam Zemin’den önce tam olarak 60 defa ret cevabı almıştır. Oysa Stephen King, bugün kitapları milyonlarca satan ünlü bir yazardır.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARISIZLIK KARŞISINDA NE YAPACAĞIMI BİLİYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Öğrenme sürecinde deneyimlediği başarısızlıkların üstesinden gelmek için farklı çözüm yolları dener./11.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılarak hazır hâle getirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere yapılacak olan etkinliğin amacının akademik olarak yaşadıkları başarısızlıkların üstesinden gelmek için alternatif çözüm yollarının bulunması olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Hepimizin hayatında hatalar, yanlışlar, başarısızlıklar olabiliyor. Bazen pes ettiğimizde bazen de hatalarımızdan büyük kazanımlar elde edebiliyoruz. Başarısızlıklarımızdan bir şeyler öğreneceğimizi bilmek başarıya ulaşmamızda bizi motive edecektir. Başarısızlıklarımızın üstesinden gelmede yeni yollar keşfederiz. Aslında yeni yollar ile birlikte kendimizi, kendi içsel gücümüzü, mücadelecilik yönlerimizi de keşfetmiş oluruz. Şimdi sizlerden okula başladığınız ilk günden bugüne kadar olan süreçte başarısız olduğunuz bir durumu ve bu başarısızlık karşısında bulduğunuz çözüm yollarını düşünmenizi ve çalışma yaprağınıza yazmanızı istiyorum."</i> 3. Öğrencilere düşünceleri ve çözüm yollarını çalışma yaprağına yazmaları için yeterli süre verilir. 4. Sınıfta gönüllü öğrencilere başarısızlık durumunu ve çözüm yollarını paylaşması için söz verilir. 5. Öğrenciler paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular yöneltilir ve gelen cevaplar sınıfta paylaşılır:<ul style="list-style-type: none"> • Bugüne kadar öğrenme sürecinizde başarısızlıkla sonuçlanan ve sizi etkileyen deneyimleriniz oldu mu? Olduysa bunlar nelerdi? • Başarısız olma deneyiminizin nedenleri nelerdi? • Başarısızlıklarınızın üstesinden gelmek ve başarıya ulaşmak için ne

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

gibi çözüm yolları denediniz? Bu çözüm yollarından hangileri size yarar sağladı?

- Etkinlik sonunda kendinizde neler fark ettiniz?

6. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra şu açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Öğrenme sürecinde birçok farklı deneyim yaşarız. Olumsuz sonuçlanan deneyimlerimiz, karşımıza çıkan engeller bizi yeni arayışlara götürür. Başarısızlığınızı gören ilk siz olursanız bunu telafi etmek daha kolay olacaktır. Ders alınmış bir başarısızlık aslında önemli bir başarıdır. Bunu bilmek sizleri öğrenme sürecinizde daha güçlü kılacak ve motive edecektir.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-1 de belirttiği çözüm yollarını öğrenme sürecinde kullanmaya devam edebilirler.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

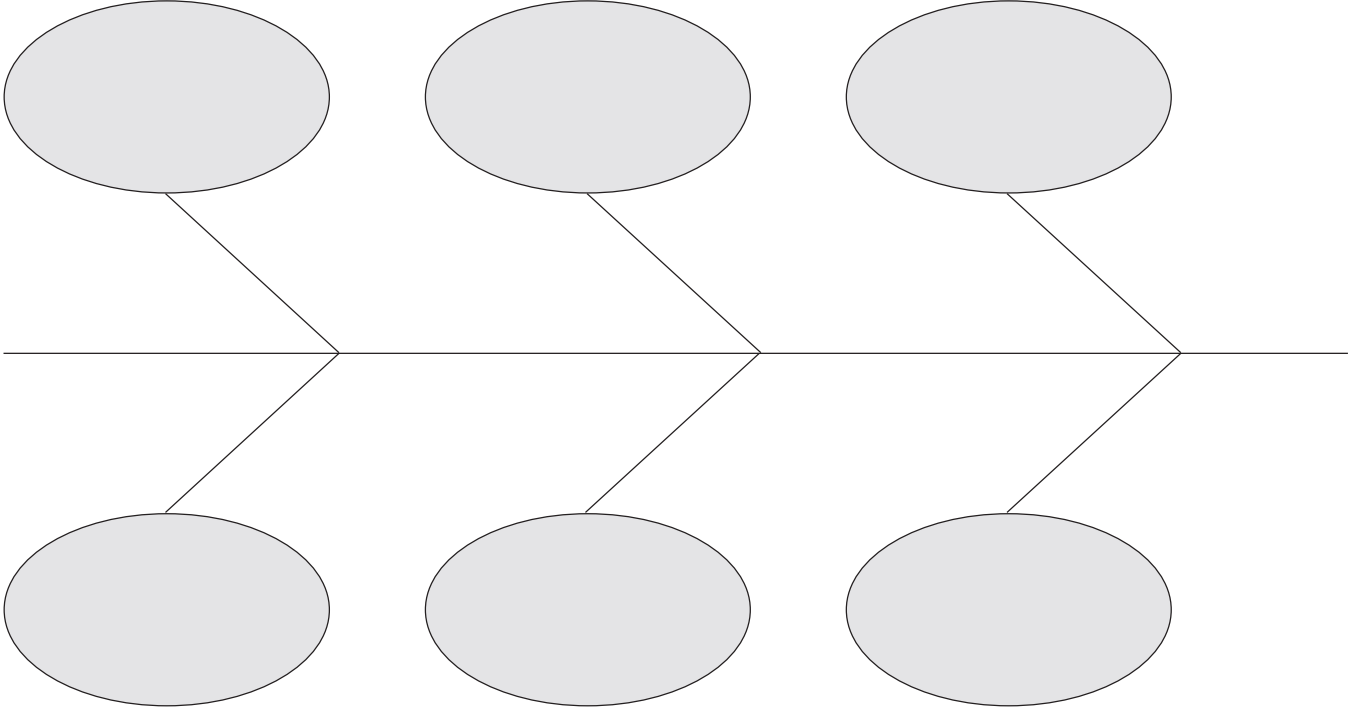
1. Çalışma yaprağının doldurulma sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Duygu Asena TÜRKER

Çalışma Yaprağı 1

Başarısız Olduğum Durumlar

Çözüm Yollarım

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELECEĞİMİN YILDIZI BENİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Geleceğini hayal ederek başarılı yaşam amaçları oluşturur./12.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılarak hazır hâle getirilir.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

1. Uygulayıcı tarafından aşağıda yer alan Umuş adlı şiir okunarak etkinlik başlatılır:
*"Umuş
Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin, bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan
Yeni bir başlangıç vardır
Parmaklarını sürsen dünyaya, rengini anlarsın
Gözünle görsen elmayı, sesini duyarsın
Onu işitsen, yuvarlağı sende kalır
Her başlangıçta yeni bir anlam vardır.
Nedensiz bir çocuk ağlaması bile
Çok sonraki bir gülüşün başlangıcıdır. (Edip Cansever)"*
2. Öğrencilerin şiir ile ilgili düşünceleri alınır ve şiirin kendilerinde uyandırdığı hisler üzerinde konuşulur. Öğrenciler yeni başlangıçlar, umutlar, gelecek hakkında fikirlerini ifade ettiklerinde aşağıdaki açıklama yapılır:
"İnsan hayal ettiği amaçları gerçekleştirme yolunda yürürken engellerle karşılaşsa dahi yorulmaz. Ancak amaçsız bir yaşam bize boşluktaymıyız gibi hissettirebilir ve bizi yıpratır. Her geminin bir rotası olduğu gibi bizim de varmak istediğimiz bir hedef olmalıdır. Yeni ve umutlu başlangıçları ancak kendimiz gerçekleştirebiliriz. Bunları gerçekleştirirken asıl önemli olan bizleri mutlu edecek ve kişisel özelliklerimize ve değer yargılarımıza uygun amaçlar belirleyebilmektir. Bu yüzden şimdi sizlerden Çalışma Yaprağı-1'deki yıldızları güçlü ve başarılı özellikleriniz ile doldurmanızı istiyorum."

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

3. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra aşağıdaki sorularla etkinliğe devam edilir:
  - Özelliklerinizi yazdığınız yıldızlar arasında sizi daha güçlü hissetmenizi sağlayan özellikleriniz neler?
  - Sahip olduğunuz bu özellikleri önceki yaşantılarınızda kullandınız mı? Kullandıysanız bunlar hangi yaşantılarınızdı?
4. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile Çalışma Yaprağı-2'nin öğrenciler tarafından doldurulması sağlanır:

"Güçlü ve başarılı özelliklerinizi bilmek gerçekçi ve ulaşılabilir amaçlar belirlemenize yardımcı olacaktır. Hedeflerimizi amaçlarımız ve kişilik özelliklerimiz doğrultusunda belirlemek hayatımızda önemli adımlar sağlayacaktır. Şimdi sizlerden çalışma yaprağındaki yıldızı kullanarak yaşam amaçlarınızı belirlemenizi istiyorum."
5. Çalışma Yaprağı-2 doldurulduktan sonra gönüllü olan öğrencilerin paylaşımları dinlenir. Paylaşımların öğrencilerin sosyal duygusal gelişimini destekleyici olmasına dikkat edilir.
6. Aşağıdaki tartışma soruları sorulur:
  - Belirlemiş olduğunuz amaçlarınıza ulaşmada size yardımcı olabilecek özellikleriniz nelerdir?
  - Yaşam amaçlarınız hayatınızı hangi yönde nasıl etkiler?
  - Amacınıza ulaşabilmeniz için hangi özelliklere ihtiyacınız var?
7. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Yaşamamızın amacı uzun ve kıvrımlı bir yolda olabilir. Kendi özelliklerinizin farkında olmak, gücünüzün neye yeteceğini bilmek maksadınıza ulaşmada size büyük kolaylık sağlayacaktır. Kendinizi tanımak, potansiyellerinizin farkına varmak bu yolun en zorlu kısmıdır. Bunu gerçekleştirdiğiniz takdirde geleceğinize de kendinize de istediğiniz yönde şekil verebilirsiniz. Önemli olan başarmaya yönelik motivasyonunuzu ve güçlü yönlerinizi yanınıza alıp yola çıkmaktır ve bu serüvenli yolda yaşam yıldızınız tıpkı kutup yıldızı gibi size yönünüzü gösterecek ve yolunuzu aydınlatacaktır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-2'deki Yaşam Yıldızı ile bugüne kadar kendi potansiyellerini kullanarak gerçekleştirdikleri başarıyla sonuçlanan amaçlarını bir kâğıda yazarak bu iki çalışmayı yan yana odalarında görebilecekleri bir yere asabilirler.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 ile çalışılırken öğretmen bireysel olarak geri bildirim sunarak destek verebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 ile çalışılırken gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Öğretmen kişisel özellikler ve yaşam amaçlarına örnekler vererek öğrencilerden bekleneni daha açık ve net ifade edebilir.

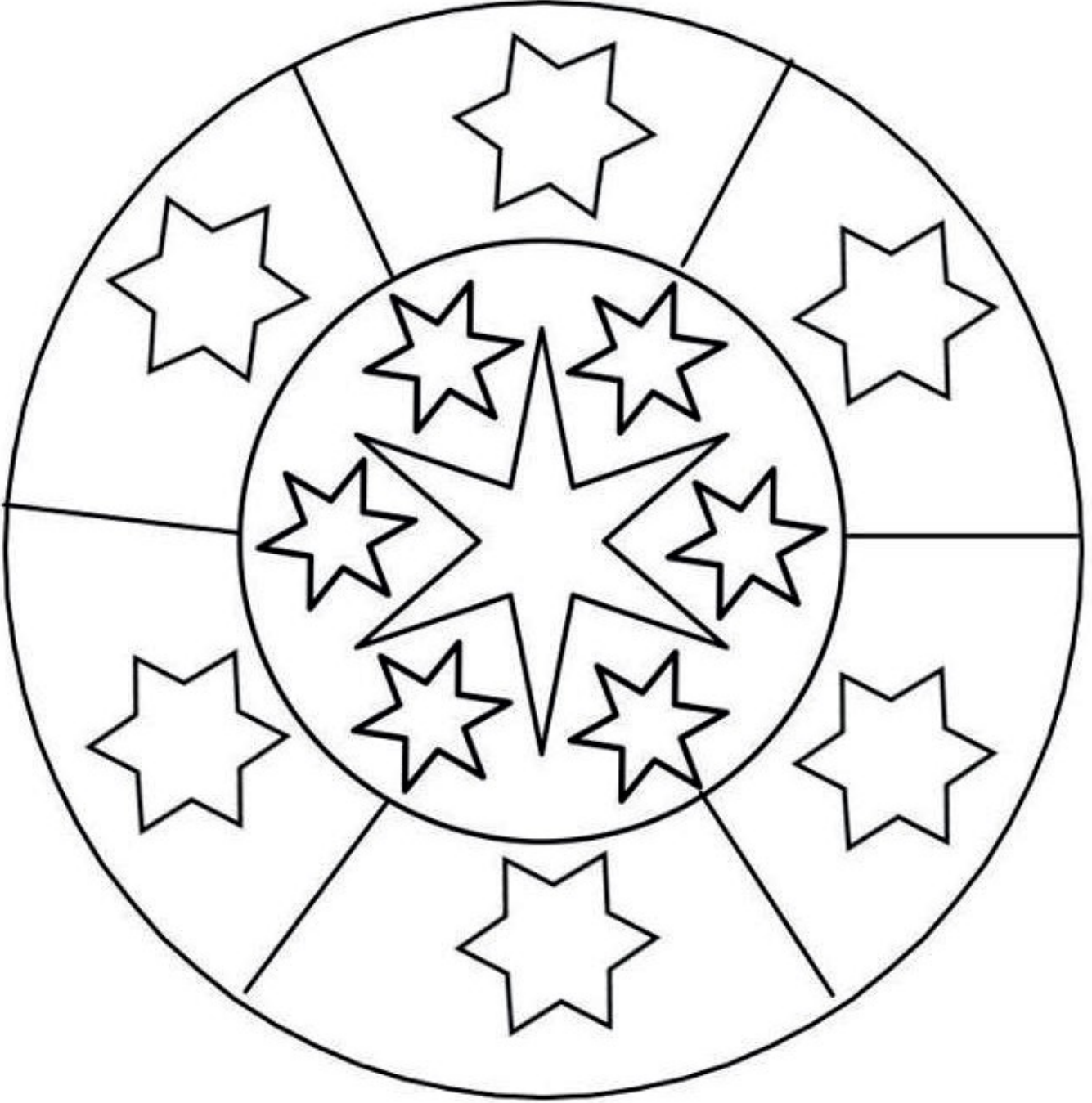
Etkinliği Geliştiren:

Duygu Asena TÜRKER

Çalışma Yaprağı 1

GÜÇLÜ VE BAŞARILI ÖZELLİKLERİM

Çalışma Yaprağı 2

GÜÇLÜ VE BAŞARILI ÖZELLİKLERİM

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

AMAÇLARIN İÇİN HAREKETE GEÇ!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Yaşam amaçlarına ulaşmak için bir eylem planı hazırlar./13.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <p><i>“Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerin de aşına olduğumu düşündüğüm bir konuda sizlerle bir etkinlik yapacağız. Etkinliğimizin konusu ise; yaşam amaçlarımız için plan hazırlamak. Bu etkinlikte amaçlarımıza ulaşmak için nasıl bir plan yapmamız gerektiğini öğreneceğiz. Sizlere şu soruları sormak istiyorum:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Yaşam amaçlarımız kavramından ne anlıyorsunuz? Bir insan amaçları için nasıl plan yapar? Amaçlarınız için daha önce plan yaptınız mı?” Gönüllü öğrencilerin cevapları alındıktan sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve doldurmaları istenir. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-1’deki tabloları doldurduktan sonra her öğrencinin bir arkadaşı ile eş olması istenir. Aşağıdaki açıklama yapılır: <p><i>“Sevgili arkadaşlar, sizlerden eş olduğunuz arkadaşınıza yaşam amaçlarınızı anlatmanızı istiyorum. Anlattıktan sonra eşiniz, size amacınıza ulaşmanız konusunda önerilerde bulunacak. Daha sonra siz arkadaşınızın amaçlarını dinleyeceksiniz. Ona bu konuda nasıl bir eyleme geçmesi gerektiği konusunda önerilerde bulunacaksınız.”</i></p> Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> Yaşam amaçlarınıza ulaşmak için eylem planınızı oluştururken hangi aşamalarda zorlandınız? Neden?

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

- Arkadaşlarınızın önerisi ile planlarınızda değişiklik yapma ihtiyacı hissettiniz mi? Nasıl ve neden?
  - Planladığınız yaşam amaçlarına ulaşmak için kendinizde neler değiştirmeniz ya da geliştirmeniz gerekir?
5. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Arkadaşlar bugünkü etkinliğimizde yaşam amaçlarımıza ulaşmak için eylem planı oluşturduk. Yaşam amaçlarımızı oluşturduktan sonra en önemli şey harekete geçmek ve iyi bir plan yapmaktır. Bu eylem planını oluştururken kişisel güçlerimizi, potansiyelimizi ve sahip olduğumuz imkânlarımızı göz önünde bulundurarak uygulanabilir eylem planları oluşturursak yaşam amaçlarımıza ulaşmamız mümkün olur."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kısa ve uzun vadeli yaşam amaçları için hazırladığı eylem planını uygulama sürecinde sürekli olarak kendi kişisel güçleri, potansiyelleri ve sahip olduğu imkânlar açısından gözden geçirmesi ve uygulama sürecini not alması istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. İkili gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ile çalışılırken öğrencilerin tabloyu tüm amaçları için doldurmaları yerine bir ya da iki amaç için doldurmaları istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Tabloların doldurulması sırasında ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Öğretmen yaşam amacı, kısa ve uzun dönemli yaşam amaçlarına ilişkin örnekler vererek öğrencilere destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ahmet HÖBEK

Çalışma Yaprağı 1

YAŞAM AMAÇLARI PLANIM			
Kısa Vadeli Amaçlarım			
	Bu amacımı gerçekleştiresem neler elde edeceğim?	Bu amacı gerçekleştirmek için atacağım adımlar nelerdir?	Amacıma ulaşmamda önümdeki engeller nelerdir?
AMAÇ-1	1.	1.	1.
	2.	2.	2.
	3.	3.	3.
AMAÇ-2	1.	1.	1.
	2.	2.	2.
	3.	3.	3.
AMAÇ-3	1.	1.	1.
	2.	2.	2.
	3.	3.	3.

YAŞAM AMAÇLARI PLANIM**Uzun Vadeli Amaçlarım**

	Bu amacımı gerçekleştirirsem neler elde edeceğim?	Bu amacı gerçekleştirmek için atacağım adımlar nelerdir?	Amacıma ulaşmamda önümdeki engeller nelerdir?
AMAÇ-1	1.	1.	1.
	2.	2.	2.
	3.	3.	3.
AMAÇ-2	1.	1.	1.
	2.	2.	2.
	3.	3.	3.
AMAÇ-3	1.	1.	1.
	2.	2.	2.
	3.	3.	3.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

LİDERLİK MERDİVENİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Liderlik özellikleri açısından kendini değerlendirir./14.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. 1 adet tahta kalem 5. Yapıştırıcı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2, A3 şeklinde çıktı olarak alınmalıdır ya da poster şeklinde çıkarılabilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>“Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerin de aşına olduğunu düşündüğüm bir konuda sizlerle bir etkinlik yapacağız. Konumuz liderlik özellikleri. Bildiğiniz üzere, çoğu zaman liderlik kavramı konuşmalarımız içinde geçer.</i> <i>Lider ruhlu, lider karakterli gibi ifadeler kullanırız. Liderlik deyince daha çok siyasi liderler aklımıza gelir. Liderliği daha çok bir konu, sorun ve durum hakkında yenilik üreten kişiler olarak tanımlıyoruz. Bu yüzden yaşamın her yerinde bu özelliklere ihtiyacımız var. Uzmanlar, çoğu zaman mesleğimizi icra ederken liderlik özelliklerine sahip olmanın ne derece önemli olduğunu anlatırlar. Hatta şirketler yöneticilerine, üniversiteler öğrencilerine, basın kuruluşları gazetecilerine, siyasi partiler siyasetçilerine liderlik özelliklerini geliştirici eğitimler verirler. İş hayatımızda ve sosyal ilişkilerimizde liderlik özelliklerine sahip bireylere ihtiyaç duyarız.”</i> 2. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir ve gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. <ul style="list-style-type: none"> • Liderlik nedir? • Liderlik özelliklerini nasıl sıralayabiliriz? • Liderlik özelliklerine neden ihtiyaç duyarız? • Liderlik özelliklerini nasıl kazanabiliriz?

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

3. Uygulayıcı tarafından daha önceden hazırlanan Çalışma Yaprağı-1 sınıfın uygun duvarına yapıştırılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

"Sevgili arkadaşlar, şimdi hepinizden buradaki 'Liderlik Özellikleri Nelerdir?' yazan kartona sizin için liderlik özellikleri ne ifade ediyorsa yazmanızı istiyorum."

4. Tüm öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'i doldurduktan sonra, yazılan özelliklerin hepsi uygulayıcı tarafından bütün sınıfla paylaşılır. Öğrencilerin görüşleri sorulur ve paylaşımları alınır.
5. Uygulayıcı tarafından daha önceden hazırlanan Çalışma Yaprağı-2, Çalışma Yaprağı-1'in yanına yapıştırılır (ya da ekrana yansıtılır) ve öğrencilerin okuması sağlanır.
6. Çalışma Yaprağı-3 olan "Liderlik Merdivenim" her öğrenciye uygulayıcı tarafından dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

"Sevgili arkadaşlar, sizlere dağıttığım Çalışma Yaprağı-3'ü (Liderlik Merdivenim) incelemenizi istiyorum. Seçeceğiniz meslekte ve sosyal yaşamda en çok ihtiyacınız olan liderlik özelliklerini, daha önce hazırladığımız liderlik özelliklerinden 10 tanesini seçerek merdivenlere yerleştirmenizi istiyorum. Bu sizin Liderlik Merdiveniniz. Çocuklar yerleştirirken şuna dikkat etmenizi istiyorum: En zor ulaşacağınızı düşündüğünüz liderlik özelliğini en üst basamağa yerleştirin, en kolay ulaşabileceğiniz liderlik özelliğini ise ilk basamağa yerleştirin."

7. Öğrenciler çalışma yapraklarını tamamladıktan sonra paylaşmak isteyen öğrencilerin paylaşımları alınır.
8. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir:
  - Liderlik merdiveninizi oluştururken neleri dikkate alarak liderlik özelliklerini belirlediniz?
  - Bugün ele alınan lider özelliklerini düşününce kendinizi liderlik açısından nasıl değerlendirirsiniz?
  - Liderlik özelliklerini geliştirebilir miyiz? Evet ise nasıl geliştirebiliriz?
9. Aşağıdaki açıklama ile sonlandırılır:

"Sevgili arkadaşlar, gördüğümüz gibi birçok liderlik özelliği sıraladık. Bir insan bu özelliklerin hepsine sahip olamaz. Ayrıca bu liderlik özellikleri de her insanda aynı düzeyde olmaz. Bugün hepiniz bu liderlik özelliklerinden okul ve sosyal yaşamınızda en çok ihtiyacınız olanları seçtiniz. Bundan sonraki süreçte ihtiyacınız olan liderlik özelliklerini nasıl geliştirebileceğiniz üzerine düşünmeniz ve bu doğrultuda adımlar atmanız sizin hem akademik hem kariyer hem de sosyal yaşamınızda liderlik özelliklerinizi daha çok sergilemenizi destekleyecektir."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerinizden çevrelerinde liderlik özelliklerine sahip kişileri gözlemlerini ve kendi özellikleri kapsamında değerlendirmelerini isteyebilirsiniz.
2. Öğrencilerinizden liderlik özellikleri ile tanınan siyasetçi, bilim insanı, iş insanı gibi insanların otobiyografilerini ve yaşam hikâyelerini okumalarını isteyebilirsiniz.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 A3 ya da poster olarak çıkartılamazsa büyük bir kartona uygulayıcı yaprakta yer alan şekli çizebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 A3 ya da poster olarak çıkartılamazsa projeksiyon ya da etkileşimli tahta yardımı ile ekrana yansıtılabilir. Ya da tüm öğrencilerin görebileceği büyüklükte bir kartona uygulayıcı tarafından elle yazılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in öğrenciler tarafından doldurulması yerine, öğrencilerin söyledikleri tüm sınıf tarafından rahatlıkla görebilecek şekilde, büyük boyutlarda tahtaya yazılarak fiziksel çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 daha büyük puntoda hazırlanarak, daha büyük boyutlarda basılarak ya da yansıtılacaksa yazıların net ve büyük olmasına dikkat edilerek materyalde uyarılama yapılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-3'te yer alan 10 basamağın tamamının doldurulması yerine daha sınırlı sayıda basamağın doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
4. Çalışma Yaprağı-1 ve 3'ün doldurulması sırasında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ahmet HÖBEK

Çalışma Yaprağı 1

LİDERLİK ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

1.		26.	
2.		27.	
3.		28.	
4.		29.	
5.		30.	
6.		31.	
7.		32.	
8.		33.	
9.		34.	
10.		35.	
11.		36.	
12.		37.	
13.		38.	
14.		39.	
15.		40.	
16.		41.	
17.		42.	
18.		43.	
19.		44.	
20.		45.	
21.		46.	
22.		47.	
23.		48.	
24.		49.	
25.		50.	

Çalışma Yaprağı 2

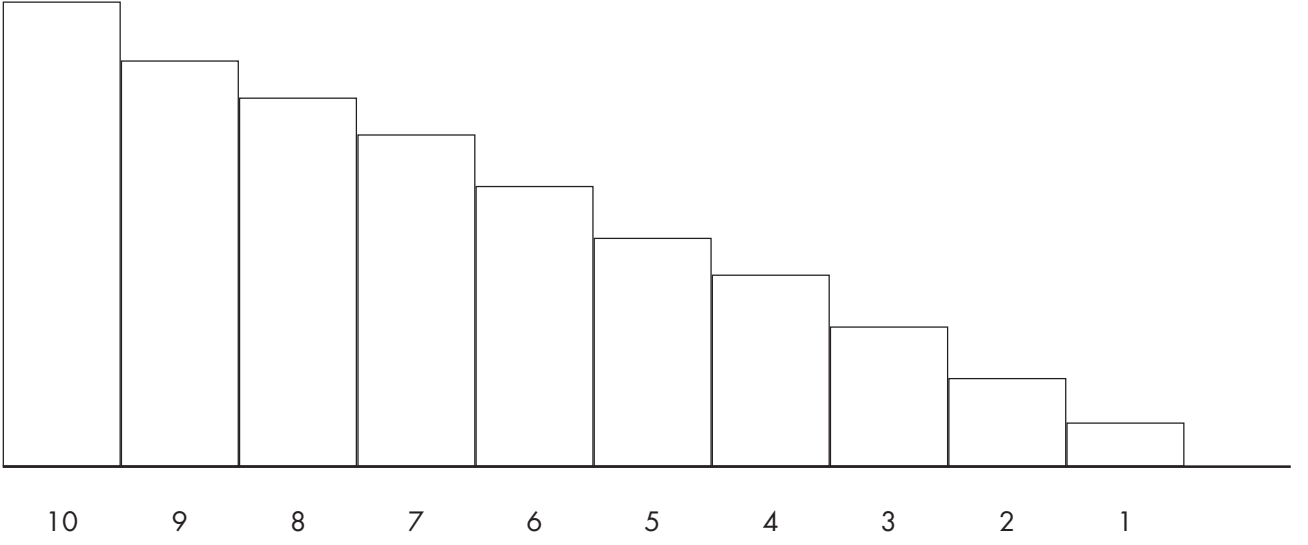
LİDERLİK ÖZELLİKLERİ

1.	Vizyon sahibi olma	11.	Açık iletişim kurma	21.	Üretken olma	31.	Öngörülü olma	41.	Örnek olma
2.	Fedakâr olma	12.	Duyarlı olma	22.	Yetkisini verme	32.	Önerileri dikkate alma	42.	Çözümlere odaklı olma
3.	Tutarlı olma	13.	Yenilikçi olma	23.	Öneriye açık olma	33.	Yanılardan ders alma	43.	Olumluyu örnek alma
4.	Güven verme	14.	Etkin karar verme	24.	Kontrollü olma	34.	Zamanı iyi yönetme	44.	Kalite anlayışı olma
5.	Motive etme	15.	Esnek olma	25.	Mizahı sevme	35.	Stresle başa çıkabilme	45.	Ben dilini kullanma
6.	İlham verme	16.	Girişimci olma	26.	İstikrarlı olma	36.	İşleri önem sırasına koyma	46.	Empati kurma
7.	Gelişim odaklı olma	17.	Paylaşmayı bilme	27.	Sistemli olma	37.	Sabit görüşlü olmama	47.	Risk alabilme
8.	Adaletli olma	18.	Rehberlik etme	28.	Demokratik olma	38.	Rekabetçi olma	48.	Öz eleştiri yapabilme
9.	Mütevazı olma	19.	Sorumluluk alma	29.	Hesap verme	39.	Pozitif olma	49.	Ödül verme
10.	Dinleyici olma	20.	İnsanları iyi tanıma	30.	İşi yarım bırakmama	40.	Çok boyutlu düşünme	50.	Hedefi olma

Çalışma Yaprağı 3

LİDERLİK MERDİVENİM

İhtiyacınız olan liderlik özelliklerini bu merdivene yerleştirirken en zor edineceğinizi düşündüğünüz özelliği son merdivene yerleştirin.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

FARK ET, ÇÖZÜM OL!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Yerel ve küresel sorunları tartışır./15.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Müzik çalar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı, etkinliğin uygulanmasından 5 gün önce öğrencilere Etkinlik Bilgi Notunu çoğaltarak iletir. 2. Uygulayıcı etkinlik öncesi Çalışma Yaprağı-1’de verilen anketi Google formlara aktarır ve bu online anketin kısa yol internet adresi linkini öğrencilere mail ile yollar. Anket online olduğu için zaten bütün öğrenciler cevapladığında istatistiksel sonuçlar uygulayıcının elinde hazır olacaktır. 3. Uygulayıcı Çalışma Yaprağı-2’de verilen fotoğrafların A4 kâğıdı boyutunda çıktısını alır. 4. Uygulayıcı derse girmeden bir saat önce sınıfta öğrenci sıralarının dairesel bir oturma planıyla yerleştirilmesini sağlamalıdır. Ya da okulun sınıf dışında çok amaçlı bir salonu bulunuyorsa çok amaçlı salonda dairesel oturma yerleşimi hazırlanarak etkinlik çok amaçlı salonda da yapılabilir. 5. Uygulayıcıya Not: kısmı mutlaka etkinlik öncesinde okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>“Sevgili arkadaşlar; sizlerle birkaç gün önce paylaştığım bilgi notunu okuduğunuz ve online ankete katıldığınız için teşekkür ederim. Yaşadığımız dünyada her an hızlı değişimler yaşanıyor. Değişimlerle beraber dünyada yaşanan birçok küresel ve yerel sorun var. Bugün bu sorunları tartışarak bu sorunlarla ilgili duygularımızı, gözlemlerimizi ve çözüm önerilerimizi paylaşmaya çalışacağız.”</i> 2. Önceden hazırlanmış fotoğraflar uygulayıcı tarafından sınıfta dairesel oturma planında oturan öğrencilerden yan yana oturan 8 öğrenciye verilir. <i>“Fotoğraf verdiğim arkadaşlarım elindeki fotoğrafı en fazla otuz saniye odaklanarak inceledikten sonra solundaki arkadaşına iletisin. Bu şekilde bütün</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

fotoğrafları hepiniz görünceye kadar fotoğrafları dolaştırmaya devam edelim."

3. Fotoğrafların öğrencilerce incelenmesi sırasında uygulayıcı sınıfta sözsüz, enstrümantal, yavaş bir müzik açarak öğrencilerin fotoğraflarla duygusal etkileşim kurmasına yardım edebilir. Bu aşama için öngörülen süre yedi sekiz dakika kadardır.
4. Bütün öğrencilerin bütün fotoğrafları gördüğünden emin olduktan sonra fotoğrafları dolaştırma etkinliğini şu açıklamayla sonlandırılır:

"Arkadaşlar hepiniz fotoğrafları incelediniz. Gördüğünüz fotoğraflar içinden sizi en çok etkileyen fotoğrafın hangisi olduğunu düşünün. Bu fotoğraf sizde nasıl duygular uyandırdı. Fotoğraftaki sorun hangi yerel ve küresel sorunla ilgilidir?"

5. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.
6. Daha sonra online anket sonuçları alınır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

"Arkadaşlar yaptığınız birbirinden farklı ve etkili paylaşımlar için teşekkür ederim. Şimdi sizlere etkinlik öncesi yanıt vermiş olduğunuz anketin sonuçlarını açıklamak istiyorum. Sonuçları açıkladıktan sonra, sonuçlar hakkında sizlerin de söz alarak kısa değerlendirmeler yapmanızı isteyeceğim."

7. Uygulayıcı tarafından anket sonuçları açıklanırken her bir grafikte en yüksek değerleri alan üç veya dört konu başlığı açıklanır. Sonrasında öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir:
  - Konuşulan sorunlar içerisinde sizi en çok etkileyen hangisiydi?
  - Yerel ve küresel sorunlar yaşamınızı doğrudan nasıl etkilemektedir?
  - Yerel ve küresel sorunlarda bizim bireysel olarak rolümüz nedir? (Hem sorunların oluşma sürecinde hem de sorunların çözüm süreci için düşünülmelidir.)

8. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Arkadaşlar bugün hep birlikte yerel ve küresel sorunlarla ilgili farkındalık kazandık. Bu sorunların oluşmasında rolümüz olduğu gibi çözümde de en büyük rolün bizlere düştüğünü unutmamalıyız. Ülkemizin ve dünyamızın yaşanabilir kalması için yerel ve küresel sorunlara duyarlı olmalı, bu sorunları fark etmeli ve çözümleri için adımlar atmamız."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Uygulayıcı öğrencilerden etkinlikte tartışılan sorunlarla ilgili resimli gazete haberleri bularak bu resimli haberlerden uygun olanlarla bir "Yerel ve Küresel Sorunlar" panosu oluşturabileceklerini açıklar.
2. Uygulayıcı öğrencilerin yerel veya küresel sorunlarla ilgili çalışma grupları oluşturarak farkındalık sağlama amaçlı proje fikirlerini grup hâlinde yazmalarını ister.
3. Uygulayıcı öğrencilerden yerel ve küresel sorunlarla ilgili bireysel olarak bir deneme, anı, araştırma yazısı veya kompozisyon yazmalarını ister.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfta dairesel oturma düzeni hazırlamak mümkün değil ve çok amaçlı salon da kullanıma elverişli değil veya hiç yoksa uygulayıcı klasik sınıf yerleşimini de kullanabilir. Dairesel yerleşim planı tartışma etkinliği için daha verimli olduğundan tercih edilmiştir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan fotoğraflar daha büyük boyutlarda basılarak ve kontrast renkte zemine yapıştırılarak materyalde uyarlama yapılabilir.
2. Anketin yanıtlanması sırasında öğretmen rehberlik ederek destek sunabilir.
3. Etkinlik Bilgi Notu daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
4. Etkinlik Bilgi Notu kelime sayısı ve kelime zorluğu temelinde basitleştirerek ya da kısaltılarak kullanılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

İzzet Bülent SENYÜCEL

Çalışma Yaprağı 1

ANKET

Sevgili Çocuklar,

Bu anketi sizlere daha önce verilen Etkinlik Bilgi Notunu okuduktan sonra yanıtlayınız.

Soru 1- Aşağıda küresel sorunlardan hangileri aynı zamanda Türkiye'nin de yerel sorunları arasında yer almaktadır? (Birden fazla kutucuğu işaretleyebilirsiniz.)

- Küresel Isınma
- Çevre kirliliği
- İşe Yerleşme
- Eğitim
- Adalet
- Düzensiz kentsel yapılaşma
- Açlık
- Su ve enerji kaynaklarının plansız tüketimi
- Sağlık
- Bilinçsiz tüketici davranışları
- Doğa dostu olmayan endüstriyel üretim
- İklim değişikliği
- Etnik ayrımcılık
- Şiddet

Soru 2- Aşağıda küresel ve yerel sorunlardan hangilerinin çözümü sizce daha önceliklidir? Lütfen en fazla üç seçenek işaretleyiniz.

- Küresel Isınma
- Çevre kirliliği
- İşe Yerleşme
- Eğitim
- Adalet
- Düzensiz kentsel yapılaşma
- Açlık
- Su ve enerji kaynaklarının plansız tüketimi
- Sağlık
- Bilinçsiz tüketici davranışları
- Doğa dostu olmayan endüstriyel üretim
- İklim değişikliği
- Etnik ayrımcılık
- Şiddet

Çalışma Yaprığı 2¹

AÇLIK

<http://sumerliler.com/tag/afrika/>

ADALET

<http://sumerliler.com/tag/afrika/>

1. Resimler farklı web sayfalarından alındığı için her resmin alındığı web adresi resmin altında eklenmiştir.

BİLİNÇLİ TÜKETİCİ

<https://images.app.goo.gl/ubak6zCm8wCHGNUG7>

DÜZENSİZ KENTLEŞME

<https://images.app.goo.gl/on7XLXliemWcHWKQ9>

ÇEVRE KİRLİLİĞİ

<https://images.app.goo.gl/GqHc4Bqp85U5dYsK7>

EĞİTİM

<https://images.app.goo.gl/HsNK9CuyNcPeMbCw5>

ENDÜSTRİYEL KİRLİLİK

<https://wallpapercave.com/wp/wp7004678.jpg>

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Dünyayı Anlayalım, Yorumlayalım (Küresel ve Yerel Sorunlar)

Merhaba Sevgili Öğrenciler;

Günümüz dünyasında gelişen teknoloji, iletişim ve ulaşım olanakları sayesinde, ülkeler farklı alanlarda yaşanan her türlü olumlu ve olumsuz gelişmeden anında haberdar olmaktadır. Ülkeler arasında kültürel, etnik, tarihsel ve toplumsal yaşam tarzı açısından farklılıklar olsa da evrensel değerler etrafında dünya ülkeleri giderek daha çok bütünleşiyorlar. Sevgi, saygı, hoşgörü, fırsat eşitliği, adalet gibi evrensel kavramlar insanları tüm dünyada yaygın sorunlar karşısında ortak hareket etme, iş birliği yapma anlayışına götürüyor. Yaşlı dünyamızın çözüm bekleyen ortak sorunları bulunuyor. Elbette sorunların çözümü noktasında tüm insanlığın en büyük güvencesi genç nüfustur. Şöyle ki:

Birleşmiş Milletler istatistiksel nedenlerden dolayı 10-19 yaşlar arası ergenler ve 15-24 yaş arası da genç insanlar olarak tanımlamaktadır. Bu iki grup bir arada değerlendirildiğine ise dünyada 10-24 yaş aralığı arasında en az 1,8 milyar genç insanın yaşadığı anlaşılmaktadır. (BM Nüfus Fonu, 2015) Dilerseniz küreselleşme ve bununla bağlantılı küresel sorunlar hakkında düşünmeden önce küreselleşmenin tanımına bakalım:

Küreselleşme dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan insan, toplum ve devletler arasında karşılıklı etkileşimdir. Sizce bu etkileşim neden giderek daha çok ihtiyaç duyulan bir etkileşimdir? Çünkü az sonra başlıklar halinde sıralayacağımız sorunlar bütün yerkürenin, bu yerkürede yaşayan bütün insanların geleceğini yakından ilgilendirmektedir. Daha da önemlisi bütün dünyayı ilgilendirdiği için küresel sorun dediğimiz bu sorunlar, ortak akıl, ortak hareket ve insani evrensel değerler etrafında bütünleşmek yolu ile çözülebilecektir. Aslında küresel sorunların fark edilişi çok da yeni değildir. Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, giderek dünya gündeminde en üst sıralarda yer alan küresel sorunlar, günümüzde göz ardı edilemez bir noktaya gelmiş durumdadır. Şimdi de bu küresel ve yerel sorunları sıralayalım:

Yoksulluk ve açlık, işsizlik, etnik ayrımcılık, adaletsizlik, eğitim sorunları, sağlık sorunları, şiddet, çevre kirliliği, küresel ısınma, iklim değişikliği, düzensiz kentsel yapılaşma, doğa dostu olmayan endüstriyel üretimler, su ve enerji kaynaklarının plansız tüketimi, bilinçli tüketici davranışları.

Değerli öğrenciler özetle siz sevgili gençler yetişkin bir insan olma adayı olarak dünyamızın yaygın sorunlarını yani küresel ve çevresel sorunları bilmelisiniz. Yine yazımızın girişinde ifade ettiğimiz gibi küresel ve çevresel sorunların azaltılması için sevgi, saygı, fırsat eşitliği, adalet ve hoşgörü gibi evrensel kavramları ilke edinerek çözüme katkıda bulunabilirsiniz. Bu konuda her bir bireyin dünyada olan bitenlerin farkında olması büyük önem arz ediyor. Siz de dilerseniz etkinliğin yapılacağı güne kadar farklı bilgi kaynaklarına bakarak bu konuda daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

Dünyanın her yerinde küresel sorunlara karşı kendini ifade eden, dünyanın dikkatini sorunlara çekmeye çalışan genç insanlar var:

İsveçli Greta Thunberg küresel ısınma ve iklim değişikliği sorunları hakkında yaptığı eylemlerle bütün dünya gençleri için farkındalık yaratmıştır. 2019 Yılı 6 Ekim'de Birleşmiş Milletler uluslararası toplantısında dünya liderlerine gençlerin gözünden iklim sorunları hakkındaki düşüncelerini ve gençlerin beklentilerini ifade etti.

Pakistanlı Malala Yousafzai kız çocuklarının yaşadığı eğitim sorunları kısıtlı imkânlarla yayınladığı bir kişisel blog ile anlattı. Bu blog kısa sürede milyonlarca insan tarafından fark edildi. Malala 2014 yılında henüz 17 yaşında Nobel Barış Ödülünü alan en genç insan olarak tarihe geçti.

Ülkemizden pek çok okulda binlerce genç arkadaşımız Greta Thunberg'in "İklim Grevi" eylemine destek verdiler. Bunlar arasında 2019 yılında İstanbul Robert Kolej son sınıf öğrencisi olan Selin GÖREN adlı arkadaşımız 2018 yılında "Gelecek İçin Cumalar" adlı iklim hareketinin İsviçre'de yaptığı tüm dünya ülkelerinden çocukların katıldığı toplantıda gönüllü olarak ülkemizi temsil etmiştir. Basınımızda kendisine sorulan; "Kendini Türkiye'nin Greta'sı olarak görüyor musun?" şeklinde sorulan soruya bakınız nasıl yanıt vermiştir:

"Bana kalırsa Greta bir tane. Onu Greta yapan birçok faktör var ve Asperger's sendromu da bunlardan bir tanesi. Bu, ona her şeyi siyah-beyaz olarak görme, sosyal normlardan sıyrılıp düşüncelerini filtresiz savunma ve kendini yaptığı işe adama imkânı veriyor. O yüzden çok farklı koşullarımız var. Zaten Greta olmak gibi bir amacım da yok. Ben Greta'nın karakterini değil, savunduğu idealleri benimsedim; tıpkı temiz bir gelecek için mücadele eden diğer arkadaşlarım gibi. Greta 'ya benzemek istediğim bir konu varsa o da oluşturduğu farkındalık ve etki. Biz de Türkiye'de böylesi bir ses getirelim isterim."

Dünyamızda pek çok farklı alanda gençler küresel sorunların çözümü konusunda mücadele ederek dünyayı daha yaşanabilir bir yer hâline getirebilmek için, devletleri çözümler konusunda harekete geçirmeye çalışıyorlar.

KAYNAK:

1. Birleşmiş Milletler Kalkınma Ajansı
<https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html>
2. AB Proje Yönetimi
<https://www.abprojeyonetimi.com/turkiyede-gonullu-olmaniz-gereken-10-sivil-toplum-kurulusu/>
3. Bayar, F. (2008). Küreselleşme kavramı ve küreselleşme sürecinde Türkiye. Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi, 32, 25-34.
4. İklim Değişikliği İle Mücadelede Gençliğin Sorumluluğu (İklim Değişikliği Modülleri 17. Kitap)
5. Dr. Barış Gençer BAYKAN
<https://www.sivilsayfalar.org/2019/12/21/turkiyenin-gretasi-selin-iklim-krizi-insanligin-gelecegini-belirliyor-luffen-fark-edin/>

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

YARATICI OBJELER TABLOSU

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Grup çalışmalarına aktif olarak katılır./16.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. Minimal objeler 6. Her renkten 4 adet olmak üzere siyah, beyaz, mavi 12 adet fon kartonu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öncelikle öğrencilerle birlikte sınıfta fon kartonu sığacak şekilde sıralardan dört adet etkinlik masası oluşturulur. 2. Her masaya Çalışma Yaprağı-2’de yer alan Grup A, Grup B, Grup C ve Grup D şeklinde bir grup adı kartı bırakılır. Bu ikişer sıradan oluşturulan sıralar dışında kalan diğer sıralar çalışma zemini olarak kullanılan sıralardan olabildiğince uzak şekilde sınıfta duvar kenarlarına sıralanarak dairesel bir oturma düzeni oluşturulur. 3. Öğrencilerin evlerinden getirdikleri minimal objeler ayrıca beşinci bir çift sıra yapılarak öğrencilerin oturacağı dairesel alanın ortasında konumlandırılır. Objeler ve uygulayıcının getirdiği altı adet fon kartonu, bu çift sıra üstünde oluşan düz alana bırakılır. Böylece bir obje masası elde edilmiş olacaktır. Fon kartonları satın alındığı yerden rulo hâline getirilmemiş ve düz olarak alınmış olmalıdır. Aksi hâlde öğrenciler fon kartonlarına objeleri yerleştirirken düz bir zemin elde edemezler. 4. Uygulayıcı öğrencilere minimal objeler hakkında etkinlikten üç gün önce şöyle bir açıklama yapar: <i>“Arkadaşlar, üç gün sonra yapacağımız etkinlik için para harcamanıza gerek olmaksızın objeler getirmenizi istiyorum. Örnek verecek olursak bu objeler; evlerinizde bulunan çantanıza sığacak büyüklükte olabilirler. Getirebileceğiniz bazı obje isimleri şunlar olabilir: Süs eşyaları, model arabalar, renkli kurşun kalemler, deniz kabukları, mümkün olan en küçük boyutlarda yapay veya gerçek bitkiler, estetik duran ofis büro malzemeleri, küçük boyutlarda kartpostallar, bir ele sığacak boyutu geçmeyen farklı malzemelerden yapılmış toplar, dekoratif görünen küçük boyutlu not defteri,</i>

Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık

küçük plastik insan, bitki veya hayvan figürleri ve anlatılan örneklerde olduğu gibi minimal yani küçük boyutlarda objeler... Getirilecek objeler, görüntü olarak rahatsızlık yaratmayacak ve herhangi bir kötü koku yaymayan objeler olmalıdır. Her öğrenci en fazla beş obje getirebilir. Fazla objeler etkinliğe dâhil edilmeyecektir."

5. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çıktı alınır.
6. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 bir adet çıktı alınır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır:

"Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerle hayal gücünüzü kullanacağınız eğlenceli bir etkinlik yapacağız. Etkinliğimizin adı Yaratıcı Objeler Tablosu. Şimdi sizlere bir örnek uygulama gösterdikten sonra etkinliğimizin kurallarını ve etkinliği nasıl gerçekleştireceğimizi anlatacağım."

2. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Arkadaşlar, günlük hayatta kimisini sadece gördüğümüz ama dokunmadığımız süs eşyaları, kullandığımız bazı objeler ve çeşitli küçük nesnelere farklı bir şekilde aynı zeminde bir araya getirerek soyut bir tablo oluşturmanızı istiyorum. Her grup, objeler masasından eşit sayıda obje alarak kendilerine ait etkinlik masasının başına geçecek. Objeye seçimi için bütün gruplar belirlendikten sonra her grup sırayla birer obje olmak üzere karar vereceğimiz sayıda objeyi alacaklar. Gruplar onlara vereceğimiz beş dakikalık sürede tablolarını tamamlayacaklar. Süre dolduğunda hiçbir grup tablosuna müdahale edemez. Süre bitti dediğim anda yarışmacı gruplar ellerini havaya kaldırarak bekleyecekler."

3. Öğrenciler gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak dört gruba ayrılır ve Çalışma Yaprağı-2'de yer alan grup isim kartları çıktı alınarak her grubun sırasına asılır.
4. Öğrencilere örnek olması için Etkinlik Bilgi Notu gösterilebilir.
5. Uygulayıcı tarafından her gruba Çalışma Yaprağı-1'de yer alan bir adet etkinlik puan kartı verilir. Yalnız puan kartını verirken örneğin kart verdiği grup A grubuysa puanlamada A grubunun üstü çizilir. Her grup için bunu yaptıktan sonra şu açıklama yapılır:

"Arkadaşlar şimdi sırayla her grup etkinlik bölgesinde kendi masaları dışındaki masalardaki temaları inceleyerek diğer grupların her biri için puan verecek. Kendi grubunuza puan vermeyeceksiniz. Puanlamaya başlamadan önce her grup kendi arasında temaların hangi özelliklerine göre puan vereceği konusunda kriterler belirlemelidir. Bu sayede diğer gruplara ortak puan verirken daha kolay sonuca ulaşabilirsiniz. Kriter olarak örnekler verelim: Seçilen objeler bir tema yansıtıyor mu? Estetik bir görünüm var mı? Renk uyumu mu amaçlanmış? Bu kriterleri aynen almak zorunda değilsiniz. Başka kriterler belirleyebilirsiniz. Şimdi önce A grubu etkinlik alanında kalırken diğer gruplar oturma bölgesine geçebilirler. Grupların puanlama yapmak için 150 saniye, yani iki buçuk dakika, süreleri olacaktır. Arkadaşlar bütün gruplar puanlamalarını bitirdikten sonra, aralarından seçecekleri bir sözcü, gruplara puan verirken hangi kriterlere göre puan verdiklerini grup adına açıklayacaklardır."

6. Bütün gruplar puanlamasını tamamladıktan sonra uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-3 tüm öğrencilerin görebileceği bir yere asılır ve bütün gruplar puanlarını verdikten sonra, grupların sıralaması açıklanır ve sonra aşağıdaki açıklama yapılır:

"Sizlerin verdiğiniz puanlarla birinci olan grubu alkışlayalım. Arkadaşlar

Süreç (Uygulama Basamakları):

aranızdan bir grup birinci olmuş olsa da biz burada grup olarak hareket etmek ve üretmek amacıyla etkinlik yaptık. Çalışmaya katılan diğer gruplar da son derece farklı ve güzel temalar oluşturdular. Puanlar sadece tatlı bir rekabet oluşturmak içindi.”

7. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir:

- Bireysel olarak tema üretmekle grup olarak tema üretmek arasında sizce ne gibi farklar var?
- Bir fikri grupla çalışarak üretmenin sizce ne gibi avantajları var?
- Etkinlik sonrası grubunuzla birlikte diğer gruplara gruptaki herkesin ortak fikri olan bir puan vermeye çalıştınız. Bunun eğlenceli, iyi ve zor tarafları nelerdi? Nasıl bir süreç yaşandı?
- Grup çalışmalarına aktif katılmanızı kolaylaştıran ve zorlaştıran özellikleriniz nelerdir?

8. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Bugün hayal gücümüzü ifade edip fikirler oluştururken gruptaki arkadaşlarınızla ortak hareket ederek ve bütün grubun fikirlerinin ortak yansıması olan temalar ürettiniz. Bireysel çalışmak gerekli ve önemlidir fakat grup çalışmalarına katılmak da bizim farklı yönlerden gelişmemize katkı sağlar. Örneğin sorumluluk paylaşımı, iletişim becerilerinin gelişmesi, iş birliği, aidiyet duygusu, çok yönlü bakış açısını geliştirme gibi. Bu nedenle grup çalışmaları da bireysel çalışmalar kadar gerekli, önemli ve faydalıdır.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Arkadaşlar bu etkinlikle ilgili olarak önümüzdeki bir hafta boyunca günlük yaşantınızda; bireysel çalışmalara ve grupla ortak etkinlik ve yaşantılara ne kadar süre ayırdığınızı, neler yaptığınızı gözlemleyerek size özel bir deftere kısa notlar alınız. Bireysel çalıştığınız zamanlarla grup etkileşimlerine katıldığınız zamanları karşılaştırarak duygu ve düşünceleriniz arasında nasıl farklar oluştuğuna dikkat ediniz.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı etkinlik esnasında grupları oluştururken önceden belirlenmiş ve grup rehberliği dökümanlarında bulunan grup oluşturma yöntemlerinden uygun gördüğünü kullanarak grupları oluşturur.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Yapılan açıklamalar, verilen yönergeler ve sorulan sorularda kullanılan dil; kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı (obje) temelinde sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

İzzet Bülent SENYÜCEL

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

ÖRNEK UYGULAMA GÖRSELLERİ

Çalışma Yaprağı 1

ETKİNLİK PUAN KARTI

GRUP A	GRUP B	GRUP C	GRUP D
10	10	10	10
20	20	20	20
30	30	30	30
30	30	30	30
40	40	40	40
50	50	50	50
60	60	60	60
70	70	70	70
80	80	80	80
90	90	90	90
100	100	100	100

Çalışma Yaprağı 2

GRUP İSİM KARTLARI

GRUP A

GRUP B

GRUP C

GRUP D

Çalışma Yaprağı 3

GRUP YARIŞMA TABLOSU

GRUP D	Adı Soyadı:				
GRUP C	Adı Soyadı:				
GRUP B	Adı Soyadı:				
GRUP A	Adı Soyadı:				

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

AÇIK KAPI-I

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Okulda topluma katkı sağlayacak projeler üretir./17.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 için toplumsal proje örneklerine ait görseller fon kartonuna yapıştırılır ya da projeksiyonla yansıtılır. 2. Grup sayısı kadar Çalışma Yaprağı-2 çoğaltılır. 3. Uygulayıcıya Not: Kısmı mutlaka okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe başlanır: <i>"Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerle ilginizi çekeceğini düşündüğüm bir etkinlik yapacağız. Gelişen insan, kendi temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra kendi dışındaki dünyayı bilmek ve anlamak ister. Yaşamın anlamı, tadı da budur zaten. Tek başına olmadığımızı bilmek, başka insanların hayatlarına karşı duyarlı olmak hem kendimizi güvende hissetmemizi hem de sorumlulukları paylaşmamızı sağlar. Bu duyarlılık, toplumun ayakta kalmasını sağlayacak olan yardımlaşmayı, hoşgörüyü artıracak ve toplumsal hayata katılımı sağlayacaktır."</i> 2. Aşağıdaki sorularla paylaşım sağlanır: <ul style="list-style-type: none"> Sizin dışınızdaki dünyada neler olup bitiyor? Gazetede, televizyonda, sosyal medyada denk geldiğiniz haberler insanlar ile ilgili hangi sorunlara dikkat çekiyor? Haberlerdeki konular ile ilgili başka ne tür sorunlar olabilir? 3. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe devam edilir: <i>"Arkadaşlar gerek ülkemizde gerekse tüm dünyada farklı sorunlar yaşanmakla birlikte bu sorunların eğitim, çevreye duyarlılık, yoksulluk, iklim değişikliği, insan hakları, sürdürülebilir, adalet, sağlık gibi konu başlıklarında yoğunlaştığını söyleyebiliriz. Bu sorunlara çözüm bulan çeşitli kurum ve kuruluşlar, sivil toplum örgütleri birçok çalışma yapmaktadır. Şimdi</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

bu çalışmalardan birkaçına bakacağız."

4. Tahtaya Çalışma Yaprağı-1 asılır ve "Bu görsellerdekilerle ilgili bilginiz var mı?" sorusu sorulur. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra Etkinlik Bilgi Notundan faydalanılarak kısaca bilgi verilir.
5. Aşağıdaki sorularla paylaşıma devam edilir:
  - Bu sorunlarla ilgili çözüm yolları neler olabilir?
  - Sizler kendinizi çözüm sürecinin neresinde görüyorsunuz?
  - Bireysel olarak yardımda bulunduğunuz durumlar oldu mu? Örnek verebilir misiniz?
  - Sizce neden bireysel yardımlar yapılabilirken projeler üretiliyor?
  - Bu tür projelere dâhil olmak sizce insanlara sosyal duygusal açıdan neler kazandırır? Siz dâhil olduysanız, neler kazanmışsınızdır?
6. Uygulayıcı tarafından (etkinlik bitimine yaklaşık 5 dakika kala) sınıf, gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak üç ya da dört gruba ayrılır.
7. Her gruptan eğitim, çevreye duyarlık, yoksulluk, iklim değişikliği, insan hakları, adalet, sağlık, engellilik, yaşlı ve hasta yaşamı gibi konulardan birini seçmesi istenir.
8. Gruplara Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve her gruptan belirlediği konunun çözümüne yönelik katkı sağlayacağı bir proje geliştirmesi istenir. Bu proje için bu hafta sadece genel bir taslak ve görev dağılımı yapmaları, haftaya bu çalışma üzerinden devam edecekleri için her grubun hafta içinde projesini bitirmesi ve haftaya getirmesi istenir.
9. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili arkadaşlar, bugün toplumsal yaşamda karşımıza çıkan, kendimiz yaşamasak bile birçok insanı ilgilendiren, gelecek yaşamlarımızı etkileyeceğini düşündüğümüz problemler üzerine paylaşımda bulduk. Mutlaka her birimiz bireysel yardımlarda bulunmuşuzdur, ancak bugün, bütün toplumu ilgilendirecek kadar geniş kapsamlı sorunlarda bir araya gelerek çözüm üretmenin önemini, bu şekilde daha geniş kitlelere ulaşabileceğimizi gördük. Bir sonraki etkinlikte oluşturduğumuz gruplarla çözüm sürecinde aktif olarak yer aldığınızı hissedeceğiniz bir çalışma yapacağız."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bu hafta boyunca grup çalışması ile projelerini tamamlayarak haftaya yanlarında getirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlikte kullanılan resimler daha büyük boyutlarda basılarak ve kontrast renkte zemine yapıştırılarak materyalde uyarılma yapılabilir.
2. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Sınıfta engeli olan çocuk varsa, bu engelin dışında konu seçilerek sosyal çevre düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ayla GÜNEŞ KILIÇ

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

- **Hayatın Engellerine Kapak Olsun**

Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği tarafından pet şişelerin mavi kapaklarının toplanmasıyla akülü araç temini için yürütülmüş bir projedir.

- **Yere Atma Geleceğin Çöp Olmasın**

Sakarya Üniversitesinin ağaçlandırma yoluyla toprak kaybını önlemeye yönelik sosyal sorumluluk projesidir.

- **1 Kap Yemek Kalp Sevgi**

Hayvanların Yaşam Hakları Konfederasyonunun sokak hayvanlarının beslenmesine yönelik sosyal sorumluluk projesidir.

- **Erişilebilirlik**

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin yaşlıların evde yaşayabilecekleri ev kazalarını önlemek amacıyla yürütüğü projedir. 65 yaş ve üstü vatandaşların evlerine banyo içi sabit tutunma barı, banyo içi tabure, kaydırmaz paspas, harekete duyarlı aydınlatma, tuvalet kenarına mafsallı tutunma barı gibi ihtiyaçlarının giderilmesine dayalıdır.

Çalışma Yaprağı 1

TÜRKİYE
OMURİLİK
FELÇLİLERİ
DERNEĞİ

Hayatın engellerine
KAPAK OLSUN!

Sakarya Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü Sosyal Sorumluluk Projesi

“Yere atma,
geleceğin çöp olmasın”

ÜLKEN'İN GELECEĞİ

ELLERİNDE

TÜRKİYE'de
her yıl
KIBRIS
adası
büyüklüğünde
toprak
denize
akıyor...

1 KAP YEMEK KALP SEVGİ

SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ

Sokaklarda Açlıkla Mücadele Eden Hayvanlar İçin
"BİR KAP YEMEK BİR KALP SEVGİ"
Projesine Siz de Destek Olun

bilgi@haykonfed.org
553 917 2797

HayKonfed
Hayvanların Topam Hakları
Konfederasyonu
www.haykonfed.org

ERİŞİLEBİLİRLİK PROJESİ

Çalışma Yaprağı 2

Projenin Adı	
Proje Grubu ve Üye Bilgileri	
Projenin Amacı	
Projeye Konu Olan Hedef Kitle	
Projeye Katkı Sağlayabilecek Kurum ve Kuruluşlar	
Proje Kapsamında Yapılan Çalışmalar	
Proje Ürünleri ve Somut Çıktılar	

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

AÇIK KAPI-II

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Okulda topluma katkı sağlayacak projeler üretir./18.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Grupların hazırladıkları projeler
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Öğrencilere grupta hazırladıkları projeleri getirmeleri hatırlatılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama ile bir önceki derste etkinlik özetlenir ve bu etkinliğin içeriğiyle ilgili kısa bir bilgi verilir: <i>"Sevgili arkadaşlar en son derste yaptığımız etkinlikte toplumsal yaşamda çözüm bekleyen sorunlar ve birçok birey ya da grup için dezavantaj olarak görünen durumlar, çözüm örnekleri ve kendimizi çözüm sürecinin neresinde gördüğümüzle ilgili paylaşım yapmıştık. Bugün ise bunların devamı niteliğinde, birey olarak ya da sizlerin de bir parçası olduğunuz okul olarak çözüm sürecinde neler üretebileceğimiz üzerinde duracağız."</i> 2. Uygulayıcı tarafından gruplardan bir hafta boyunca hazırlamış oldukları proje örneklerini sunmaları istenir. 3. Her grup sunumunu tamamladıktan sonra aşağıdaki sorular grup üyelerine yöneltilir:<ul style="list-style-type: none"> • Neden bu konuyu seçtiniz? • Birlikte bir sorunun çözümü aşamasında yer almak size ne hissettirdi ve ne düşündürdü? • Bu çalışma öncesinde ve sonrasındaki duygu ve düşüncelerinizi karşılaştırabilir misiniz? Fark var mı ne dersiniz? • Bu proje hazırlama sürecinde en çok zorlandığınız konular neler oldu? Neden? Nasıl çözdünüz bu zorlukları? • Bu proje içinde yer almak ve bu projede çalışmak size ne kazandırdı? 4. Grupların sunumları tamamlandıktan sonra tüm projeler sınıfça oylanır ve

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

en çok oy alan proje okul idaresine sunulmak üzere sınıf projesi olarak belirlenir. Oy verme sürecinde dikkat edilmesi gereken nokta grupların kendi çalışmalarına oy vermemeleridir.

5. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili arkadaşlar, iki haftadır hep birlikte toplumsal yaşamda birçok insanı ilgilendiren sorunlara çözüm bulabilmek adına çalışma fırsatı buldunuz. Bunu yaparken bireysel olarak çalışmak yerine gruplar hâlinde çalıştınız. Böylelikle bütün toplumu ilgilendiren sorunlara bireysel olarak değil, bir araya gelerek daha kolay çözüm bulabileceğinizi görmüş oldunuz. Hem başka insanların problemlerini çözmeye sürecinin bir parçası olmanın hem de toplumsal herhangi bir olumsuzlukla karşılaşma durumunda yalnız olmayacağınızı görmenin size iyi hissettirdiğini düşünüyorum. Ben öğretmeniniz olarak başka insanların yaşamlarına duyarlı olma, yardımlaşma gibi toplumu ayakta tutacak değerleri siz gençlerin bugünkü çalışmamızda yansıttığınız için oldukça mutlu ve umutlu hissettiğimi söylemek isterim.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Sınıf oylaması ile seçilen proje okul idaresine sunulduktan sonra projenin eyleme geçmesi ve yürütülmesi sürecinde tüm sınıf birlikte çalışır.
2. Diğer projelerin okul ya da sınıf panosuna asılması sağlanarak okuldaki diğer öğrencilerin bilgilenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Yapılan açıklamalar, verilen yönergeler ve sorulan sorularda kullanılan dil; kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı temelinde sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.
2. Öğrencilerin anlatılan projeleri rahatlıkla duyabileceği şekilde fiziksel çevre düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ayla GÜNEŞ KILIÇ

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGULARIMLA İYİYİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İyi oluşu ile duyguları arasında bağ kurar./19.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkileşimli tahta veya projeksiyon cihazı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 etkinlik öncesinde öğrenci sayısı kadar çoğaltılacaktır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrenciler selamlanır ve "Ayağa Batan Çivi" hikâyesi Çalışma Yaprağı-1'den etkileşimli tahtaya yansıtılır ve öğrencilere anlatılır. Hikâye bittikten sonra etkileşim soruları yöneltilir ve öğrenci cevapları alınır:<ul style="list-style-type: none"> Ayak ağrısını kendimizi kötü hissetmemize benzetirsek, çivi ne olurdu? Çivi (yani duygularımızı) ilk başta söyleseydik neler fark ederdi? Peki, o çivi hiç çıkarılmasaydı (yani duygularımız hiç ortaya çıkmasaydı) neler olabilirdi? Sorular öğrenciler tarafından cevaplandırıldıktan sonra aşağıdaki açıklama öğrencilerle paylaşılır:<p>"Bu örnekteki çivi bizi rahatsız eden duygularımız, ayağımız ise mutluluk düzeyimiz olabilir. Mesela canımız sıkın iken bunun sebebi daha önce yaşadığımız bir sorun sebebiyle kızgın olmamız olabilir. Bu durumda eğer kızgın olduğumuzun farkında değilsek sebebini bilmediğimiz kötü bir ruh hâlinde olabiliriz. Duygularımızı tanımak kendimize ayna tutmak gibidir. İyi ya da kötü hissettiğimiz zaman bunun sebepleri olan duygularımızı bilebilir, tanıyabilirsek tıpkı çivi örneğinde olduğu gibi sorunun nereden çıktığını fark eder ve yaramıza pansuman yapabiliriz. Görmezden geldiğimiz zaman ise bir şeyler olduğunu sezer ama tam olarak anlayamayız. Tam olarak anlayamadığımız bir problemi çözmek ise gerçekten zordur. Bu problemi çözmeye çalışırken çok yorulabiliriz.</p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

Bir Kızılderili hikâyesine¹ göre bir çocuk kendini bildi bileli kavga eden iki köpek varmış. Bunların biri siyah diğeri beyazmış ve her zaman birbirleriyle dalaşırlarmış. O sırada yanına gelen dedesine çocuk köpeklerden hangisinin yeneceğini sormuş. Dedesi ise 'Ben hangisini daha iyi beslersem o yenecektir!' demiş. Şimdi biz de ruh hâlimizi etkileyen duygularımızı iki yönlü olarak düşünelim."

4. Ardından şu sorular yöneltilerek cevapları alınır:

- Hangi duygularımızı beslememiz gerekiyor?
- Hangi duyguları daha güçsüz bırakmalıyız? Kontrol altında tutmalıyız?

5. Öğrencilerden gelen cevaplardan işlevsel ve doğru olanlar tahtaya yazılır. (Öğrencilerin cevaplarının yeterli olmaması durumunda beslememiz gereken duygulara mutluluk, neşe, minnettarlık, huzur, umut, eğlence eklenebilir. Güçsüz bırakmamız gereken duygulara ise üzüntü, korku, öfke, aşağılama, utanç, kaygı eklenebilir.)

6. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır:

"Gördüğünüz gibi iyi oluşumuz için artırmamız gereken duygular olduğu gibi yönetmemiz gereken duygular da vardır. Bunlardan hangisini beslemeyi seçersek iyi oluşumuz ona göre şekillenecektir."

7. Öğrencilere birer adet Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama paylaşılır:

"Önünüzdeki kâğıtta tıpkı siyah ve beyaz köpek örneğinde olduğu gibi iyi oluşumuzu destekleyen ve azaltan iki duygu tarafı var. Az önce beslememiz gereken ve güçsüz bırakmamız gereken duyguları konuşmuştuk. Herkes kendi iyi oluşunu destekleyen ve azaltan duyguları düşünsün. Bu herkeste farklı duyguları ortaya çıkarabilir. Örneğin ben umutlu olduğumda daha iyi hissediyorum olabiliyorum. Bunun gibi iyi oluşunuzu destekleyen ve azaltan duyguları yazmanızı istiyorum. Hangi tarafı daha çok doldurursanız o yön güçlenmeye daha yakın olacaktır. İyi oluşunuzun hangi yönünü beslemek istiyorsanız o yönde daha çok duygu keşfetmeye çalışmanız gerekir. Bunun için 10 dakikanız var."

8. Öğrencilere çalışmalarını tamamladıktan sonra aşağıdaki sorular yöneltilerek cevapları alınır:

- İyi oluşunuzu etkileyen duygularınızı yazarken neler fark ettiniz? Bu nasıl bir deneyimdi?
- Daha önce farkında olmayıp yazdığınız bir duygu var mıydı?
- En çok dikkatinizi çeken duygu hangisi oldu? Neden?
- İyi oluşumuzu destekleyen ya da azaltan duyguları fark etmek neden önemlidir?

9. Aşağıdaki açıklama ile oturum sonlandırılır:

"Gördüğünüz gibi iyi oluşumuzu aslında duygularımız ciddi oranda etkiliyor. Bunun için kendi duygu durumumuzu fark edip yapılandırmamız önemli. İyi hissettiren duyguları artırmaya çalışıp, bizi zora sokan duyguları da yönetmeyi öğrenmemiz önemlidir."

¹Anonim hikâyelerden alıntı yapılmıştır.

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir sonraki haftaya kadar iyi oluşlarını destekleyen faaliyetlerden birini seçerek günlük hayatına uyarlama ile ilgili bir adım atması istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfta etkileşimli tahta ya da projeksiyon cihazı olmayan okullarda aşağıdaki alternatiflerden yararlanılabilir:

- Uygulayıcı kendi bilgisayarını sınıfa getirerek görseli bu şekilde öğrencilere yansıtabilir.
- Çalışma Yaprağı-1 uygulayıcı tarafından daha önce bilgisayar çıktısı alınarak okunabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 ile çalışılırken öğretmen öğrencilere bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilerek etkinlik farklılaştırılabilir.
3. İyi oluşu destekleyen ve azaltan duygular sırayla ele alınıp tartışılarak etkinlik aşamalandırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

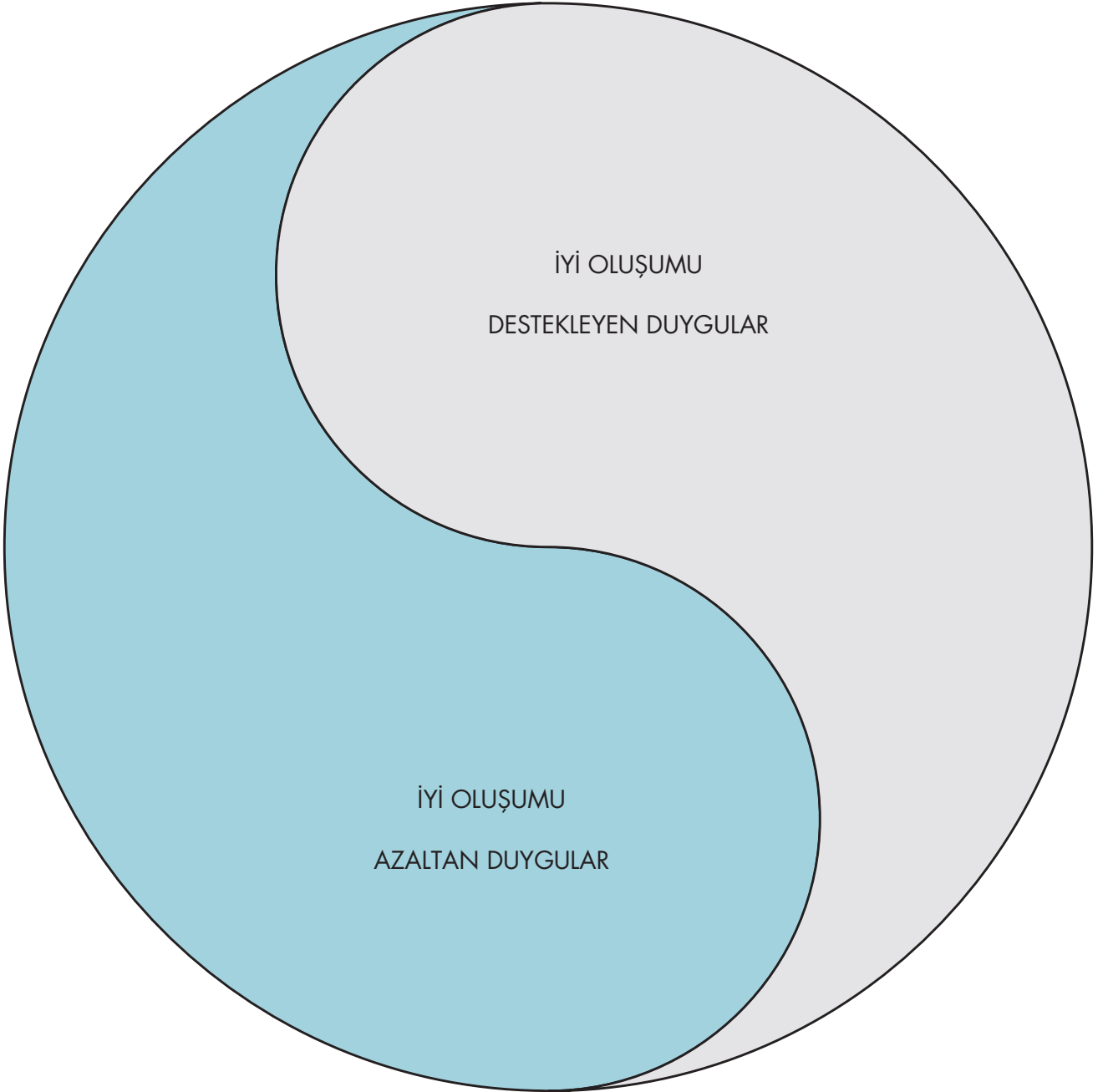
Kübra YANAR

Çalışma Yaprağı 1

Ayağa Batan Çivi

“Çocukken ayağınıza batan kırık bir çivi parçası olduğunu hayal edin. İlk battığında ufak bir parça olduğu için onu göremediniz. Ayağınız biraz acıdı fakat sonra acısı geçti. Ağrı olmadığı için de siz o kırık parçayı ve ayağınızda kaldığını unuttunuz. Yıllar sonra ayağınızda ciddi bir ağrı oluştuğunu hissettiniz. Bu ağrı çok rahatsız edici bir boyuta ulaştı. Doktora giderken aklınızda bir sürü ihtimal geldi. Ciddi bir durum mu, ayağımda bir sorun mu var? gibi. Doktora gittiniz ve ayak filminiz çekildi. Doktor ayağınızdaki bir çivi parçasının kemiğinize dokunduğu için ağrı oluşturduğunu söyledi. Küçük bir operasyonla ayağınızda ufak bir kesik açıldı ve çivi alındı. Bir süre ayağınız pansuman edildi. Ameliyat yerinde yara ve iltihaplar olduğu görüldü, bunlar temizlendi ve zamanla ağrınız geçti.”

Çalışma Yaprağı 2

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

ARKADAŞLIKTA ZOR KONULAR!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözer./20.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Çalışma Yaprağı-4 5. Çalışma Yaprağı-5 6. Etkileşimli tahta veya projeksiyon cihazı 7. Öğrenci sayısı kadar sarı ve turuncu post-it
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2'nin oturma öncesinde çıktısı alınıp her bir örnek olay kesilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 uygulayıcıya fikir vermesi için kullanılacaktır, gerekli görülürse bir adet çıktı alınabilir. 3. Çalışma Yaprağı-4'te oluşturulacak sununun içeriği mevcuttur. Oturma öncesinde sunu şekline getirilecek veya içerik word olarak dijital ortamda gösterilecektir. 4. Çalışma Yaprağı-5'in çalışmadan önce çıktısı alınacaktır. 5. Uygulayıcıya Not: kısmı etkinlik öncesinde okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik başlatılır: <i>"Bugün sizlerle arkadaşlık üzerine konuşacağız. Şimdi sizden arkadaşlığın olumlu ve olumsuz tarafları ile ilgili birkaç cümle yazmanızı istiyorum. Olumlu cümlelerinizi sarı, olumsuz cümlelerinizi turuncu kâğıtlara yazın. 2 dakikanız var."</i> 2. Öğrencilere sarı ve turuncu renkte birer adet post-it dağıtılır. Beyaz tahta ikiye bölünür ve bir tarafın başına gülen yüz "☺" diğerinin başına asık surat "☹" çizilir. Öğrencilerden "arkadaşlık" ile ilgili cümlelerini post-itlere yazmaları ve olumlu cümleleri gülen yüzün, olumsuz cümleleri asık suratın altına yapıştırmaları istenir.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

3. Daha sonra uygulayıcı tarafından yapıştırılan kâğıtlar toplanır ve birkaçı sınıfla paylaşılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

"Her şeyde olduğu gibi arkadaşlıkta da bizler için güzel, mutluluk verici birçok taraf varken mutsuz eden taraflar da olabiliyor. Fakat mutsuz eden yaşantıların çoğu çözümsüz problemler değil. Yalnızca ne yapmamız gerektiğini bilmemiz gerekiyor."

4. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır ve sonra Çalışma Yaprağı-1'deki "Sosyal Problem Çözme Basamakları" etkileşimli tahtada yansıtılır:

"Az önce arkadaşlıktaki problemlerden konuştuk. Şimdi size bir problemle karşılaştığımızda kullanabileceğimiz sosyal problem çözme basamaklarından bahsedeceğim. Problemlerle karşılaştığımızda o soruna bakış açımız, o an ne yapacağımıza karar vermемiz aslında çok önemli. İlişkilerimizde sorun yaşadığımızda aklımızda bu sorunla ilgili neler yapabileceğimizde olmalı. Bu şekilde problem karşısında vakit kaybetmez, harekete geçer ve çözüme odaklanırsınız."

5. Açıklamanın ardından öğrenciler dört kişilik gruplara ayrılır. Her bir gruba Çalışma Yaprağı-2'deki birer örnek olay dağıtılır. Gruplardan örnek olaylara sosyal problem çözme basamaklarına uygun olarak çözüm getirmeleri ve bunu problem çözme basamaklarına uygun olarak açıklamaları istenir. Bunun için öğrencilere 10 dk.. süre verilir.

6. Süre bitiminde gruplardan birer adet gönüllü sözcü istenir. Tüm grup sözcüleri tahtaya çıkar ve örnek olayın sosyal problem çözme basamaklarına uygun olarak hazırladıkları çözümlerini açıklar.

7. Her grup sözcüsünün açıklamasından sonra uygulayıcı tarafından sınıfa "farklı cevaplar olup olmadığı" sorularak öğrencilerden dönüt alınır ve bu şekilde alternatif cevaplara da ortam oluşturulmaya çalışılır. Bu sırada eğer grup cevaplarında yapıcı olmayan içerikler varsa veya grup cevap bulamamışsa uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-3'teki örneklere bakıp yardım alınarak cevap verilebilir ya da cevaplar çeşitlendirebilir.

8. Grupların örnek olaylara çözümleri dinlendikten sonra öğrencilere yönelik şu sorular yöneltilerek cevapları alınır:

- Daha önce buradaki örnek olaylara benzer problemlerle karşılaşan kimler oldu?
- Arkadaşlarınızla yaşadığınız problemlerli durumlarda bu çözümleri uygulamış olsaydınız acaba o anki senaryo nasıl değişirdi?
- Açıklanan çözümlerden hangisini uygulamanın daha zor olduğunu düşünüyorsunuz? Neden?
- Bu çözümleri günlük yaşamda bir sorun karşısında daha çok uygulamak için neler yapabiliriz?

9. Ardından Çalışma Yaprağı-4 (sunu hâline getirilmiş olarak veya etkileşimli tahtaya yansıtılmış hâlde) açılarak öğrencilere "Şimdi sizlere arkadaşlıklarla ilgili bazı sorular soracağım." denir. Çalışma Yaprağı-4'teki (ilk başlık hariç) her bir soru gönüllü bir öğrenciye veya tüm sınıfa sorulur. Her bir sorunun ardından Çalışma Yaprağı-5'te yer alan her bir başlık için açıklama yapılır. Bu şekilde Çalışma Yaprağı-4'te yer alan tüm sorular öğrencilere açıklanır.

10. Etkinliğin sonunda öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır:

"Gördüğünüz gibi arkadaşlıklar uzun bir yolda yürümeye benzer. O yol bazen çiçeklerle dolu bazen de engebeli olup bizi yorabilir. Böyle zamanlarda problemin farkına vararak yapıcı yollarla çözmeye çalışmak hem daha kolaydır hem de çoğunlukla olumlu sonuçlanır. Önemli olan yapıcı çözümleri üretmeyi alışkanlık hâline getirmektir. Çünkü alışkanlıklar hayatımızı şekillendirir."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden gelecek bir hafta içerisinde bu oturumda kullanılan yapıcı çözüm yöntemlerinden birini arkadaş ilişkilerinde uygulamaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

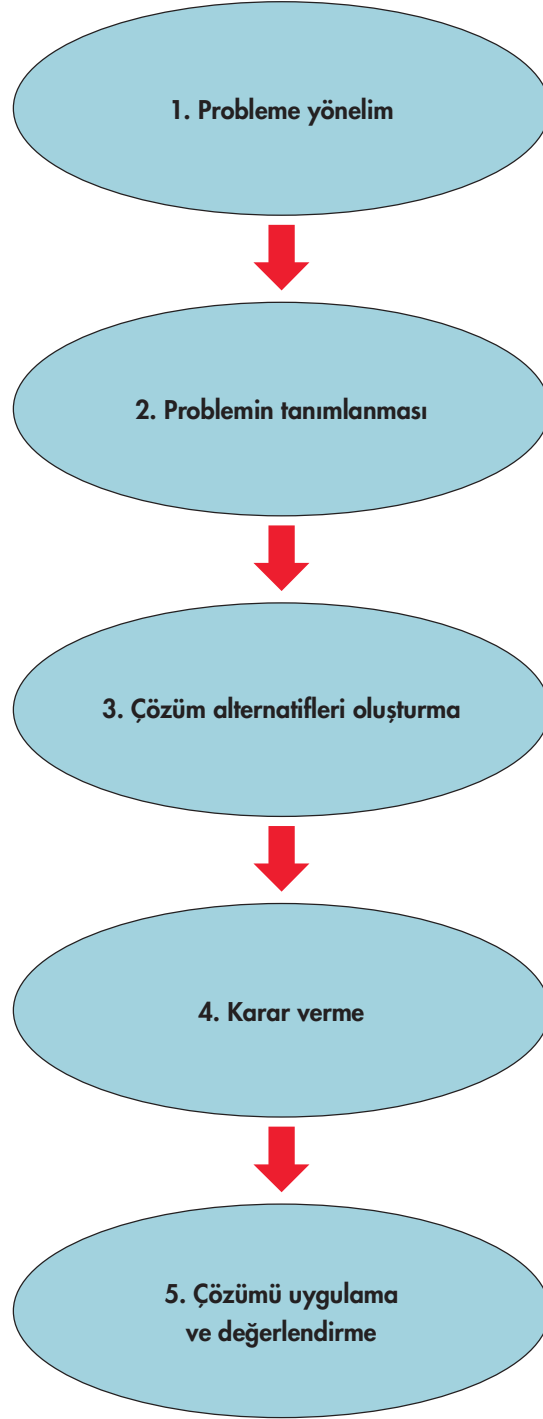
1. Projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahta erişimi olmayan okullarda uygulayıcı tarafından aşağıdaki alternatiflerden faydalanılabilir:
    - Çalışma Yaprağı-1 tahtaya çizilerek açıklanabilir.
    - Çalışma Yaprağı-4 tahtaya büyük harflerle yazılabilir.
    - Uygulayıcı tarafından bilgisayar sınıfa getirilerek bu görseli yansıtılabilir.
  2. Uygulayıcı iki farklı renk sağladığı sürece farklı renklerde de post-itler kullanabilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
  2. Öğrenciler post-itlere arkadaşlık ile ilgili cümlelerini yazarken gerekirse ek süre verilerek öğretim süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Kübra YANAR

Çalışma Yaprağı 1¹

SOSYAL PROBLEM ÇÖZME BASAMAKLARI

1. D' Zurilla ve Nezu'ya (2007) göre sosyal problem çözme süreci basamaklarından alıntılanmıştır.

Çalışma Yaprağı 2

SOSYAL PROBLEM ÇÖZME BASAMAKLARI

Örnek 1

Ali, sınıfın başarılı öğrencilerinden biridir. Arkadaşları ile iletişimi iyidir fakat genellikle sınav dönemlerinde arkadaşları ile problem yaşar. Sebebi arkadaşlarının sınavda ondan kopya istemesidir. Ali kendi emeği olduğu için bunu yapmak istemez fakat diğer arkadaşlarına bunu söylemek zordur. Çünkü arkadaşları da onlara yardım etmediğini düşündüğü için Ali'ye tavır alır. Ali arkadaşlarına durumu açıklamak ister. Kopyayı doğru bulmadığını ve bu durumun onlarla ilgisi olmadığını nasıl açıklayacaktır? Üstelik bunun sonuçlarından çekinmektedir.

Örnek 2

Tüm sınıfa bir hafta önceden matematik sınavı yapılacağı duyurulmuştu. Sınav günü geldiğinde ise sınavı yapacak öğretmen bir aksilikle karşılaşmıştı. Ya sınavı diğer sınıf öğretmeni yapacak ya da sınav haftaya kalacaktı. Sınıfıyla bu durumu konuşup sınav gününe öğrencilerin karar vermesini istedi. Sınıfın bir bölümü sınavın ertelenmesini isterken diğer kısmı o gün yapılmasını istiyordu. Öğrenciler tartışmaya başladılar. Bir grup çok çalıştıklarını ve erteleme olursa çalıştıklarının boşa gideceğini söylerken diğer grup bugün sınava girerlerse düşük puan alacaklarını söylüyor ve iki taraf da geri adım atmıyordu. Sonunda oylama yapıldı ve sınavın ertelenmesine karar verildi fakat arkadaşlar arasında ciddi tartışmalar yaşanmış ve bazı kişiler birbiriyle konuşmamaya başlamıştı. Bunlardan biri de Ema idi. Arkadaşlarına karşı çıkmış sert tartışmalar yaşamıştı. İki taraf da olanlardan pişmandı ama çözüm nasıl sağlanacaktı?

Örnek 3

Ozan, lise 2. sınıf öğrencisidir. Dersleri ortalama düzeyde başarılı, resim ve müzik yeteneği olan biridir. Küçük yaşlardan itibaren müzikle ilgilendiği için farklı sanatçılar ve türleri keşfetmiş yaşantılarına göre müzik zevki ayrılmıştır. Arkadaşlarının onu bu konuda anlamadıklarını ve yargıladıklarını düşünmektedir. Çünkü dinlediği şarkılara etrafındaki-lerden olumsuz ve bazen de dalgacı yorumlar almaktadır. Arkadaşlarının yorumlarına cevap vermek istemektedir. Çünkü sınıfta onun kadar iyi enstrüman çalmayı bilen biri yoktur dolayısıyla olumsuz yorumlara getirebileceği açıklamalar vardır. Fakat ne zaman konuşmak istese sorun çıkmasından çekindiği için sessiz kalmaktadır. Ama böyle de gittikçe sessizleşmekte ve geri çekilmektedir.

Örnek 4

Hale, sınıfta son günlerde problem yaşamaktadır. Genel olarak çok konuşkan olmayan bir öğrenci olduğundan arkadaşları ile kaynaşması zaman almıştır. Sınıf arkadaşlarından biri ile tartışmasının üzerine diğer arkadaşlarından da çekinmeye başlamıştır. Artık arkadaşlarının ondan uzaklaşmasından korkmakta fakat çok rahat konuşamadığı içinde ne diyeceğini bilmemektedir. Aslında birçok arkadaşı Hale hakkında olumlu şeyler düşünmektedir. Fakat tartıştığı arkadaşı Hale'ye tavır almıştır. Hale nasıl bir yol izleyeceğini düşünmektedir.

Çalışma Yaprağı 3

Probleme Yönelim	Problemin Tanımlanması	Çözüm Alternatifleri Oluşturma	Karar Verme	Çözümü Uygulama ve Değerlendirme
Yeterince gayret edersem başarabilir kendimi ifade edebilirim.	Arkadaşlarıma kop-ya çekme konusunda farklı düşündüğümü-zü açıklayamıyorum.	a) Arkadaşlarıma kopya çek-meyi yanlış bulduğumu açıklayabilirim. b) Arkadaşlarıma onlarla ber-a-ber sınava çalışmayı teklif edebilirim. c) Direkt olarak kopya vermek istemediğimi söyleyebilirim.	Arkadaşlarıma kopya çekmeyi yanlış bulduğumu açıklamaya karar verdim. Çünkü iletişimin bozulma-sını istemiyorum.	Arkadaşlarımla bu-gün konuştum. Sö-y-leediklerim onların hoşuna gitmedi ama büyük bir problem çı-karmadılar.
Mümkün olan en kısa sürede bu sorunu ele almalıyım.	Arkadaşımla bir-bi-rimize sert sözler söyledik ve ikimiz de kırıldık.	a) Hiçbir şey olmamış gibi davranabilirim. b) İlk adımı ben atıp tartış-mada söylediklerimle ilgili açıklama yapabilirim. c) Arkadaşımın tepkisini göz-lemleyip ona göre hareket edebilirim.	Arkadaşımın tepkisini göz-lemlemeye karar verdim. Eğer o da bana yumuşak davra-nırsa kullandığım sert ve zamanla yumuşa-dı. Arkadaşımın tepkisini göz-lemleyip ona göre hareket edebilirim.	Arkadaşım ilk önce biraz mesafeliydi ama ben onunla ko-nuşunca cevap verdi ve zamanla yumuşa-dı.
Çözümlemeyecek bir sorun değil.	Arkadaşlarımın mü-zik zevkime saygı duymadığını düşün-üyorum.	a) Dinlediğim müziklerle ilgili bir yorum yaptıklarında on-lara saygı duymaları gerek-tigini söyleyebilirim. b) Sınıfta birkaç kez enstrüman çalarak bu konuda yetenek-li olduğumu gösterebilirim. c) Müzik zevkime yorum yap-tıklarında onları önemse-meyebilirim.	Okul korosuna girme-ye karar verdim. Bö-y-lece sınıfta enstrüman çalma şansım olabilir.	Okul korosunda ke-man çaldım ve be-ğenildi. Artık müzik zevkimle ilgili daha az yorum yapıyorlar.
Çabalarım ilk başta başarısızlıkla sonuç-lansa da ısrarcı olur-sam sorunu çözebili-rim.	Yaşadığım tatsız tar-tışmadan sonra ar-kadaşlarımla konu-ş-maktan çekiniyorum.	a) Tartıştığım arkadaşım-la hiç konuşmayabilirim. b) Sınıftaki diğer arkadaşları-m-la daha çok konuşabilirim. Tartıştığım arkadaşımın bana olan davranışlarına göre ben de ona yaklaşa-bilirim. c) Tartıştığım arkadaşım-la konuşmaya çalışabilirim.	Sınıftaki diğer arka-daşlarımla daha çok konuşmaya karar ver-dim.	Sınıftaki arkadaş-larımla iletişim kur-maya çalışıyorum. Aramız fena değil. Tartıştığım arkada-da-şım-la şimdilik bir ge-lişme olmadı.
Örnek Olay 1 ALI	Örnek Olay 2 ESMA	Örnek Olay 3 OZAN	Örnek Olay 4 HALE	

Çalışma Yaprağı 4

ARKADAŞLIKTA ZOR KONULAR!

KISA KISA!

ARKADAŞLIK=?

SINIRLAR!

Arkadaşlıkta sınırlar nasıl olmalı?

ZOR ZAMANLARDA
KONUŞABİLMEK!

Mümkün müdür?

TARTIŖMAK, DARILMAK,
KAVGA ETMEK HER
ARKADAŖLIKTA OLUR
MU?

ARKADAŖLIK
ZORUNLU MÜDÜR?

YOLLARIN
AYRILABİLECEK
OLMASI :/

Hep yollar ayrılır mı?

BEN=DIĞERLERİ

ArkadaŖlıkta eŖitlik nasıl olmalı?

SAMİMİYET NASIL
EDİNİLİR?

KAÇ GÜNDE
ARKADAŞ
OLUNUR? 😊

BANA ARKADAŞINI
SÖYLE....

Gerçekten de arkadaşlar alışkanlıklarımızı etkiler mi???

ARKADAŞLIKLAR
DEĞİŞİR Mİ?

Çalışma Yaprağı 5

ARKADAŞLIKTA ZOR KONULAR!

1- ARKADAŞLIK?

Arkadaşlık insanların birbiri ile sevgi bağı, anlaşılma gibi hislerini ortaklaşa paylaştıkları bir süreçtir. Genellikle kendiliğinden gelişir bu yüzden olduğumuz gibi davranmaktan korkmamak gerekir.

2- SINIRLAR! Arkadaşlıkta sınırlar nasıl olmalı?

Arkadaşlıkta yakınlık kadar sınır koymak da önemlidir. Sınırlarımızın aşıldığını hissediyorsak uygun bir dille bunu anlatabiliriz. Yine de bizim sınırlarımıza saldırı olduğunu hissediyorsak arkadaşlığımızı gözden geçirmekte fayda var. Çünkü arkadaşlık insanın kendini değersiz hissettirmemelidir.

3- ZOR ZAMANLARDA KONUŞABİLMEK! Mümkün müdür?

Problemleri konuşabilmek cesaret ister ve bazen bunu yapmak çok zordur. Fakat konuşulmayan her duygu daha yıkıcı bir şekilde ortaya çıkar. Bu yüzden cesaret etmeli ve sorunlarla uygun şekilde yüzleşmeyi öğrenmeliyiz.

4- TARTIŞMAK, DARILMAK, KAVGA ETMEK HER ARKADAŞLIKTA OLUR MU?

Tartışmak, anlaşamamak veya darılmak her arkadaşlıkta yaşanabilen sorunlardır. Bütün bunlar olurken birbirine saygı duymak önemli bir ayrıntıdır.

5- ARKADAŞLIK ZORUNLU MUDUR?

Anlaşamadığınız, yakın hissedemediğiniz veya birbirinize zarar verdiğiniz arkadaşlıklarınız varsa devam etmek zorunda değilsiniz. Aranıza mesafe koyabilirsiniz. Sizin için daha sağlıklı ve iyi hissettirecek arkadaşlarla da bu şekilde tanışabilirsiniz.

6- YOLLARIN AYRILABİLECEK OLMASI :/ Yollar hep ayrılır mı?

Arkadaşlar hayatı öğrenme yollarımızdan biridir. Fakat hayatımızın her aşamasında yanımızda olamayabilirler. Şartlar çoğunlukla hayatımızdaki insanların yerini etkiler. Bu ihtimalin sizin de başınıza gelebileceğini unutmayın.

7- BEN=DİĞERLERİ Arkadaşlıkta eşitlik nasıl olmalı?

Arkadaşlıkta iki taraf da aynı önemde olmalıdır. Sürekli bir tarafın istediği oluyorsa biraz durup düşünmeniz gerekiyor olabilir.

8- SAMİMİYET NASIL EDİNİLİR?

Arkadaşlık için görünüm, başarı veya güç önemli değildir. Düşündüğümüzün aksine daha küçük şeylerden mutlu olabildiğimizde gerçek samimiyeti hissederiz. Samimiyeti hissedebilmek için öncelikle bizim de samimiyet göstermemiz, olduğumuz gibi davranmamız gerekir. Zamanla size karşı olan samimiyeti böylelikle hissedebilirsiniz.

9- KAÇ GÜNDE ARKADAŞ OLUNUR?

Arkadaşlıklar hızlı değil yavaş ve zamanla oturur. Bir kişiyle dostluğunuzun pekişmesini istiyorsanız birbirinize zaman vermelisiniz.

10- BANA ARKADAŞINI SÖYLE, Gerçekten de arkadaşlar alışkanlıklarımızı etkiler mi?

Arkadaşlarınızın alışkanlıkları sizi az ya da çok etkileyecektir. Bunu asla unutmayın! Buna göre seçimlerinize dikkat etmeniz gerekebilir.

11- ARKADAŞLIKLAR DEĞİŞİR Mİ?

Arkadaşlığınızın da sizin gibi büyüüp değişebileceğini aklınızdan çıkarmayın. Zamanla belki daha yakın olacaksınız belki de daha mesafeli. Bu konuda tahminde bulunmak çoğunlukla zordur fakat birlikte geçirdiğiniz yaşantılar size arkadaşlığınız ile ilgili ipucu verecektir.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜVENİLİRLİK SÜZGEÇİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular./21.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Çalışma Yaprağı-4 5. Etkinlik Bilgi Notu-1 6. Etkinlik Bilgi Notu-2 7. Projeksiyon/etkileşimli Tahta
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-4 ve Etkinlik Bilgi Notu-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2, Çalışma Yaprağı-3, Etkinlik Bilgi Notu-1 etkileşimli tahtaya yansıtılmak üzere hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe başlanır: <i>"Merhaba gençler, bugün sizlerle bir etkinlik yapacağız. Etkinliğimizin amacından ve ne olduğundan bahsetmeden önce 6 tane gönüllü istiyorum."</i> 2. 6 gönüllü öğrenci seçilir ve gönüllü öğrencilere etkinlik için sınıf dışına çıkmaları gerektiği açıklanır ve çağrılana kadar birkaç dakika sınıf kapısının önünde beklemeleri istenir. 3. Öğrenciler dışarı çıkınca sınıfa aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Evet, gönüllü olan arkadaşlarınız dışarı çıktı, öncelikle üçünü içeri davet edeceğim ve onlara bir görsel göstereceğim. Görselle ilgili arkadaşlarınızın yorumlarını dikkatle dinlemenizi istiyorum. Sizler hiçbir şekilde yorum yapmayacaksınız. 3 arkadaşınızın da yorumları bittikten sonra onları tekrar dışarı gönderecek ve diğer 3 arkadaşınızı çağıracağım. Onlara da farklı bir görsel göstereceğim ve onların da yorumlarını alacağım. Sizler yine sessiz kalarak arkadaşlarınızın yorumlarını dinleyeceksiniz. Yorumlamaları bittikten sonra dışarıda bekleyen diğer arkadaşlarınızı çağırarak yeni bir görsel göstereceğim. Şimdi başlayalım."</i> 4. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1'de yer alan görsel tahtaya yansıtılır/asılır. Dışarıda bekleyen öğrencilerin üçü içeri davet edilir ve görselde neler

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

gördüğü sorularak paylaşımları alınır. Paylaşımlarının ardından görsel tahtadan alınır, paylaşımında bulunan öğrencilere teşekkür edilerek onlardan tekrar dışarıda beklemeleri istenir.

5. Uygulayıcı tarafından diğer 3 öğrenci içeri davet edilir ve Çalışma Yaprağı-2’de yer alan görsel tahtaya yansıtılır/asılır. Ardından 3 gönüllü öğrenciye görselde neler gördüğü sorularak paylaşımları alınır. Paylaşımlarının ardından görsel tahtadan alınır, paylaşımında bulunan öğrencilere teşekkür edilir.

6. Dışarıda bekleyen diğer öğrenciler içeri davet edilir ve Çalışma Yaprağı-3’te yer alan görsel tahtaya yansıtılır/asılır. Görsele ilişkin öncelikle gönüllü olan 6 öğrenci başta olmak üzere sınıfın görüşleri alınır.

7. Tüm paylaşımların ardından uygulayıcı tarafından şu açıklama yapılır:

“Bugün sizlere 3 farklı görsel gösterdim, ilk görselde elinde bıçak olan biri tarafından kovalanan insan resmi vardı. İkinci görselde bir kamera ekranında elinde bıçak olan birinin diğerini tehdit ettiğini gördük. Gönüllü arkadaşlarınızın yaptığı yorumlar aslında aynı resme aitti, ancak yorumlar nasıl da birbirinden farklıydı. Bunun nedeni bilgiye ulaşırken kullandığımız kaynakların bilgileri bize sunma şekilleridir. Bize sunulan bilgileri koşulsuz kabul ettiğimizde yanlış yargılara ulaşabiliriz. Bugünkü etkinliğimizin amacı da bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulamaktır. Bizler her gün sosyal medya, televizyon ve radyo, gazete, sosyal paylaşım ve mesajlaşma uygulamaları, internet, çevrim içi bloglar gibi farklı kaynaklardan yüzlerce bilgi ve habere erişiyoruz. Okuduğumuz bilgilerin ne derece doğru olduğunu araştırıp sorguluyor muyuz?”

8. Öğrencilere “Bilgiye ulaşmada kullandığınız kaynaklar nelerdir?” sorusu sorulur.

9. Cevapların ardından Etkinlik Bilgi Notu-1’den yararlanılarak öğrencilerin ifade etmediği bilgi kaynakları açıklanır.

10. Sınıf gruba ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak üçer kişilik gruplara ayrılır.

11. Grup sayısı kadar çoğaltılan Çalışma Yaprağı-4 ve Etkinlik Bilgi Notu-2 gruplara dağıtılır. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-4’e yazmak üzere tahtada yazılı olan bilgi kaynaklarından birini grupça seçmeleri gerektiği açıklanır. Öğrencilerden seçtikleri bilgi kaynağında genellikle yayınlanan ya da basılan bilgi, haber, yazı ve görselleri düşünmeleri, grup arkadaşlarıyla paylaşımları ve grupça Etkinlik Bilgi Notu-2’den yararlanarak bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulama aşamalarını incelemeleri istenir. Sonra kendi gruplarının bilgi kaynaklarının Etkinlik Bilgi Notu-2’deki kriterlerden hangilerine sahip olduğunu düşünerek Çalışma Yaprağı-4 üzerinde belirtmeleri istenir.

12. Çalışma Yaprağı-4 tamamlandıktan sonra gruplardan seçtikleri sözcüler aracılığıyla kendi çalışmalarını sınıfla paylaşımları istenir.

13. Tartışma sorularıyla etkileşim devam ettirilir:

- Etkinlik süresince neler hissettiniz? Kendinize ilişkin gözlemlerinizi, yaşadığınız duygular ve kişisel farkındalıklarınız neler oldu?
- Karşılaştığınız bilgileri, doğruluk ve güvenilirlik sorgulaması yapmadan çevrenize yaydığınız oldu mu?
- Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulamadan o bilgileri doğru kabul etmek ne gibi sonuçlar doğurur?
- “Bilgi güçtür” sözü size ne ifade ediyor?

14. Cevapların ardından öğrencilere teşekkür edilir ve aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

"Bugünkü etkinlikle hepimiz gördük ki kaynağın güvenilirliğini ve doğruluğunu sorgulamadan bilgileri kabul ettiğimizde yanlış yargılara varabiliyoruz. Gelişen teknolojiyle özellikle internete yüklenen bir bilgi/haber/yazı/görsel anında tüm dünyaya ulaşıyor ve önü kesilemez bir hızla elden ele dolaşıyor. Doğru olmayan birçok bilgi bu ortamlarda yer alıyor. Araştırmalarımızda, çalışmalarımızda, toplumsal ve günlük yaşantımızda ihtiyaç duyduğumuz bilgilere ulaşmak için çeşitli kaynaklara yöneliyoruz. Bu kaynakların hepsinin doğru bilgi içerdiğini kabul etmeden önce bugün öğrendiğimiz güvenilirlik süzgecini kullanmalıyız. Bilginin her dönemde en büyük güç olduğunu unutmamalı ve buna göre hem paylaştığımız hem kullandığımız bilgilerin doğruluğundan emin olmalıyız. Unutmamalıyız ki etrafımız sahte bilgilerle dolu, böyle bir ortamda bilgileri süzgeçten geçirmeden kullanmak puslu havada yön bulmaya benzer."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden 1 hafta süreyle karşılaştıkları bilgilerin kaynağına güvenilirlik çalışması yapmaları istenir. Çalışma neticesinde keşfettikleri doğru kabul edilen yanlışların neler olduğunu sonraki hafta sınıfla paylaşmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çoğaltılmadığı durumlarda Etkinlik Bilgi Notu-2 tahtaya yansıtılabilir/ asılabilir.
  2. Yansıtma imkânı olmayan durumlarda Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2, Çalışma Yaprağı-3, Etkinlik Bilgi Notu-1 birer adet çoğaltılarak öğrencilerin görebileceği şekilde asılır.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Dökümanların etkileşimli tahta aracılığıyla yansıtılırken rahatlıkla görülebilecek şekilde büyük ve net olmasına dikkat edilerek materyallerde uyarlama yapılabilir.
  2. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.

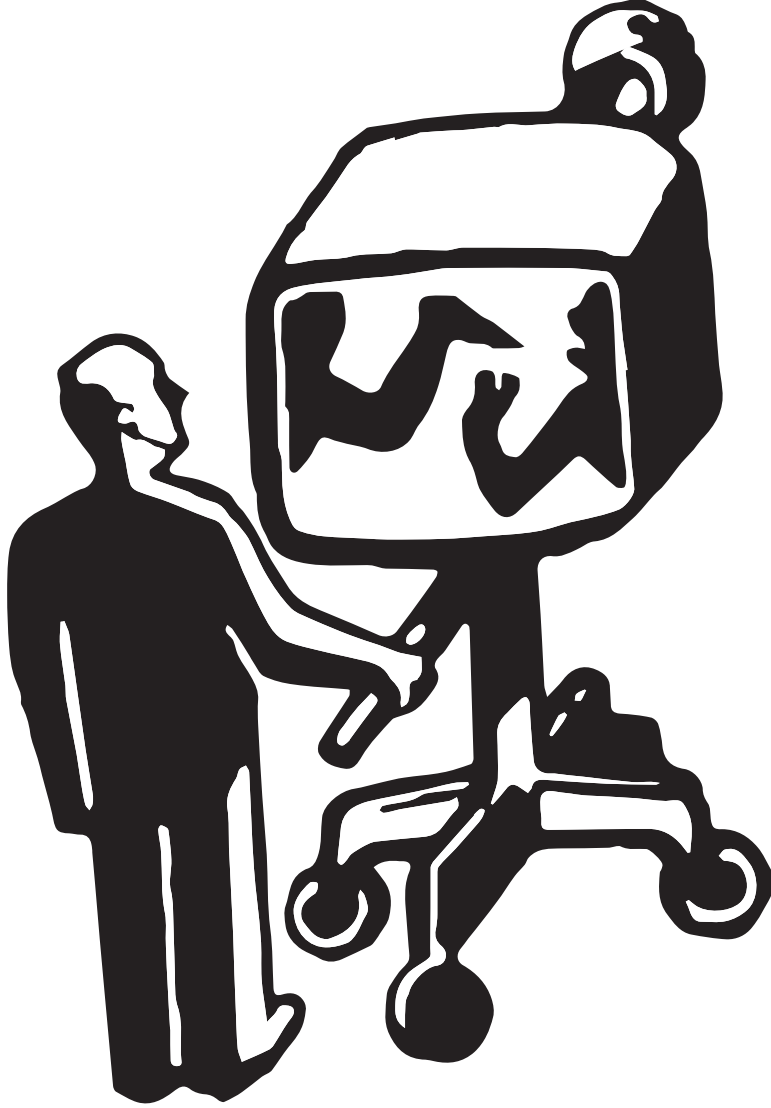
Etkinliği Geliştiren:

Çağla Yaprak BİLİCİ

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

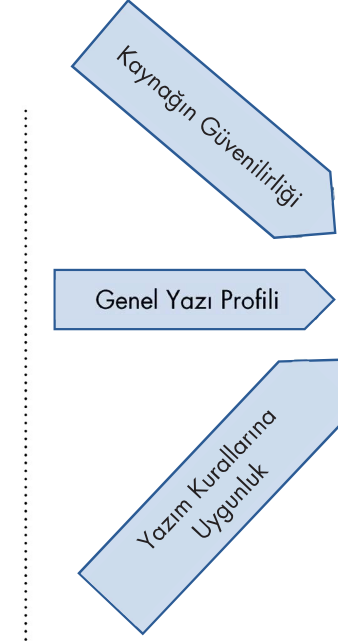

Çalışma Yapağı 3

Çalışma Yaprağı 4

GÜVENİLİRLİK SÜZGECİM

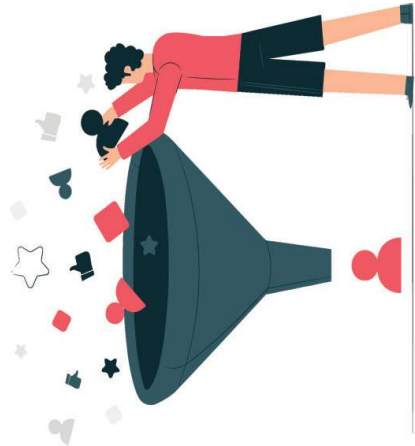
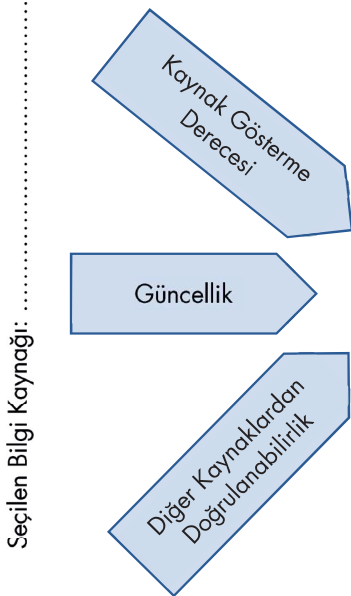
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tarafsızlık

Görselleri Tarama

.....

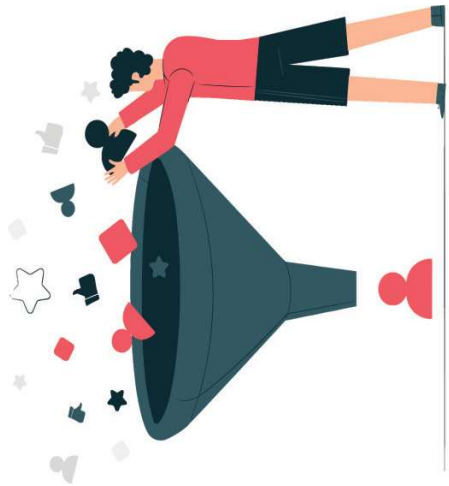
.....

.....

.....

Etik ve Yasal İlikelere Uygunluk

Konunun Uzmanlarının Görüşü

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 1

BİLGİ KAYNAKLARI

- Anlık mesajlaşma uygulamaları
- Ansiklopedi
- Araştırma tezleri
- Çevrim içi bloglar
- Çevrim içi gazete
- Çevrim içi haber siteleri
- Çevrim içi kitap
- DVD ve CD
- Forum
- Gazete
- İnternet
- Kitap
- Kütüphane katalogları
- Radyo
- Sosyal paylaşım siteleri
- Sözlük
- Televizyon

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 2

BİLGİ KAYNAKLARININ GÜVENİLİRLİĞİNİ SORGULAMA YÖNTEMLERİ

GÜNCELLEK	Bilgilerin güncelliği (yayın tarihi vs.) incelenebilir, yayınlanma tarihine bakılabilir.
DİĞER KAYNAKLARDAN DOĞRULANABİLİRLİK:	Bilgilerin farklı kaynaklarda yer alma derecesine bakılabilir.
KAYNAK GÖSTERME DERESESİ:	Verilen bilgilerde bilimsel kaynaklara atıf yapıp yapılmadığına bakılabilir.
KAYNAĞIN GÜVENİLİRLİĞİ:	Kaynağın kurumsal kimliğine, iletişim bilgilerine bakılabilir. İnternet sitesi ise uzantısı kontrol edilebilir.
YAZIM KURALLARINA UYGUNLUK:	Yazıda noktalama ve yazım kurallarına dikkat edilip edilmediğine bakılabilir.
GENEL YAZI PROFİLİ:	Yazı bütünlüğüne bakılabilir. Yazının ne anlattığına, konuyu nasıl ele aldığına bakılabilir.
TARAFSIZLIK:	Kaynağın tarafsızlığına, ifadelerde propaganda gibi amaçlar güdüp gütmeyeğine bakılabilir.
KONUNUN UZMANLARININ GÖRÜŞÜ:	Verilen bilgilerle ilgili o konunun uzmanlarının neler söylediğine, bilimsel çalışmaların neler olduğuna bakılabilir.
ETİK VE YASAL İLKELERE UYGUNLUK:	Bilgilerin etik ve yasal ilkelere uygunluğu kontrol edilebilir.
GÖRSELLERİ TARAMA:	Bilgilerde yer alan görsellerin doğruluğu başka kaynaklardan tarama yapılarak kontrol edilebilir.

KAYNAK:

Kızıl, M. (2007). Yükseköğretimde bilgi okuryazarlığı: Selçuk Üniversitesi örneği. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
Kurbanoğlu, S. (2010). Bilgi okuryazarlığı: Kavramsal bir analiz. Türk Kütüphaneciliği, 24.(4), 723-747.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

SAĞLIĞIM İÇİN BİRİ DEĞİL HEPSİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Sağlıklı yaşam alışkanlıkları ile bedensel ve psikolojik sağlığı arasında bağ kurar./22.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 6 adet çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki açıklamayla etkinliğe giriş yapılır: <i>"Merhaba gençler, bugün sizlerle sağlıklı yaşam alışkanlıklarımızı tartışacağız. Sağlıklı yaşam alışkanlıklarımızın hem bedensel hem psikolojik sağlığımızı nasıl etkilediğini konuşacağız."</i> Açıklamanın ardından "Sizin sağlıklı yaşam için sürdürdüğünüz alışkanlıklarınız nelerdir?" sorusu sorulur. Cevapların ardından öğrencilere teşekkür edilerek sağlıklı yaşam alışkanlıklarının neler olduğu uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak açıklanır. (Açıklama yapılırken yalnızca başlıklar söylenmeli, grup çalışması tamamlandıktan sonra tüm bilgiler paylaşılmalıdır.) Sınıf gruba ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak 6 gruba ayrılır ve her grup 1, 2, 3, 4, 5, 6 şeklinde numaralandırılır. (Dilerlerse öğrencilerin gruplarına bir isim de verebilecekleri söylenebilir.) Çalışma Yaprağı-1 gruplara dağıtılır. Her gruba grup numarasının yer aldığı başlık çalışmaları verilir. (1 numaralı gruba 1. başlık olan 'Yeterli ve Dengeli Beslenme' verilmesi gibi.) Her gruba konu verilmesinin ardından şu açıklama yapılır: <i>"Evet, her grubun bir başlığı var. Şimdi sizden istediğim, her grubun öncelikle bir yazman seçmesi. Sonrasında vermiş olduğum başlığa ilişkin kendi hayatlarınızda neler yaptığınızı, alışkanlıklarınızın neler olduğunu düşünerek bunları Çalışma Yaprağı-1'in 'Alışkanlıklarımız' kısmına; bu alışkanlıklarınızın bedensel ve psikolojik sağlığınıza faydalarını ise 'Bedensel ve Psikolojik Sağlığınıza Etkileri' kısmına grupça tartışarak yazmanızı istiyorum. Bu işlem için süreniz 4 dakika."</i> Süre dolduktan sonra her grubun kâğıdı bir sonraki gruba verilir (1 numaralı grubun kâğıdı 2 numaralı gruba, 2 numaralı grubun kâğıdı 3 numaralı gruba verilecek şekilde) ve aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Süreniz doldu ve ben doldurmuş olduğunuz kâğıtları bir diğer gruba dağıttım."</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

Yine az önceki gibi başlıklara ilişkin çalışmanız devam edecek, bu defa konunuz grup numaranızdan bir sonraki başlıktır. Mesela 1 numaralı grubun başlığı şimdi 2. başlık olan 'Düzenli Fiziksel Aktivite ve Egzersiz' olacak. Diğer grubun başlamış olduğu çalışmaya sizler devam edeceksiniz. Süreniz 4 dakika, süre bittikten sonra gruplardan kâğıtları toplayıp tekrar diğer gruplara dağıtacağım ve her grup 6 başlık için de çalışmış olacak."

6. Tüm gruplar her başlık için çalışmasını tamamlayana dek etkinlik devam ettirilir.
7. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra aşağıdaki tartışma sorularına geçilir:
  - Etkinlik süresince neler hissettiniz? Kendinize ilişkin gözlemleriniz, yaşadığınız duygular ve kişisel farkındalıklarınız neler oldu?
  - Sağlıklı yaşam alışkanlıklarını bir kenara bırakıp hayatımızdan çıkarsaydık bunun bedensel ve psikolojik etkileri nasıl olurdu?
  - Doğru olduğunu düşündüğünüz ancak grup yaşantısı esnasında yanlış olduğunu fark ettiğiniz bir alışkanlığınız oldu mu?
  - Grupta tartışılan sağlıklı yaşam alışkanlıklarının ne kadarını yaşamınızda uyguluyorsunuz?
  - Uyguladığınız sağlıklı yaşam alışkanlıkları sizlerin bedensel ve psikolojik sağlığını nasıl etkiliyor?
  - Sağlıklı yaşam için edinmeye karar verdiğiniz yeni alışkanlıklar neler?
8. Cevapların ardından öğrencilere katılımları için teşekkür edilerek aşağıdaki açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

"Bugün hep beraber sağlıklı yaşam alışkanlıklarına değindik. Yeterli ve dengeli beslenme, stresle başa çıkma, kendine zaman ayırma, düzenli fiziksel aktivite ve egzersiz, kişiler arası sağlıklı ilişki ve kendine zaman ayırma, kişisel hijyen ve sağlıklı kıyafet, yeterli ve dengeli uyku daha keyifli ve sağlıklı bir yaşam sürmemiz için hayatımızdan hiç çıkarmamız gereken alışkanlıklardır. Bu alışkanlıkların her biri bedensel ve psikolojik sağlığımız için bir diğerine domino etkisi yapmaktadır. Mesela ne kadar yeterli ve dengeli beslensek, egzersizler yapsak da yeterli ve dengeli uyku alışkanlığımız yoksa hayatımız keyifsiz ve sağlıksız olacaktır. Veya ne kadar düzenli uyusak, kendimize vakit ayırsak da dengeli beslenmediğimiz zaman bünyemiz bundan olumsuz etkilenecektir. Bu nedenle kendi bedensel ve psikolojik sağlığımızın sorumluluğunu almalı ve bu alışkanlıkların hepsini hayatımıza eklemeliyiz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sağlıklı yaşam için en az 3 yeni alışkanlık edinmeleri ve edindikleri alışkanlıklara ilişkin neler yaptıklarını gözlemlenmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1'i doldurmakta zorlandığı durumlarda Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak öğrencilere yardımcı olunabilir.
Özel gereksinimli öğrenciler için;
  1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
  2. Yapılan açıklamalar ve sorulan sorular sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Çağla Yaprak BİLİCİ

Çalışma Yaprığı 1

1. YETERLİ VE DENGELİ BESLENME

ALIŞKANLIKLARIMIZ

BEDENSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIĞIMIZA ETKİLERİ

2. STRESLE BAŞA ÇIKMA

ALIŞKANLIKLARIMIZ

BEDENSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIĞIMIZA ETKİLERİ

3. YETERLİ VE DENGELİ UYKU

ALIŞKANLIKLARIMIZ

BEDENSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIĞIMIZA ETKİLERİ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. DÜZENLİ FİZİKSEL AKTİVİTE VE EGZERSİZ

ALIŞKANLIKLARIMIZ

BEDENSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIĞIMIZA ETKİLERİ

.....

.....

.....

.....

.....

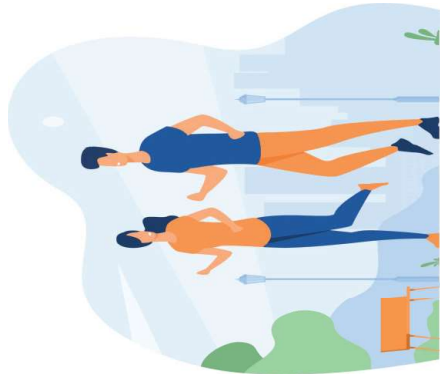
.....

.....

.....

.....

.....

5. SAĞLIKLI KİŞİLER ARASI İLİŞKİ VE KENDİNE ZAMAN AYIRMA

ALIŞKANLIKLARIMIZ

BEDENSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIĞIMIZA ETKİLERİ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. KİŞİSEL HİJYEN VE SAĞLIKLI KIYAFET

ALIŞKANLIKLARIMIZ

BEDENSEL VE PSİKOLOJİK SAĞLIĞIMIZA ETKİLERİ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

1. Yeterli ve Dengeli Beslenme

Öğünlerde temel besin gruplarına yeterli şekilde yer verilmelidir. Et ve et ürünleri, tahıl ve tahıl ürünleri, süt ve süt ürünleri, meyve ve sebze grubu ürünleri yeteri miktarda yenmelidir. Yemeden önce gıda malzemeleri iyice yıkanmalıdır. Besin değeri yüksek gıdalar yemekte tercih edilmelidir. Güvenilir ve hijyenik yerlerden gıda alışverişi yapılmalıdır. Alışveriş yapılırken taze ürünlerin alınmasına dikkat edilmelidir. Hazır, dondurulmuş gıdaları, fastfood ürünlerini tüketmek yerine besin değeri yüksek gıdalar evde pişirilerek yenmelidir. Yeterli ve dengeli beslenme hastalıklara yakalanma riskini azaltır, sakin ve mutlu bir zihne sahip olmayı sağlar.

2. Stresle Başa Çıkma

Çeşitli yaşam olayları içerisinde kişinin ruhsal dengesini sarsan ve gerilim yaratan olaylar karşısında içinde bulunulan durum kontrol altına alınmalıdır. Stresle başa çıkmak için kişi psikolojik kaynaklarını belirlemelidir. Vücudun stres anında neler yaşadığının bilinmesi adına stresin etkileri öğrenilmelidir. Strese neden olan olaylar keşfedilmelidir. Yüksek stres yaşamak çeşitli hastalıklara yakalanma riski oluşturduğundan stresle başa çıkmak hastalıklara yakalanma riskini azaltır, psikolojik sağlamlığı doğrudan etkiler.

3. Yeterli ve Dengeli Uyku

Akşamları hafif yiyecekler tercih edilmelidir. Gece uykusuna özen gösterilmelidir. Akşam geç vakitte uyumama-ya çalışılmalıdır. Uyku için karanlık ortam tercih edilmelidir. Nevresim ve çarşafın temizliğine ve ferahlığına dikkat edilmelidir. Oda sık sık havalandırılmalıdır. Kafeinli içecekler uyku saatine yakın tüketilmemelidir. Her gün aynı saatte uyuyup aynı saatte uyanmaya özen gösterilmelidir. Telefon, televizyon gibi teknolojik aletlerle uyumadan iki saat önce vedalaşılmalıdır. Gece salgılanan hormonlarla vücudun dengesi korunurken uyku esnasında vücut dinlenir, böylece bir sonraki güne zinde ve hazır olarak uyanılır.

4. Düzenli Fiziksel Aktivite ve Egzersiz

Her gün yürüyüş, koşma, kol-bacak hareketleri yapılmalıdır. Hafif, orta ve ağır düzeydeki fiziksel aktiviteler düzenli olarak ve yeteri kadar yapılmalıdır. Açık havada egzersiz yapmaya özen gösterilmelidir. Kalbin ritmini düzenlemek, kas kuvvetini artırmak için düzenli spor yapılmalıdır. Düzenli fiziksel aktivite ve egzersiz vücudun formda görünmesini ve sağlığa kavuşmasını, kişinin kendini mutlu ve enerjik hissetmesini sağlar.

5. Sağlıklı Kişilerarası İlişki ve Kendine Zaman Ayırma

Kişilerarası ilişkide açık iletişim ön planda olmalıdır. İlişki kurmada etkin dinleme, açık iletişim, empati, kendini açma, koşulsuz kabul, olumlu beden dili gibi unsurlar kullanılmalıdır. Kişi, kişiler arası ilişki kurmaya vakit ayırdığı gibi kendine de vakit ayırmalıdır. Hoşlanılan etkinlikler yapılmalıdır. Kişi kendine ilişkin gözlem içinde olmalıdır. Sağlıklı kişiler arası ilişki ve kendine zaman ayırma psikolojik sağlamlığı artırır.

6. Kişisel Hijyen ve Sağlıklı Kıyafet

Yaşanılan ortamın temizliğine dikkat edilmelidir. Ortak kullanım alanları ve buralardaki eşyalar temiz kullanılmalıdır. Eller bol su ve sabunla yıkanmalıdır. Giyilen kıyafetler düzenli olarak yıkanmalı, temiz kıyafetler giyilmelidir. Kıyafet için kanserojen içerikli akrilik, polyester kumaşlar yerine pamuklu kumaşlar tercih edilmelidir. Ayakkabı seçimi doğru yapılmalıdır. Kişinin öz bakımını gerektiği gibi yapması ve sağlıklı kıyafetler giymesi hem bedensel sağlığına hem psikolojik sağlığına iyi gelecektir.

KAYNAK:

1. Owen, F. K. ve Çelik, N. D. (2018). Yaşam boyu sağlıklı yaşam ve iyilik hali. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 10(4), 440-453.
2. Yeşilay Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı, *Lise Sağlıklı Yaşam Broşürü*. (2021). Erişim Adresi: https://tbm.org.tr/media/brosurler/TBM_lise_saglik.pdf

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

KENDİMİ SEVDİĞİM KADAR SAĞLIKLIYIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Beden imgesi ile fiziksel ve psikolojik sağlığını ilişkilendirir./23.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sınıf, gruba ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak 5 gruba ayrılır. Çalışma Yaprağı-1'deki örnek olaylar her gruba 1 adet dağıtılacak şekilde çoğaltılarak ilgili yerlerden kesilip hazır hâle getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğe aşağıdaki açıklama yapılarak başlanır: <i>"Sevgili öğrenciler, önceki yıllardaki etkinliklerden de bildiğiniz gibi beden imgeniz, sizlerin bedeninizle ilgili algılarınızı, düşüncelerinizi, duygularınızı, inançlarınızı, davranışlarınızı kapsayan bir kavramdır. Kişinin kendi bedeniyle etkileşimde bulunması olarak değerlendirilebilecek bu durum olumlu olabileceği gibi olumsuz da olabilir. Bugünkü etkinliğimizde beden imgenizle ilgili düşüncelerinizin sizlerin fiziksel ve psikolojik sağlığınıza ilişkisini ele alacağız."</i> 2. Çalışma Yaprağı-1'deki örnek olaylar her gruba bir örnek olay gelecek şekilde öğrencilere dağıtılır. 3. Etkinliğe aşağıdaki açıklamayla devam edilir: <i>"Sevgili öğrenciler çalışma yaprağındaki örnek olayları grup olarak okuyun, A ve B ile empati kurmaya çalışın ve sorulara cevap verin."</i> 4. Her gruba söz verilerek paylaşımları dinlenir. 5. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve isim yazmadan cevaplamaları istenir, paylaşmak isteyenlere söz verilir. 6. Sürece aşağıdaki tartışma sorularıyla devam edilir: <ul style="list-style-type: none"> • Çalışma Yaprağı-2'deki sorulara cevap verirken beden imgenizle fiziksel ve psikolojik sağlığınıza ilişkilendirirken neler fark ettiniz?

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

- Bu farkındalık daha önce olsaydı yaşamınızda neler değişirdi?
- Beden imgesi ile fiziksel ve psikolojik sağlık arasındaki ilişkiyi fark etmek neden önemlidir?

7. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, etkinliğimizin sonunda görüyorum ki bedeninizi nasıl algıladığınızla sağlığınız arasında bir bağlantı olduğunu fark ettiniz, bazen bedenimizle ilgili algımız çok farklı sebeplerle olumsuz olabilir; bazen bu durum geçicidir, farklı baş etme yollarıyla üstesinden gelebiliriz; bazen de bu durumla baş etmekte zorlanabiliriz. Beden imgesinin fiziksel ve psikolojik sağlıkla ilişkisini fark ettiğimiz için beden imgemizin bizim sağlığımızı olumsuz etkilediği durumlarda yardım alabilirsiniz.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden beden imgesinin fiziksel ve psikolojik sağlığa olumlu ve olumsuz etkilerini anlatan bir pano hazırlamaları istenebilir.
2. Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeniyle iş birliği içinde, bir gün belirlenip o gün beden imgesinin fiziksel ve psikolojik sağlıkla ilişkisini içeren çeşitli aktiviteler planlanabilir. (Alt sınıflara sunum yapma, tüm okulda konu ile ilgili bir film izleme ve analizini yapma, öğle/teneffüs aralarında konu ile ilgili şarkılar çalma, slogan belirleme ve okulda bunu yayma...)

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıf mevcuduna göre öğrenciler 4-5 kişilik gruplara ayrılmalıdır. Sınıf mevcuduna göre beş gruptan fazla olacak sınıflarda Çalışma Yaprağı-1’deki örnek olaylar birden fazla çoğaltılarak aynı örnek olayın birden fazla gruba verilmesi sağlanabilir ya da uygulayıcı tarafından yeni örnek olay yazılabilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
  2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
  3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Çağla Yaprak BİLİCİ - Nilgün ATAY

Çalışma Yaprağı 1

1. ÖRNEK OLAY

A, lise öğrencisidir. Son zamanlarda iştahı çok arttığı için fazla kilo almıştır. Bu sebeple mezuniyet törenine gitmekten, insan içine çıkmaktan çekinmektedir. Ayrıca fazla kiloları yüzünden beslenme alışkanlığını tamamen değiştirmiş, hiçbir şey yemeden günlerini geçirmeye başlamıştır. Bu yüzden tansiyon düşüklüğü problemiyle baş etmeye çalışmaktadır.

B, A ile yakın arkadaştır ve mezuniyet törenine birlikte gitmek istemektedir. Ayrıca A'nın kilosunun hiç de abarttığı gibi olmadığını, aynada gördüğü yansımasının gerçekçi olmadığını düşünmektedir.

1. A'nın beden algısı fiziksel sağlığını nasıl etkilemektedir?
2. A'nın beden algısı psikolojik sağlığını nasıl etkilemektedir?
3. 5 yıl sonra herhangi bir önlem alınmazsa A'nın hayatında neler olabilir sizce?

2. ÖRNEK OLAY

A, lise öğrencisidir. Son zamanlarda sosyal medyada çok fazla zaman geçirmeye başlamıştır. Gelecekle ilgili kaygısı sebebiyle kısa zamanda çok para kazandıklarını düşünen Youtube fenomenlerini izleyerek video çekmeye karar vermiştir. Videoda izlediği ve çok güzel olduklarını düşündüğü insanlara benzemek için çok abartılı makyaj yapmaya ve lens kullanmaya başlamış, saç rengini değiştirmiştir. Ayrıca derslerine vakti kalmadığı için de akademik başarısı düşmüştür. Bu yüzden de okula gitmek istememektedir.

B, A'nın annesidir ve son zamanlarda kızının yüzünde başlayan alerji için endişelenerek onu doktora götürmüştür.

1. A'nın beden algısı fiziksel sağlığını nasıl etkilemektedir?
2. A'nın beden algısı psikolojik sağlığını nasıl etkilemektedir?
3. 5 yıl sonra herhangi bir önlem alınmazsa A'nın hayatında neler olabilir sizce?

3. ÖRNEK OLAY

A, lise öğrencisidir, sevgilisinin “Kaslı kişileri daha karizmatik buluyorum.” demesi üzerine kendini spor yapmaya adanmıştır. Başlarda spor yapmanın çok faydasını gören A, bir süre sonra enerjisinin düştüğünü, motivasyonunun kalmadığını hissetmeye başlamıştır. Çünkü az zamanda daha fazla kas yapabilmek için kilosuna göre önerilen protein tozunun 3 katını alarak spora devam etmiştir.

B, kardiyoloji doktorudur, birkaç gün A’ya birtakım testler yaptıktan sonra gereğinden fazla protein tozu almasının kalbini yordüğünü ve bir süre hastanede kalması gerektiğini söylemiştir.

1. A’nın beden algısı fiziksel sağlığını nasıl etkilemektedir?
2. A’nın beden algısı psikolojik sağlığını nasıl etkilemektedir?
3. 5 yıl sonra herhangi bir önlem alınmazsa A’nın hayatında neler olabilir sizce?

4. ÖRNEK OLAY

A, lise öğrencisidir, son zamanlarda aynaya baktığında kendini çirkin hissetmekte ve sürekli diğer arkadaşlarıyla kendini karşılaştırmaktadır. Arkadaşlarıyla bir araya geldiğinde sadece fiziksel görünüşüyle ilgili sorular sormakta ve onları bunalıtmaktadır. Bu yüzden de yalnız kalmaya başlamış, bunun sebebini de görünüşüne bağlamıştır.

B, A’nın babasıdır. Oldukça hoşgörülü bir tutuma sahip olan aile, estetik ameliyat isteyen çocuğuna laf geçirememektedir. Sonunda burun ameliyatı yaptırmıştır, fakat bu sefer de kulağıyla ilgili estetik olmak istemektedir.

1. A’nın beden algısı fiziksel sağlığını nasıl etkilemektedir?
2. A’nın beden algısı psikolojik sağlığını nasıl etkilemektedir?
3. 5 yıl sonra herhangi bir önlem alınmazsa A’nın hayatında neler olabilir sizce?

5. ÖRNEK OLAY

A, lise öğrencisidir. Okula uygun olmayan kıyafetlerle ve topuklu ayakkabıyla gelmektedir. Kıyafet yönetmeliğine uymadığı için disiplin kuruluna sevk edilen A, disiplin kurulunda okul formasının kendisini yeterince güzel göstermediğini söylemeye çekindiği için ailesinin forma almadığını söylemiştir.

B, A'nın annesidir, okuldaki öğretmenlerle görüşükten sonra durumu anlamıştır. A evden okul formasıyla çıkıp bir arkadaşında kıyafet değiştirmektedir. Böylece B, A'nın bir hafta önce olan ayak bileğini nasıl burktuğunu da anlamıştır.

1. A'nın beden algısı fiziksel sağlığını nasıl etkilemektedir?
2. A'nın beden algısı psikolojik sağlığını nasıl etkilemektedir?
3. 5 yıl sonra herhangi bir önlem alınmazsa A'nın hayatında neler olabilir sizce?

Çalışma Yaprağı 2

Kendi beden imgenizin psikolojik sağlığınıza ilişkisi hakkında neler söyleyebilirsiniz? Aşağıdaki soruları cevaplandırarak beden imgenizle psikolojik sağlığınıza arasındaki ilişkiyi gözden geçirin.

➤ Genel olarak bedenimden memnuniyet düzeyim nasıldır?

.....
.....
.....

➤ Aynanın karşısında harcadığım süre hakkında ne diyebilirim?

.....
.....
.....

➤ Vücuduma karşı tavrım olumlu mu/olumsuz mu?

.....
.....
.....

➤ Kilom (çok kilolu/çok zayıf) hakkında düşüncelerim neler?

.....
.....
.....

➤ Kendimi fiziksel yönden diğer insanlarla ne derece karşılaştırıyorum?

.....
.....
.....

➤ Vücudumu düşündüğümde kendimi nasıl hissediyorum/duygularım neler?

.....
.....
.....

Kendi beden imgenizin fiziksel sağlığınızla ilişkisi hakkında neler söyleyebilirsiniz? Aşağıdaki soruları cevaplandırarak beden imgenizle fiziksel sağlığınız arasındaki ilişkiyi gözden geçirin.

➤ Kilom hakkındaki düşüncelerim doğrultusunda edindiğim alışkanlıklar neler?

.....
.....
.....

➤ Bedenimi olduğu gibi kabul etmekte zorlandığımda aklıma gelen çözüm yolları neler?

.....
.....
.....

➤ Kendime olan güvenimin ve değerimin vücut şeklimle ve ağırlığımla ilgili olduğunu düşündüğümde hayatımda neler değişiyor?

.....
.....
.....

➤ Kendimi fiziksel yönden diğer insanlarla karşılaştırdığımda daha iyi hissetmek için neler yapıyorum?

.....
.....
.....

➤ Vücuduma karşı tavrım olumsuz olduğunda başvurduğum yollar neler?

.....
.....
.....

➤ Tüm cevaplarınıza göre beden imgenizin fiziksel ve psikolojik sağlığınızla ilişkisini fark etmenize ilişkin ne söyleyebilirsiniz?

.....
.....
.....

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BEN HAZIRIM!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Sınavlara hazırlanmayı etkileyen faktörleri açıklar./24.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2'deki her bir örnek olay gruplara dağıtılmak üzere önceden makasla kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. "Sevgili arkadaşlar, sınavlara hazırlanmanızı etkileyen duygu, düşünce, tutum, beceri, alışkanlık ve davranışlarınıza da yansıyan birçok faktör vardır. Bugün sizlerle sınavlara hazırlanmayı etkileyen faktörler üzerinde duracağız." şeklinde açılıma yapılarak etkinliğin amacı belirtilir ve etkinliğe başlanır. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki yönergeyle devam edilir: "Sizlere dağıttığım çalışma yapraklarında sınavlara hazırlanmanızı etkileyen duygu, düşünce, tutum, beceri, alışkanlık ve davranışları içeren 10 bölüm ve her bölümde ikişer madde bulunmaktadır. Her maddeyi dikkatle okuyun ve her bölümden, sizin için daha geçerli olduğunu düşündüğünüz 1 maddeyi işaretleyin. Örneğin 3. bölümde belirtilen 'Kitap okuma alışkanlığım yoktur.' ve 'Okuma becerilerimin güçlü olması için her gün kitap okurum.' maddelerinden sizin için daha geçerli olan madde hangisiyse onu işaretleyin. Çalışma yapraklarına isim ve soy isimi yazılmayacağı ve çalışma yaprakları sizde kalacağı için gerçek düşüncelerinizle ilgili maddeleri içtenlikle işaretleyin." 3. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra öğrenciler 10 gruba ayrılır ve her bir gruba Çalışma Yaprağı-2'de bulunan örnek olaylardan 1 tanesi verilir. Öğrencilerden kendi gruplarına verilen örnek olaylar üzerinde düşünmeleri ve her gruptan bir öğrenciyi sözcü olarak belirlemeleri istenir. Bütün gruplar örnek olaylarla ilgili düşüncelerini tamamladıktan sonra sırasıyla her grubun

Süreç (Uygulama Basamakları):

sözcüsüne söz hakkı verilerek grubun örnek olayla ilgili düşüncesini ifade etmesi istenir.

4. Sınıfın geneline yönelik aşağıdaki tartışma soruları ile etkinliğe devam edilir:
  - Motivasyon, sınavlara hazırlık sürecini hangi yönde ve nasıl etkiler?
  - Kaygı, sınavlara hazırlık sürecini hangi yönde ve nasıl etkiler?
  - Hedef belirlemenin sınavlara hazırlık sürecindeki önemi nedir?
  - Planlı bir ders çalışma sisteminin sınavlara hazırlık sürecindeki önemi nedir?
  - Sınavlarla ilgili olumsuz duygu, düşünce ve tutumlarınızı değiştirmek için neler yapabilirsiniz?
5. Etkinlik Bilgi Notu okunarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de yer alan “Sınavlara hazırlık yapmayı etkileyen faktörler” ile ilgili araştırma yapmalarını, kendilerini olumsuz yönde etkileyen faktörleri ortadan kaldırabilmek için yapabileceklerini düşünmelerini, sınavlara hazırlık yapmayı etkileyen duygu, düşünce, tutum, beceri, alışkanlık ve davranışlarda kendilerinde zamanla meydana gelecek değişimleri gözlemlenmelerini isteyebilirsiniz.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinliğin uygulanması sırasında öğrencilerin sınavlara hazırlık yapmalarını etkileyen olumsuz duygu, düşünce, tutum, beceri, alışkanlık ve davranışlar üzerinde durmalarına dikkat edilmelidir. Motivasyon, kaygı, hedef belirleme, planlı ders çalışma gibi faktörlere yönelik duygu, düşünce, tutum, beceri, alışkanlık ve davranışlar üzerine odaklanılmalıdır.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
  2. “Sınavlara hazırlık yapmayı etkileyen faktörlerle” ilgili gözlem formları hazırlanarak öğrencilerin kendilerini izlemeleri sağlanabilir.
  3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Alper KAMA

Çalışma Yaprağı 1

SINAVLARA HAZIRLANMAYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

1	Sınavlardan elde edeceğim yüksek notlar ve puanlar benim için her şeyden önemlidir.	
	Başarılı olmak için sınavlardan yüksek notlar ve puanlar almak önemlidir ancak başarının tek şartı sınavlar değildir.	
2	Ailemin benden beklentisi benim yapabileceğime çok üzerinde.	
	Ailem benim yapabileceğime farkındadır ve yapabileceğimden fazlasını beklemez.	
3	Sınavlara hazırlanırken "Düşük not alırsam aileme, öğretmenlerime ve arkadaşlarıma rezil olurum; ailemi, öğretmenlerimi hayal kırıklığına uğrattırım", "Sorular zor olacak, sınavım kötü geçecek" gibi düşünceler beni yoğun şekilde kaygılandırıyor.	
	Sınavlara hazırlanırken sadece çalışmaya odaklanırım, iyi bir şekilde çalışacağım takdirde başarılı olacağıma inanırım.	
4	Sınavlara sınav gününden bir ya da birkaç gün önce çalışmaya başlarım.	
	Derslerime her gün çalışırım, öğretmenlerimin anlattıkları konuları günlük tekrar ederim.	
5	Verimli ve planlı çalışmak için bir ders çalışma programım yok.	
	Verimli ve planlı çalışmak için bir ders çalışma programım var.	
6	Geleceğime yönelik herhangi bir hedefim yok.	
	Yeteneklerime, ilgilerime uygun bir hedefim var ve hedefime ulaşmak için çalışıyorum.	
7	Çalışmama rağmen sınavlarda başarısız olduğumda aşırı derecede üzülürüm.	
	Çalışmama rağmen sınavlarda başarısız olduğumda üzülürüm, ancak daha sonra başarısızlık nedenlerim üzerinde de düşünerek önlem almaya çalışırım.	
8	Evde ders çalışabilmem için uygun bir ortamım yok. (Kendine ait oda, ders çalışma masası, odanın ısı ve ışıklandırma durumu...)	
	Evde ders çalışabilmem için uygun bir ortamım var. (Kendine ait oda, ders çalışma masası, odanın ısı ve ışıklandırma durumu...)	
9	Kitap okuma alışkanlığım yoktur.	
	Okuma becerilerimin (metni okumanın amacı, ana fikri yakalama, okuduğunu anlama ve yorumlama...) güçlü olması için her gün kitap okurum.	
10	Telefon, tablet, bilgisayar, TV ve arkadaşlarıma çok zaman harcarım.	
	Telefon, tablet, bilgisayar, TV ve arkadaşlarıma vakit ayırırım ancak derslerime de düzenli olarak çalışırım.	

Çalışma Yaprağı 2

ÖRNEK OLAYLAR

1. GRUP

A isimli öğrenci sınavlardan elde edeceği yüksek notların ve puanların kendisi için her şeyden önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

2. GRUP

B isimli öğrencinin ailesinin beklentisi, öğrencinin yapabileceklerinin çok üzerindedir. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

3. GRUP

C isimli öğrenci sınavlara hazırlanırken "Düşük not alırsam aileme, öğretmenlerime ve arkadaşlarıma rezil olurum, ailemi, öğretmenlerimi hayal kırıklığına uğrattırım", "Sorular zor olacak, sınavım kötü geçecek" gibi düşünceleri yoğun şekilde düşünüyor. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

4. GRUP

D isimli öğrenci sınavlara sınav gününden bir ya da birkaç gün önce çalışmaya başlıyor. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

5. GRUP

E isimli öğrencinin herhangi bir ders çalışma programı, planı yok. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

6. GRUP

F isimli öğrencinin geleceğine yönelik herhangi bir hedefi yok. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

7. GRUP

G isimli öğrenci çalışmasına rağmen sınavlarda başarısız olduğunda aşırı derecede üzülüyor. Bu durum, öğrencinin sonraki sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

8. GRUP

H isimli öğrencinin evde ders çalışabilmesi için uygun bir ortamı (Kendine ait oda, ders çalışma masası, odanın ısı ve ışıklandırma durumu...) yoktur. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

9. GRUP

I isimli öğrencinin kitap okuma alışkanlığı yoktur. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

10. GRUP

İ isimli öğrenci telefon, tablet, bilgisayar, TV ve arkadaşlarına çok zaman harcar. Bu durum, öğrencinin sınavlara hazırlanmasını nasıl etkiler?

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Düşük motivasyon ve düşük kaygı ya da yüksek motivasyon ve yüksek kaygı sınavlara hazırlık yapmanızı olumsuz etkileyen faktörlerdendir. Sınavlara hazırlık yaparken motivasyon ve kaygı düzeyinizin orta seviyede olması, bu süreci sağlıklı bir şekilde atlatmanızı sağlayacaktır.

“Düşük not alırsam aileme, öğretmenlerime ve arkadaşlarıma rezil olurum, ailemi, öğretmenlerimi hayal kırıklığına uğrattırım”, “Sorular zor olacak, sınavım kötü geçecek” gibi olumsuz düşünceler öz güven eksikliğine, düşük motivasyona ve yüksek kaygıya neden olur. **“Sınavda elimden gelenin en iyisini yapacağım.”, “Çalıştığım sürece her zaman başarılı olabilirim.”, “Başarılı olmak için sınavlardan yüksek notlar ve puanlar almak önemlidir ancak başarının tek şartı sınavlar değildir.”** gibi düşünceler ise öz güveninizin tam olmasını, motivasyon ve kaygı düzeyinizin orta seviyede olmasını sağlar.

Sınavlara hazırlık yapmayı etkileyen başka bir faktör ise **hedef**tir. Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım etmez. Hedefler, yapmanız gereken çalışmaların planlanmasında size yol gösteren kılavuzunuzdur. **Hedefiniz, gerçekçi, yetenek ve ilgilerinize uygun olmalıdır. Gerçekçi olmayacak kadar yüksek ya da ulaşabileceğinizin çok altında kalan hedeflerin sizi başarısızlığa sürükleyeceğini unutmayın.**

Sınavlara hazırlık yapmayı etkileyen faktörlerden biri de **planlı ders çalışma sistemidir**. Sınavlara bir ya da birkaç gün öncesinden hazırlanmak yerine anlatılan konuları günlük tekrar etmek, **konularla ilgili sorular çözmek, not tutmak ve ders çalışma programı oluşturmak hem öğrenmenizi hem de sınavlara hazırlık yapmanızı kolaylaştıracaktır. Bunun yanında sınavlarda sorulan soruları daha iyi anlayabilmek, yorumlayabilmek için de günlük belli bir süre kitap okumak faydalı olacaktır.**

Sınavlara hazırlık sürecinde kendinize, ailenize ve arkadaşlarınıza da gerektiği kadar zaman ayırmayı unutmayın. Sınavlar başarı için gereklidir ancak her şey sınavlardan ibaret değildir.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAŞAMIMDA AKRAN DESTEKLERİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Akran grubunun yaşamındaki yerini açıklar./25.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. 1 adet bant 3. Keçeli kalem 4. Tahta 5. Makas
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Uygulayıcı, çalışma yaprağını öğrenci sayısı kadar çoğaltır. 2. Uygulayıcıya Not: kısmı mutlaka etkinlik öncesinde okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>"Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerin ilgisini çekeceğini düşündüğüm bir konuda sizlerle bir etkinlik yapacağız. Konumuz akran grubunun yaşamımızdaki yeri! Hepinizin bildiği gibi akran kelimesi; yaş, meslek, toplumsal durum vb. bakımından birbirine eşit olanlar anlamında kullanılmaktadır. Şimdi etkinliğimizi gerçekleştirmek için gruplara ayrılacağız."</i> 2. Sınıfta bulunan öğrenciler uygun bir etkinlik ile 5 kişilik gruplara ayrılır. Grupların sınıfın uygun bölgelerinde birbirinden uzak olacak şekilde daire oluşturması sağlanır. 3. Her gruptan bir sözcü ve yazman belirlenmesi istenir. 4. Her gruba 2 tane çalışma yaprağı ve keçeli kalem dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Akranlarımız bizim hayatımızda birçok konuda bize destek olur. Şimdi sizin akranlarınızın önemini daha iyi anlamanız için grup olarak şöyle bir hayal kurmanızı istiyorum. Bir TV programına katılacaksınız. Arkadaşlarınızda yayına bağlanarak onunla geçirdiğiniz anıları, yaşantıları, onun yaşamındaki yerinize yönelik paylaşımlarda bulunacak. Katılacağınız programa hangi arkadaşlarınızın gelmesini istediniz, hangi anılarınızı paylaşmaları size iyi gelir ve bu arkadaşlarınızın yaşamınıza katkısını nedir?"</i> 5. Her gruba bunu hayal etmesi için 5 dk. süre verilir. Sonra çalışma yaprağı dağıtılır ve biraz önceki hayalden yola çıkarak çalışma yaprağını doldurabilmeleri için aşağıdaki açıklama yapılır:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

"Akranlarım benim için önemli. Çünkü..." ifadesini tamamlayan kelimeler, sıfatlar cümleler yazmanız istenmektedir. Her grup yazmayı düşündüğü kelimeyi kendi içinde tartışsın. Ardından grup çoğunluğunun kararına göre çalışma yaprağının üzerine belirlediğiniz kelime, grup yazmanı tarafından keçeli kalemle okunaklı olarak yazılmalıdır. Çalışma yaprağında farklı renkler ile ayrılmış yerlere tek bir kelime veya cümle yazılmalıdır. Örneğin akranlarım benim için önemli, çünkü eğlenceli vakit geçirmemi sağlar denebilir. Burada çalışma yaprağında uygun yere keçeli kalemle eğlenceli vakit geçirmemi sağlar yazmak yeterlidir. Her grup 5 dk.. süre içinde elinden geldiği kadar tamamlayıcı kelime veya cümle oluşturmaktadır. Grupların ne yapacağı anlaşıldığına göre şimdi başlayabiliriz."

6. Süre bitiminde şu açıklama yapılır:

"Akranlarımız ile ilgili pek çok tamamlayıcı kelime, sıfat ve cümle ürettik. Şimdi her grubun sözcüsü bunları sınıfla paylaşacak ve tahtaya yazdığım duygusal destek, sosyal destek veya akademik destek kavramlarından hangisinin altına yapıştıracağımızı tartışacağız ve sınıf çoğunluğunun kararına göre uygun başlığın altına yapıştıracağız. Şimdi lütfen çalışma yaprağını yapıştırmaya uygun bir şekilde makasla parçalara ayıralım."

7. Her kavram, okunduktan sonra uygun başlığın altına yapıştırılır. Sonra diğer gruplarında ürettiği kelimeler, cümleler grup sözcüsü tarafından sınıfa okunur. Farklı olanlar uygun başlığın altına eklenir. Etkinlik sonunda tüm başlıklar altında toplananlar tüm sınıfla paylaşılır.

8. Tartışma sorularıyla etkinlik süreci değerlendirilir:

- Bu etkinlikte neler hissettiniz?
- Akranlarınızı ve ilişkilerinizi bu etkinlikte ele aldığımız şekilde daha önce değerlendirmiş miydiniz? Bu etkinlikte farklı olarak ne düşündünüz ya da ne fark ettiniz?
- Akranlarınızın yaşamınızdaki yerini fark etmek bize ne katkı sağlar?

9. Tartışma soruları sonrasında aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

"Bugün sizlerle akran grubunuzun yaşamınızdaki yerini konuştuk. Her birimizi akranlarımız farklı şekillerde etkileyebiliyor. Kimi zaman duygusal destek, kimi zaman sosyal destek, kimi zaman da akademik destek verebiliyor. Akran desteğinin hayatımızda ne kadar önemli olduğunu fark etmiş olduk."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerimizden kendi çevresinde bulunan akranlarından gördükleri destekleri düşünmelerini ve bunları duygusal, sosyal ve akademik destek alanlarına göre listelemelerini isteyebiliriz.
2. Akranlarına hangi yönden destek olduklarını listeleterek bunu nasıl artıracıklarını düşünmelerini isteyebiliriz.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öğrenciler akran eşleşmesi olacak şekilde birbirinden destek alabilecek akranlar bir araya getirilerek gruplanabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1, yazıların puntosu büyütülerek ve kontrast bir zemin üzerine yapıştırılarak ya da materyale dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir..
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin sürece katılımları desteklenebilir.
4. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Muhammed KARAMUSTAFA

Çalışma Yaprağı 1

Akranlarım benim için önemli.
Çünkü.....
.....
.....

Akranlarım benim için önemli.
Çünkü.....
.....
.....

Akranlarım benim için önemli.
Çünkü.....
.....
.....

Akranlarım benim için önemli.
Çünkü.....
.....
.....

Akranlarım benim için önemli.
Çünkü.....
.....
.....

Akranlarım benim için önemli.
Çünkü.....
.....
.....

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARARLARIMA SOSYAL DESTEKLERİMİN ETKİSİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Kararlarında aile ve akranlarının etkilerini değerlendirir./26.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Kurşun kalem veya tükenmez kalem 3. Tahta kalemi veya tebeşir 4. Tahta
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>"Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerle kararlarımızda aile ve akranlarımızın etkilerini fark edeceğiz, değerlendireceğiz."</i> 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve okuyarak doldurmaları istenir. 3. Uygulayıcı tarafından tahtaya aralıklı olarak "Neden?", "Kararda kim etkili?", "Kararlarını nasıl etkiledi?" soruları tahtaya yazılır. 4. Öğrenciler çalışma yapraklarını doldurduktan sonra aşağıdaki tartışma soruları sorulur: <ul style="list-style-type: none"> Kararlarınıza kimlerin etkisi olurdu? Kararlarınızı etkileyenler, nasıl etkiledi? 5. Öğrencilerin cevapları tahtada uygun yerlere yazılır. 6. Aşağıdaki tartışma soruları sorulur: <ul style="list-style-type: none"> Bu etkinlikle neler fark ettiniz? Kararlarınızı alırken aile ve akranlarınız üzerinizdeki etkisi fark etmeniz size nasıl bir yarar sağladı? 7. Tartışma soruları sonrasında aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

"Bugün sizlerle kararlarımızda aile ve akranlarımızın etkisini konuştuk. Kararlarımızı ailemiz ve akranlarımız farklı düzeylerde etkileyebiliyor. Buna izin veren biraz da bizleriz. Kararlarımıza nasıl etki ettiklerini fark etmemiz bu durumu yönetmemizi kolaylaştırır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerimizden kendi çevresinde bulunan sosyal destekleri (aile, arkadaş, akrabaları, öğretmen vb.) düşünmelerini ve bu desteklerin kararlarına etkilerini yazmalarını isteyebiliriz.
2. Öğrencilerimizden aileleri ve akranlarının kararlarına hangi yönlerden destek olduklarını listeleyerek bunu nasıl artıracaklarını düşünmelerini isteyebiliriz.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
  2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan 5 örnek olayın tamamı yerine, bir kısmının okunması sağlanarak etkinlik basitleştirilebilir.
  3. Çalışma Yaprağı-1 ile çalışılırken öğrencilere ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
  4. Çalışma sırasında öğretmen bireysel olarak geri bildirim vererek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Muhammed KARAMUSTAFA

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili Öğrenciler,

Çalışma yaprağında size örnek olarak verilmiş olayları dikkatlice okuyunuz ve kararınızı Genel Toplam Çizelgesine yazınız. Bu kararı almanızda ailenizin ve arkadaşlarınızın etkisini 10 üzerinden puanlayınız. Aileniz ve arkadaşlarınız için verdiğiniz puanları çizelgedeki yerlerine yazarak toplayınız. Sonuçları ilgili kısma yazınız.

1. Örnek Olay

Aileniz iki günlük bir tatil için şehir dışına çıkacaktır. Yanlarında sizi de götürmek istemektedir, fakat aylardır gitmek istediğiniz okul gezisi de aynı tarihe denk gelmiştir. Hangisini seçeceğinize bir türlü karar verememektesiniz. Ailenizle giderseniz arkadaşlarınız, okul gezisine giderseniz de aileniz kırılacaktır. Hem ailenizle hem de arkadaşlarınızla bu durumu konuştunuz.

Olayla ilgili kararım.....

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda ailem çok az etkili   Kararımda ailem çok etkili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda arkadaşlarım çok az etkili   Kararımda arkadaşlarım çok etkili

2. Örnek Olay

Babanız aylardır izlemek istediğiniz tiyatro oyunu için üç kişilik bilet aldığını ve beraberce tiyatroya gidebileceğinizi söyledi. Tiyatronun olduğu saatte değer verdiğiniz bir arkadaşınızın doğum günü partisi var. Arkadaşınız sizi davet etti, siz de geleceğinize dair söz verdiniz. Bir türlü karar veremiyorsunuz.

Olayla ilgili kararım.....

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda ailem çok az etkili   Kararımda ailem çok etkili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda arkadaşlarım çok az etkili   Kararımda arkadaşlarım çok etkili

3. Örnek Olay

Okulda gelecek yıl için ders seçimi var. Aileniz özellikle seçmiş olduğunuz alanla ilgili dersleri seçmenizde ısrarcı fakat yakın arkadaşlarınız sizin seçtiğiniz dersleri seçmedi. Karar vermekte zorlanıyorsunuz.

Olayla ilgili kararım.....

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda ailem çok az etkili   Kararımda ailem çok etkili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda arkadaşlarım çok az etkili   Kararımda arkadaşlarım çok etkili

4. Örnek Olay

Yarın önemli bir dersten sınavınız var. Arkadaşlarınızla okuldan sonra bir araya gelerek sınava hazırlanmak için sözleştiniz. Aileniz de arkadaşları olan bir öğretmenden sizi sınava hazırlaması için ricada bulunmuş.

Olayla ilgili kararım.....

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda ailem çok az etkili   Kararımda ailem çok etkili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda arkadaşlarım çok az etkili   Kararımda arkadaşlarım çok etkili

5. Örnek Olay

Okulda masa tenisi ve basketbol takımı için seçmeler var. Kendinizi masa tenisi konusunda yetenekli buluyorsunuz ama arkadaşlarınızın birçoğu basketbol takımında. Anneniz ile bu konuyu konuştunuz ve yetenekli olduğunuz alanda ilerlemenin daha doğru olacağını söyledi. Arkadaşlarınız da basketbol takımına gelmeniz için ısrar ediyor.

Olayla ilgili kararım.....

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda ailem çok az etkili   Kararımda ailem çok etkili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kararımda arkadaşlarım çok az etkili   Kararımda arkadaşlarım çok etkili

Genel Toplam Çizelgesi

	Kararımda Ailemin Etkisi Puanı	Kararımda Arkadaşlarımın Etkisi Puanı
1. Örnek olay puanı		
2. Örnek olay puanı		
3. Örnek olay puanı		
4. Örnek olay puanı		
5. Örnek olay puanı		
Toplam Puan		

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

İKİ UÇLU TERAZİ: SORUMLULUKLAR VE SEÇİMLER

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kişisel seçimleri ile toplumsal rollerin gerektirdiği sorumluluklar arasında denge kurar./27.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı -1 2. Çalışma Yaprağı -2 3. Çalışma Yaprağı -3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. 1 adet sandalye
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, 2 ve 3 birer adet çoğaltılmalıdır. 2. Sınıf, Etkinlik Bilgi Notunda yer alan şekilde düzenlenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe başlanır: <i>"Sevgili arkadaşlar, bugün sizinle ilginizi çekebileceğini düşündüğüm bir etkinlik yapacağız. Etkinliğimiz toplumsal roller, bu rollerin gerektirdiği sorumluluklar ve bu sorumluluklara ilişkin kişisel tercihlerimiz arasında denge kurmak üzerinedir."</i> 2. Sınıftaki gönüllü öğrencilerden beşer kişilik iki grup oluşturulur ve bu grupların dışında bir gönüllü öğrenci belirlenir. 3. Oluşan iki grubun ve gönüllü öğrencinin Etkinlik Bilgi Notunda gösterilen düzeni almaları sağlanır. 4. Gönüllü öğrenciye Çalışma Yaprağı-1, birinci gruba Çalışma Yaprağı-2, ikinci gruba Çalışma Yaprağı-3 verilir. 5. Gruplardan ve gönüllü öğrencilerden kendilerine verilen çalışma yaprağındaki senaryo ve yönergeleri okumaları istenir. Bu senaryoyu az sonra sınıf önünde canlandıracakları belirtilir ve hazırlanmaları için öğrencilere 3-5 dakika süre verilir. 6. Öğrenciler hazırlandıktan sonra önce gönüllü öğrenci tarafından birinci senaryo okunur sonrasında birinci ve ikinci gruplar kendilerine verilen çalışma yaprağındaki yönergelerden yararlanarak bu senaryoya yönelik tepkilerini verirler. 7. Birinci ve ikinci grupların paylaşımları bittiğinde uygulayıcı, tarafından gönüllü öğrenciye aşağıdaki soru sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Şimdi ne düşünüyorsun? Gerçekten çok merak ediyoruz.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

8. Gönüllü öğrencinin cevabı alındıktan sonra ikinci senaryo için farklı iki grup ve bir gönüllü öğrenci seçilir, aynı süreç ikinci senaryo için de gerçekleştirilir.
9. Sonrasında aşağıdaki sorular tüm sınıfa yöneltilir:
  - Arkadaşınızın senaryosu size tanıdık geldi mi ne dersiniz? Sizler benzer olayları yaşadınız mı? Yaşadıysanız bu süreçte ne yaptınız?
  - Grupların cümleleri sizlere tanıdık geldi mi? Siz bu cümleleri daha önceden de duydunuz mu? Ya da bunlardan farklı neler duydunuz?
  - Toplumsal rollerinizin gerektirdiği sorumlulukları düşündüğünüzde en çok hangilerinde zorlanıyorsunuz?
  - Kişisel tercihlerinizle toplumsal rollerin gerektirdiği sorumluluklar arasında kaldığınız zaman ne düşünüyorsunuz? Ne hissediyorsunuz?
  - Kişisel tercihleriniz ile toplumsal sorumluluk arasındaki dengeyi nasıl kuruyorsunuz?

10. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Günlük yaşamı bir tiyatro oyununa benzetirsek her oyuncuya senaryoda bir yer verildiğini ve bu oyuncunun sahnede sergilemesi gereken davranışların da belirlendiği kabul edilebilir. Örneğin baba, aşçı, genç, öğrenci, belediye başkanı, kurum müdürü vb. roller ve bu rollere uygun sahne davranışları vardır. İşte kişilerin varlığının parçası olan bu konumlara veya sıfatlara, genel olarak toplumsal statü denmektedir. Bir bireyin çocuk, kadın, erkek, kardeş, doktor gibi çok sayıda statüsü olabilir. Toplum, her statüdeki insanın belirli bir şekilde davranmasını bekler ve bu davranış rol olarak adlandırılır. İnsanların sahip oldukları statülere bağlı olarak çok sayıda rolü olabilir. Aynı zamanda bizlerin bireysel olarak birtakım değerleri, yaşam felsefesi, amaçları, kişisel zevkleri gibi birbirimizden farklı yönlerimiz de bulunmaktadır. Zaman zaman toplumsal sorumluluklarımızla kişisel seçimlerimizin çatıştığı durumlarla karşılaşabiliriz. Burada önemli olan kişisel seçimlerimizle toplumsal rollerin gerektirdiği sorumluluklar arasındaki dengeyi sağlamaktır. Ama bu dengeyi sağlarken önemli olan hem toplumsal yaşama uyum sağlamak hem de kendimize saygı duymaktır."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerinizden toplumsal rollerinin gerektirdiği sorumluluklara uygun kişisel seçimler oluşturamadıkları durumları belirlemelerini ve denge kurmak için çözüm geliştirmelerini isteyebilirsiniz.

Uygulayıcıya Not:

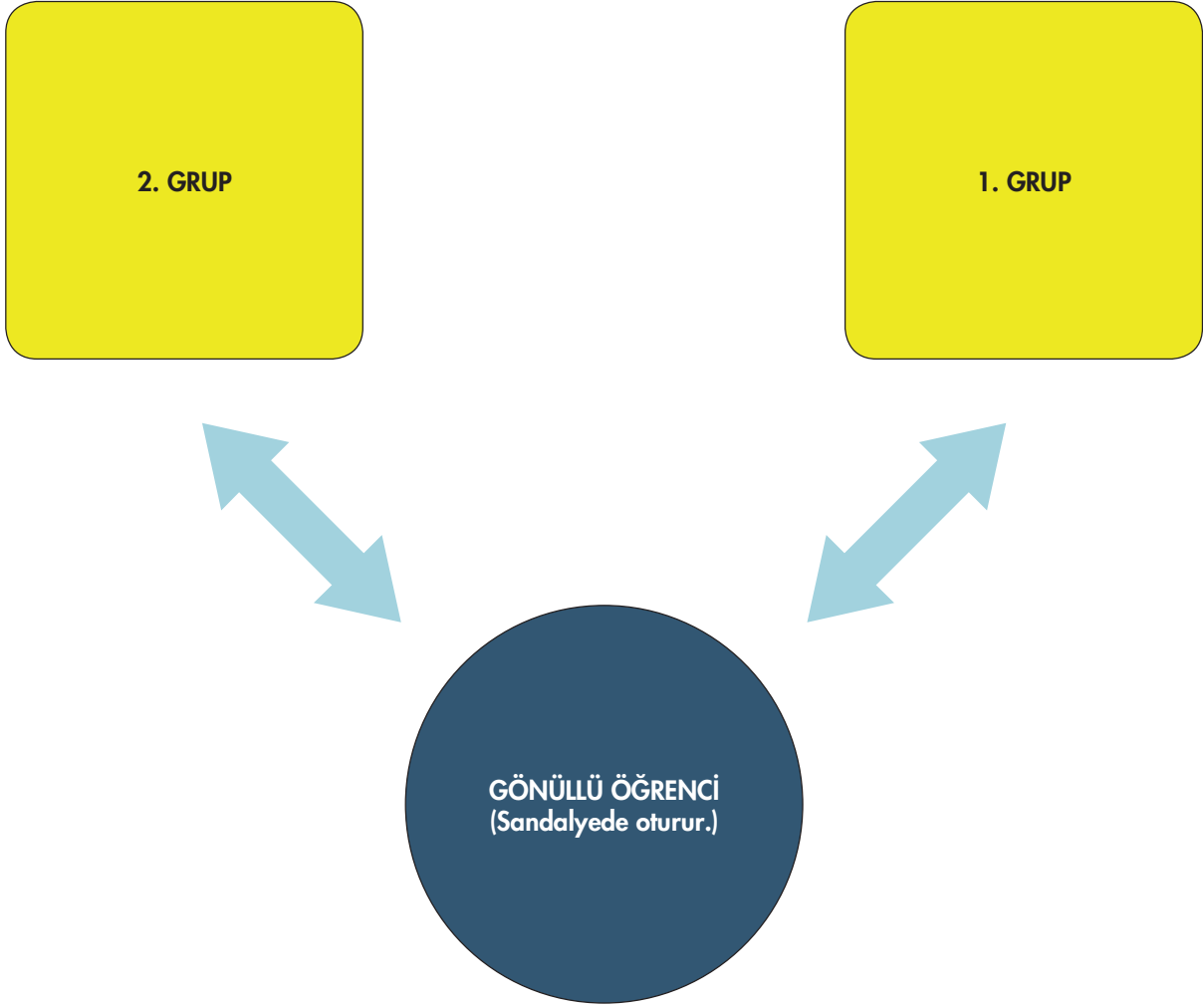
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirilmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ayla GÜNEŞ KILIÇ

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çalışma Yaprağı 1

Senaryo 1:

Dün okuldan eve dönerken her zamanki gibi tramvaya bindim. Tam bütün koltuklar dolu derken bir tane boş koltuk gördüm ve hemen oturdum. Yanımdaki koltukta küçük bir çocuk oturuyordu. Küçükğün diğer yanında da sanırım çocuğun annesi olan bir kadın oturuyordu. Tam yerime yerleşmişken sonraki durakta tramvaya yaşlıca bir amca bindi. Etrafına bakındı tabii ki boş koltuk yoktu. Bana yakın bir yerde, ayakta ve tutunarak yolculuğuna devam etti. O da dâhil herkesin gözü benim üstümdeydi, farkındaydım. Kınayan gözler... Okuldan çıkmışım o kadar yorgunum ki! Yer vermek zorunda mıyım?

Senaryo 2:

Artık biraz büyüdüm. Farkındayım. Aslında evde hiçbir şey yapmıyor da değilim. Yatağımı topluyorum, ödevlerimi yapıyorum. Ama annemle babam benden alışveriş yapmamı, misafirlğe onlarla birlikte gitmemi, ortalığı toplamamı da istiyor. Hatta annem şu anda çöpü dökmem için beni bekliyor. Bunları yapmak zorunda mıyım?

Çalışma Yaprağı 2

(1. Grup)

Grup olarak sizin göreviniz arkadaşınıza sürekli olarak toplumun böyle bir durumda bir gençten ne beklediğini hatırlatmak. Bir genç olarak nasıl davranmalı? Bir süreliğine çevrenizdeki yetişkin rollerinden birine büründüğünüzü düşünün: Anneniz, babanız, öğretmeniniz, apartmandaki bir komşunuz gibi. Onun iç sesi olun.

Senaryo 1

Dün okuldan eve dönerken her zamanki gibi tramvaya bindim. Tam bütün koltuklar dolu derken bir tane boş koltuk gördüm ve hemen oturdum. Yanımdaki koltukta küçük bir çocuk oturuyordu. Küçükünün diğer yanında da sanırım çocuğun annesi olan bir kadın oturuyordu. Tam yerime yerleşmişken sonraki durakta tramvaya yaşlıca bir amca bindi. Etrafına bakındı tabii ki boş koltuk yoktu. Bana yakın bir yerde, ayakta ve tutunarak yolculuğuna devam etti. O da dâhil herkesin gözü benim üstümdeydi, farkındaydım. Kınayan gözler... Okuldan çıkmışım o kadar yorgunum ki! Yer vermek zorunda mıyım?

Arkadaşınız birazdan yukarıdaki senaryoyu okuyacak.

Aşağıdaki örnek cümleleri kullanabilir ve bunlara uygun eklemeler yapabilirsiniz. Koro şeklinde aynı cümleyi birlikte söylemek şeklinde değil; cümleleri kimin söyleyeceğini belirleyip tek tek söylemeniz gerekmektedir.

- Arkadaşınız en sonda "... zorunda mıyım?" der demez onun konuşmasına izin vermeden içinizden belirlediğiniz kişi "Zorundasın tabii, sırtında taş taşıdın sanki!" cümlesiyle giriş yapabilirsiniz.
- Ortadaki arkadaşınızın ve diğer grubun da arada konuşmasına izin vererek cümleleri söylemeye devam ediniz.

"Yazık kim bilir adamcağız nasıl bir gün geçirdi."

"Sen yaşlanmayacaksın sanki."

"Haydi sen iyi bir gençsin..."

Konuşurken sesinizi istediğiniz gibi alçaltabilirsiniz, sertleştirebilirsiniz, taklit yapabilirsiniz. Ancak ekleme yaparken incitici, hakaret içerikli, küçük düşürücü ifadeleri kullanmadığınızdan emin olmalısınız.

Senaryo 2

Artık biraz büyüdüm. Farkındayım. Aslında evde hiçbir şey yapmıyor da değilim. Yatağımı topluyorum, ödevlerimi yapıyorum. Ama annemle babam benden alışveriş yapmamı, misafirlige onlarla birlikte gitmemi, ortalığı toplamamı da istiyor. Hatta annem şu anda çöpü dökmem için beni bekliyor. Bunları yapmak zorunda mıyım?

Arkadaşınız birazdan yukarıdaki senaryoyu okuyacak.

Aşağıdaki örnek cümleleri kullanabilir ve bunlara uygun eklemeler yapabilirsiniz. Koro şeklinde aynı cümleyi birlikte söylemek şeklinde değil; cümleleri kimin söyleyeceğini belirleyip tek tek söylemeniz gerekmektedir.

- Diğer grup yani 2. grubun ilk cümlesinden sonra; aranızdan belirlediğiniz arkadaşınız "Atıversen ne olur? Eline mi yapıştır?" cümleleriyle giriş yapabilir.
- Ortadaki arkadaşınızın ve diğer grubun da arada konuşmasına izin vererek cümleleri söylemeye devam ediniz.

"Anne baba ol seni de görürüz."

"Annen baban akşama kadar çalışıyorlar. Sen de bazı işleri yapmak zorundasın."

"Eee parayı kazanan onlar."

Konuşurken sesinizi istediğiniz gibi alçaltabilirsiniz, sertleştirebilirsiniz, taklit yapabilirsiniz. Ancak ekleme yaparken incitici, hakaret içerikli, küçük düşürücü ifadeleri kullanmadığınızdan emin olmalısınız.

Çalışma Yaprağı 3

(2. Grup)

Grup olarak sizin göreviniz; senaryoyu okuyan arkadaşınızı, toplumun ondan belediklerini göz ardı etmesini ve kendi tercihlerine yönelmesini sağlayacak cümlelerle etkilemeye çalışmak. Bir süreliğine çevrenizdeki yetişkin rollerini unutup. Annenizi, öğretmeninizi, babanızı... Arkadaşınızın iç sesi olun.

Senaryo 1

Dün okuldan eve dönerken her zamanki gibi tramvaya bindim. Tam bütün koltuklar dolu derken bir tane boş koltuk gördüm ve hemen oturdum. Yanımdaki koltukta küçük bir çocuk oturuyordu. Küçükün diğer yanında da sanırım çocuğun annesi olan bir kadın oturuyordu. Tam yerime yerleşmişken sonraki durakta tramvaya yaşlıca bir amca bindi. Etrafına bakındı tabii ki boş koltuk yoktu. Bana yakın bir yerde, ayakta ve tutunarak yolculuğuna devam etti. O da dâhil herkesin gözü benim üstümdeydi, farkındaydım. Kınayan gözler... Okuldan çıkmışım o kadar yorgunum ki! Yer vermek zorunda mıyım?

Arkadaşınız birazdan yukarıdaki senaryoyu okuyacak.

Aşağıdaki örnek cümleleri kullanabilir ve bunlara uygun eklemeler yapabilirsiniz. Koro şeklinde aynı cümleyi birlikte söylemek şeklinde değil; cümleleri kimin söyleyeceğini belirleyip tek tek söylemeniz gerekmektedir.

- Diğer grubun yani 1. grubun ilk cümlesinden sonra; aranızdan belirlediğiniz arkadaşınız "O sırtındakini ver bakalım taşıyabilecek mi? Okul çantası değil ki taş taş." cümlesiyle giriş yapabilir.
- Ortadaki arkadaşınızın ve diğer grubun da arada konuşmasına izin vererek cümleleri söylemeye devam ediniz.

"Uyuyor taklidi yap. Hep işe yarar."

"Evde bir sürü işin var otur sen."

Konuşurken sesinizi istediğiniz gibi alçaltabilirsiniz, sertleştirebilirsiniz, taklit yapabilirsiniz. Ancak ekleme yaparken incitici, hakaret içerikli, küçük düşürücü ifadeleri kullanmadığınızdan emin olmalısınız.

Senaryo 2

Artık biraz büyüdüm. Farkındayım. Aslında evde hiçbir şey yapmıyor da değilim. Yatağımı topluyorum, ödevlerimi yapıyorum. Ama annemle babam benden alışverişi yapmamı, misafirlğe onlarla birlikte gitmemi, ortalığı toplamamı da istiyor. Hatta annem şu anda çöpü dökmem için beni bekliyor. Bunları yapmak zorunda mıyım?

Arkadaşınız birazdan yukarıdaki senaryoyu okuyacak.

Arkadaşınız en sonda "... zorunda mıyım?" der demez onun konuşmasına izin vermeden içinizden belirlediğiniz kişi "Biraz büyüdün ya görevler de arttı. En iyisi anlaşma yapın. Annen senin ödevlerini yapsın sen iki dakika çöpü at." cümlesiyle giriş yapabilir.

- Ortadaki arkadaşınızın ve diğer grubun da arada konuşmasına izin vererek cümleleri söylemeye devam ediniz.

"Bir iki kere söyler annen, sonra baktı senden ses yok. Mecburen o yapacak işleri."

"Bir iki söylenir merak etme sen. Unutur onlar."

Konuşurken sesinizi istediğiniz gibi alçaltabilirsiniz, sertleştirebilirsiniz, taklit yapabilirsiniz. Ancak ekleme yaparken incitici, hakaret içerikli, küçük düşürücü ifadeleri kullanmadığınızdan emin olmalısınız.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜVENİLİR KAYNAK GÜVENİLİR GELECEK

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Mesleki bilgi kaynaklarını kullanır./28.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-1 3. Etkinlik Bilgi Notu-2 4. Tahta kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 ve Etkinlik Bilgi Notu-2 incelenir. 2. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı aşağıdaki cümleyi okur ve öğrencilerin cevaplaması için süre vererek etkinliği başlatır: <i>"Sevgili öğrenciler, bugün mesleki bilgi kaynakları hakkında bir etkinlik yapacağız. Etkinliğimize sizlere J. Henderson'un bir cümlesini okuyarak başlamak istiyorum:</i> <i>'Hoşça vakit geçirmek, oyun oynamak ve güzel resimler görmek için son derece uygun olan www, gerçekten de iyi bir araştırma kaynağı mıdır? Evet, sadece eğer yeterince dikkatli olursanız.'</i> <i>Sizce sözün sahibi, bu cümle ile ne anlatmak istemiş olabilir?"</i> 2. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu-1 öğrencilerle paylaşılarak ardından aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Az önce sizlerle paylaşmış olduklarım, bilginin güvenilirliği ile ilgiliydi. Sizler bu bilgi edinme sürecinde mesleki bilgi kaynaklarına ihtiyaç duyduğunuzda da başvurduğunuz kaynakların güvenilir kaynaklar olması oldukça önemlidir. Çünkü güvenilir olmayan bilgi kaynakları geleceğinizle ilgili vereceğiniz birçok kararda sizleri yanlış yönlendirebilir. Bugün mesleki bilgi kaynaklarından güvenilir ve güvenilir olmayan kaynaklarla ilgili bir etkinlik yapacağız."</i> 3. Her öğrenciye Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır, aşağıdaki açıklama yapılır ve 15 dakika süre verilir:

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

“Çalışma Yaprağı-1’de yazan örnek olayları incelemenizi ve örnek olaylarda geçen öğrencilerin başvurduğu mesleki bilgi kaynaklarının güvenilir bilgi kaynağı mı yoksa güvenilir olmayan bilgi kaynağı mı olduğunu değerlendirmenizi istiyorum. Bunun için 15 dakika süreniz var. Ardından bu düşüncelerinizi nedenleri ile birlikte sınıfta tartışacağız.”

4. Gönüllü öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1’deki örnek olaylar hakkında fikirlerini paylaşımları sağlanır. Öğrencilerin paylaşımlarının ardından öğrencilere Etkinlik Bilgi Notu-2’den yararlanılarak dönüt verilir.
5. Aşağıdaki tartışma soruları ile etkinlik değerlendirilir:
  - Bu etkinlikte neler fark ettiniz?
  - Güvenilir ve güvenilir olmayan mesleki bilgi kaynaklarını ayırt etmek size nasıl bir yarar sağlar?
  - Güvenilir olmayan mesleki bilgi kaynaklarından yararlandığımızda bunun ne gibi sonuçları olabilir?
  - Güvenilir bir mesleki bilgi kaynağı ile güvenilir olmayan bir mesleki bilgi kaynağını nasıl ayırt edersiniz?
  - Etkinlikte bahsettiğimiz güvenilir ve güvenilir olmayan mesleki bilgi kaynaklarına uygun olabilecek başka kaynaklar neler olabilir?
6. Aşağıdaki açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle güvenilir ve güvenilir olmayan mesleki bilgi kaynaklarını ayırt etme konulu bir etkinlik yaptık. Mesleki kararlarınız önemli ölçüde geleceğinizi şekillendirdiği için hayatınızda önemli bir yeri vardır. Mesleki kararlarınızı alırken güvenilir kaynaklardan yararlanmak hem doğru bilgiye ulaşmanıza hem de kararlarınızı daha objektif ve çok yönlü bir bakış açısıyla değerlendirmenize yardımcı olur. Haftaya yine güvenilir mesleki bilgi kaynaklarından bahsedeceğiz. Ancak bu sefer sizlerin de bu kaynaklar hakkında bilgi sahibi olmanız gerekecek. Sizlerden isteğim; haftaya YÖK Atlas, İŞKUR, MEB, üniversitelerin resmi genel ağ siteleri ve üniversitelerin kariyer merkezleri hakkında bir ön araştırma yapmanız ve bu siteleri ziyaret ederek içerikleri hakkında bir ön bilgi edinmeniz. Haftaya görüşmek üzere.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden gelecek hafta yapılacak etkinlik için güvenilir mesleki bilgi kaynaklarını araştırıp görmeleri istenir.
2. Öğrencilerden bugüne kadar kullandıkları güvenilir ve güvenilir olmayan mesleki bilgi kaynaklarını, bu etkinlikte edindikleri bilgileri göz önüne alarak değerlendirmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Örnek olaylardaki isimler sınıfta aynı isimli öğrenci varsa farklı bir isimle değiştirilir.
2. Etkinlik Bilgi Notu-2 uygulayıcı için hazırlanmıştır. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1 hakkındaki fikirlerine bu nottan faydalanarak geri dönüt verilir.
3. Öğrencilerin haftaya araştıracakları siteleri unutmamaları adına sitelerin (YÖK Atlas, İŞKUR, MEB, Üniversitelerin resmi genel ağ siteleri ve üniversitelerin kariyer merkezleri) isimleri tahtaya yazılır.
4. Evinde bilgisayarı olmayan öğrenciler için haftaya yapılacak etkinlik öncesinde okulda bu araştırmayı yapacağı bir ortam (öğretmenler odası, rehberlik servisi gibi mekânlar) yaratılır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Akran eşleşmesine yer verilerek akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Damla MERAL

Çalışma Yaprağı 1

ÖRNEK OLAY-1

Berin, üniversiteye giriş sınavlarına hazırlanmakta olan bir 12. sınıf öğrencisidir. Oldukça planlı bir şekilde çalışmasına rağmen hâlâ istediği bölüm konusunda karar verememiştir. Mühendislik alanına yatkın olduğunu söyleyen Berin, hangi mühendislik fakültesini seçeceğine bir türlü karar veremediği için bu konudaki kaynakları araştırmaya karar vermiş ve mühendislik okuyan öğrencilerin bulunduğu bir forum platformundan bilgi sahibi olmaya karar vermiştir.

ÖRNEK OLAY-2

Mavi, 11. sınıf öğrencisidir. Bir sene sonra üniversiteye giriş sınavlarına girecek olan Mavi'nin bu sınavlar hakkında hiçbir bilgisi bulunmamaktadır. Mavi bu konuda bilgi sahibi olarak kendine sınavlara hazırlık sürecinde yardımcı olacak bir ders programı hazırlamak istemektedir. Bu yüzden öncelikle sınav tarihlerini öğrenmekle işe başlar. Bunun için MEB'in sitesine girerek sınav uygulama takvimini incelemeye, ardından da oturum bilgileri için ÖSYM'nin sitesini ziyaret ederek konuyla ilgili bilgi sahibi olmaya karar verir.

ÖRNEK OLAY-3

Gediz, mimar olmak istemektedir. Hangi üniversitede okumak istediğine karar veren Gediz hedeflediği üniversitenin mimarlık bölümüne girebilmek için hangi dersten kaç net yapması gerektiğini araştırmak ister. Bunun için YÖK Atlas'a başvurup, sitenin Net Sihirbazı bölümünden istediği üniversiteyi bularak, istediği bölüme girmek için kaç net yapması gerektiğini araştırmaya karar verir.

ÖRNEK OLAY-4

Dora, beden eğitimi öğretmeni olmak istemektedir. Beden eğitimi öğretmeni olmak için üniversite sınavındaki sıralamasının hangi aralıkta olması gerektiğini merak etmektedir. Bu konu ile ilgili araştırma yapmaya koyulduğunda ise internette karşısına birçok site çıkar. Dora, arama motoruna "Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü sıralama" yazarak karşısına çıkan haberlerden ve sitelerden her birini sırayla okumaya karar verir.

ÖRNEK OLAY-5

Aras, bir mesleki eğitim kursuna kaydolmak istemektedir. Bunun için internette bir araştırma yapmaya karar verir. İnternette İŞKUR'un sitesine girerek Mesleki Eğitim Kursları hakkında bilgi edinmeye ve şartlarını bu siteden öğrenmeye karar verir.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 1²

BİLGİNİN GÜVENİLİRLİĞİ

Yapılan araştırma sonuçlarına göre öğrenciler bilgi bulma konusunda en çok interneti kullanmaktadır. Diğer yandan öğrenciler buldukları bilginin güvenilirliği konusunda şüphe içindedir. İnternet; araştırmacılar, çalışanlar için de çok önemli ve vazgeçilmez bir kaynaktır. Yine burada kaynağın güvenilirliği, doğruluğu ve güncelliği sorunu ortaya çıkmaktadır. Çünkü web üzerinde yayınlanan bilgilerin her biri için herhangi bir denetim söz konusu değildir. İnternetteki bilgiler, belli bir yerde değil her yerde mevcuttur; bilgiler sürekli artmakta, yenilenmektedir. Bu da yine denetim yolunu çıkmaza sokmakta, bilgiyle ilgili şüpheye düşürmektedir. İnternet, isteyen herkesin istediği şekilde bilgi yayımlamasını mümkün kılan bir teknolojidir. Bu da internete olan güvenin azalmasında bir etkidir.

İnternette yayımlanan bilginin güvenilirliğini tespit etmek için bazı yollar vardır. Bunlardan birincisi bu bilgiyi kimin yazdığı, ikincisi kimin yayımlandığı (bilimsel kurumlar, kamuoyunca tanınan kurumlar ve mesleki bilimsel dergiler vb.), üçüncüsü ise belgenin ve bilginin ne kadar güncel olduğudur.

KİM YAZMIŞ?

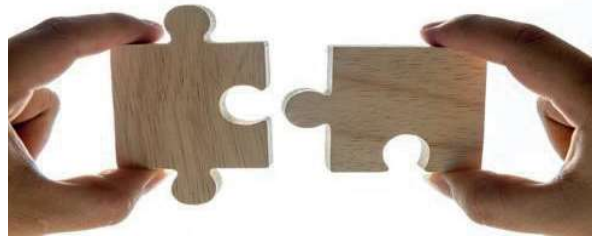
KİM
YAYINLAMIŞ?

BELGE/BİLGİ NE
KADAR GÜNCEL?

Ulaşılan bilginin ne zaman oluşturulduğu konusunda dikkatli olmak gerekir. Bilgiyi yayınlayan sitenin ne zaman güncellendiğini bilmemiz hepsinden önemlidir; güncelleme bilginin güvenilirliği açısından şarttır.

2. <https://lojistik.igdir.edu.tr/Documents/General/MESLEK%C4%B0%20GEL%C4%B0%C5%9E%C4%B0M/Bilgiye%20Ulasma%20Ve%20Veri%20Toplama.pdf> kaynağından alınmıştır

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 2

ÖRNEK OLAY-1

Forumlar güvenilir bilgi kaynakları değildir. Berin mühendislik fakültelerini araştırmak için YÖK Atlas'a, özellikle ilgisini çeken üniversiteler varsa bu üniversitelerin resmi genel ağ sitelerine veya bu üniversitelerin kariyer merkezlerine başvurabilir.

ÖRNEK OLAY-2

Mavi, güvenilir bilgi kaynaklarını tercih etmiştir.

ÖRNEK OLAY-3

Gediz, güvenilir bilgi kaynaklarını tercih etmiştir.

ÖRNEK OLAY-4

Dora, YÖK Atlas'a başvurarak (<https://yokatlas.yok.gov.tr>) Meslek Atlası kısmından Beden Eğitimi Öğretmenliği için Yerleşenlerin Başarı Sıralaması Analizi butonuna tıklayarak aradığı bilgiye güvenilir kaynaktan ulaşmış olacaktır.

ÖRNEK OLAY-5

Aras, güvenilir bir bilgi kaynağını tercih etmiştir.

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARIYER YOLCULUĞUMDAKİ GÜVENLİ YOLLAR

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Mesleki bilgi kaynaklarını kullanır./29.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Projeksiyon cihazı 5. Tahta kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-2 ve Etkinlik Bilgi Notu incelenir. 2. Etkinlik öncesinde YÖK Atlas, MEB, İŞKUR siteleri, üniversitelerin kariyer merkezleri siteleri ve resmi ağ siteleri incelenir. 3. Çalışma Yaprağı-2, 5 adet çoğaltılır. (5 gruba dağıtılmak üzere)
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik başlatılır: <i>"Sevgili öğrenciler, geçen hafta sizlerle güvenilir ve güvenilir olmayan mesleki bilgi kaynaklarını ayırt etme konulu bir etkinlik yapmıştık. Bu hafta yapacağımız etkinlik için sizlerden güvenilir mesleki bilgi kaynaklarından bazılarını inceleyerek gelmenizi istemiştik. Bu haftaki etkinliğimiz bu güvenilir mesleki bilgi kaynakları ile ilgili olacak."</i> 2. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılarak/asılarak aşağıdaki soru öğrencilere yöneltilir ve gönüllü öğrencilere söz verilir: <i>"Tahtada görmüş olduğunuz internet siteleri sizin inceleyerek gelmenizi istediğim güvenilir bilgi kaynaklarının sitelerinden bazıları. Bu siteler hakkında neler biliyorsunuz?"</i> 3. Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak öğrenciler uygun olan gruplama yöntemlerinden biriyle 5 gruba ayrılır. Her grup için birer grup sözcüsü seçilir. 4. Gruplara sırayla A, B, C, D, E isimleri verilir ve bu isimlere karşılık gelen güvenilir bilgi kaynakları tahtaya yazılır. (Örneğin A harfinin altına YÖK Atlas yazılması.) Aşağıdaki açıklama yapılarak öğrencilere 15 dakika süre verilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

“Çalışma yaprağında güvenilir bilgi kaynaklarını kullanarak edinebileceğiniz bazı bilgileri görüyorsunuz. Bu kutucuklarda yazan bilgiler, kutucukların hemen altında bulunan 5 güvenilir bilgi kaynağına ait. Sizden istediğim şey, bu kutucuklarda yazan bilgileri edinmek için hangi kaynakları kullanacağınızı bulmanız ve bu kaynaklarla bilgileri eşleştirmeniz. Grubunuzla birlikte kendi kaynağınızı yukarıdaki bilgilerden hangilerini edinmek için kullanacağınıza karar vererek sonrasında aşağıdaki kaynaklardan çıkan okun karşısındaki dairelere bilgi numarasını yazmalısınız. (Örneğin bulunduğunuz grup A-YÖK Atlas grubuysa grubunuzdan çıkan okun karşısındaki daireye 1 ve 2 yazmalısınız.) A Grubu YÖK Atlas, B Grubu İŞKUR, C Grubu MEB, D Grubu Üniversitelerin Resmi Ağ Siteleri, E Grubu ise Üniversitelerin Kariyer Merkezleri¹ kaynaklarına ait bilgileri bulup eşleştirecek. Eşleştirme için 15 dakikanız var.”

5. Süre sonunda grup sözcülerine söz verilerek paylaşımda bulunmaları sağlanır.
6. Etkinlik Bilgi Notundan yararlanılarak öğrencilere dönüt verilir.
7. Tartışma sorularıyla etkinlik süreci değerlendirilir:
  - Bu etkinlikte neler fark ettiniz?
  - Bir önceki hafta araştırdığınız güvenilir bilgi kaynakları ile ilgili bu etkinlikte neler öğrendiniz?
  - Daha önce bu kaynaklardan nasıl yararlandınız?
  - Etkinlikteki kaynaklar dışında güvenilir bilgi kaynakları neler olabilir?
  - Sahip olduğunuz bilgileri güvenilir mesleki kaynaklarından teyit etmek ve yeni bilgileri bu kaynaklardan öğrenmek size neler kazandırır?
8. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili arkadaşlar, bugün sizlerle güvenilir mesleki bilgi kaynaklarını kullanmaya yönelik bir etkinlik yaptık. Bilgi, güçtür. Bilgiyi doğru kaynaklardan edinmek ise bu gücü pekiştirerek hedefinize uzanan yolda sizlere ışık olur. Güvenilir mesleki bilgi kaynakları kariyer yolculuğunuzda doğru planlamaları ve kendinize uygun seçimleri yapabilmemiz için en değerli yardımcılarınızdır. Güvenilir mesleki bilgi kaynaklarını nasıl kullanacağınız hakkında daha fazla bilgi edinmek isterseniz rehberlik servisine başvurabilirsiniz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bu etkinlikte söz edilen bilgi kaynaklarından başka güvenilir mesleki bilgi kaynaklarını araştırmaları istenebilir.
2. Öğrencilerden bu etkinlikte yer alan kaynaklardan, başka hangi konularda yararlanabileceklerini araştırmaları ve bu bilgileri arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir.
3. Öğrenciler güvenilir mesleki bilgi kaynakları ve kullanımı hakkında bilgi edinmeleri için rehberlik servisine yönlendirilebilir.
4. Öğrencilerden etkinlikte öğrendikleri ve bunlara ek olarak araştırdıkları güvenilir mesleki bilgi kaynakları hakkında bir broşür hazırlamaları istenebilir.

¹ Özden, M. (2015). Üniversite yönetmelikleri çerçevesinde kariyer merkezlerinin amaç ve faaliyetleri. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 7(12), 146-170.

Uygulayıcıya Not:

1. Projeksiyon cihazı bulunmayan okullarda etkinlikten önce Çalışma Yaprağı-1 A3 boyutunda çıkarılıp etkinlik sırasında tahtaya asılır.
2. Sınıf 5 gruba ayrıldıktan sonra grup isimleri tahta kalemle tahtaya yazılır.
Özel gereksinimli öğrenciler için;
  1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
  2. Tahtaya yansıtılması ya da çıktı alınıp asılması durumunda da Çalışma Yaprağı-1'nin rahatlıkla görülebilecek şekilde net ve büyük boyutta olmasına dikkat edilerek materyal görme açısından işlevsel hâle getirilebilir.
  3. Güvenilir mesleki bilgi kaynakları hakkında yapılan açıklamalar, sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Damla MERAL

Çalışma Yaprağı 1

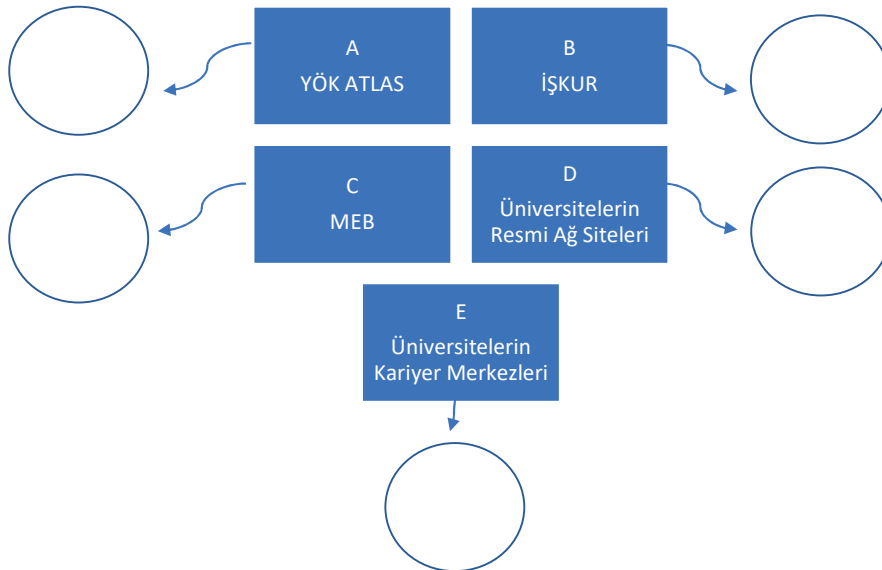
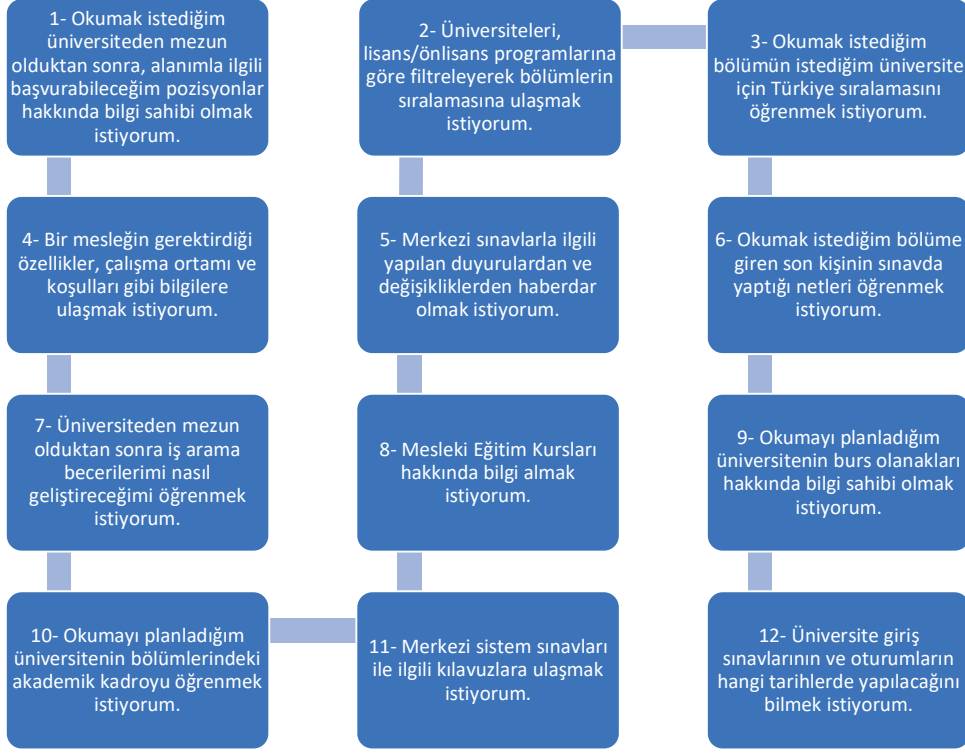
<https://yokatlas.yok.gov.tr>

<https://iskur.gov.tr>

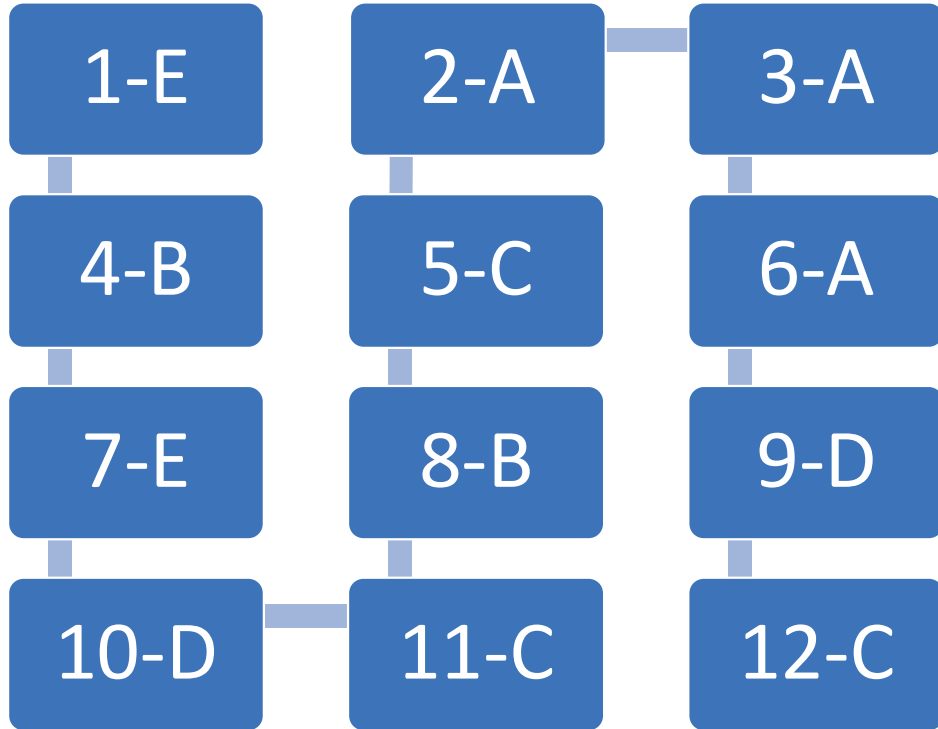

<https://meb.gov.tr/>

Çalışma Yaprağı 2

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

PLANIM VARSA GERİSİ KOLAY

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Seçmeyi düşündüğü mesleklerle ilgili kariyer planlaması yapar./30.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Drama etkinliğinde iş görüşmesi yapmak için 4 adet sıra yan yana, 1 adet sıra diğer 4 sıranın karşısına olacak şekilde yerleştirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklamayla etkinliğe başlanır: <i>"Merhaba çocuklar, bu hafta sizlerle kariyer planlamayla ilgili bir etkinlik yapacağız. Sizlerin de bildiği gibi meslek seçimi şansa bırakılmaz ve başarılı bir gelecek kazanmanın yolu iyi bir kariyer planı yapmaktan geçer. Bir üst öğrenim kurumuna, ardından bir mesleğe geçişimizi ve sonrasında meslekteki ilerlemelerimizi kariyer planı yaparak sağlarız. Sizler de bir kariyer hedefi belirleyerek kariyer planı oluşturmalsınız. Planınızı oluştururken kariyer seçimi açısından kendini tanımanız, mesleki bilgi kaynaklarından güvenilir olan ve olmayanları ayırt etmeniz ve kendinize uygun kariyer kararı vermeniz gerekmektedir."</i> 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır, yapılandırılmış formda yer alan sorulardan yararlanarak bireysel kariyer planlaması yapmaları istenir. Bu işlem için 10 dakika süre verilir. 3. Sınıf gruba ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak 5 kişilik gruplara ayrılır ve her grup birden başlayarak grup sayısı kadar numaralandırılır. (3 grup oluştursa 1, 2, 3; 5 grup oluştursa 1, 2, 3, 4, 5 şeklinde.) Ardından öğrencilere bir iş görüşmesinin drama yoluyla canlandırılacağı açıklanır. Canlandırmada grup üyelerinden gönüllü bir öğrencinin iş görüşmesine katılacak kişi olacağı, diğer grup üyelerinin mülakatı yapacak işverenler olacağı söylenir. 4. İş görüşmesindeki mevzubahis iş, gönüllü öğrencinin kariyer planında yazan mesleklerden seçilir. Gönüllü öğrencinin iş görüşmesine giden kişi olarak mülakatı yapacak olan öğrencilerin karşısına oturması sağlanır. Mülakatı yapacak öğrencilerin soracağı sorular Çalışma Yaprağı-2'de yer almaktadır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

Uygulayıcı mülakatı yapacak grup üyelerinin yanında yer alarak aşağıdaki açıklamayla drama etkinliğini başlatır:

"Hoş geldiniz. Ben mülakatı yapacak grubun başkanım. İş görüşmemizde size birkaç sorumuz olacak."

5. Drama başlatıldıktan sonra uygulayıcı Çalışma Yaprağı-2'yi mülakatı yapacak grup üyelerine verir ve her grup üyesinin sırayla bir soru sorması istenir, gönüllü olan öğrenci kişisel kariyer planından yararlanarak soruları cevaplandırır. Her grup için gerekli süre verilir.
6. 1. grup canlandırmasını tamamladıktan sonra uygulayıcı, grup başkanı olarak gönüllü öğrenciye ve mülakatı yapan grup üyelerine teşekkür eder, diğer grubun başkanı olarak canlandırmaları devam ettirir.
7. Tüm grupların canlandırması bittikten sonra tartışma sorularıyla etkinlik süreci değerlendirilir:
  - Etkinlik süresince kendinize ilişkin gözlemlerinizi, yaşadığınız duygular ve kişisel farkındalıklarınız neler oldu?
  - Farkındalıklarınız konusunda kendinizi geliştirmeye ilişkin planlarınız nelerdir?
  - İşveren olarak mülakat yapmak nasıl bir duyguydu ve neler düşündünüz?
  - İş görüşmesine giden biri olmak nasıl bir duyguydu ve neler düşündünüz?
  - Meslek seçiminde kariyer planlaması yapmanın faydaları sizce nedir?
  - Mesleklerin hızla değiştiği göz önüne alındığında hâlihazırda düşündüğünüz meslek yerine dijital çağın mesleklerinin yer aldığı bir kariyer planınız mevcut mu?
8. Alınan cevaplardan sonra aşağıdaki açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

"Bugün kariyer planlaması yapmanın önemini hep birlikte gördük. Meslek seçimimizde iyi kurguladığımız bir kariyer planı bizi istediğimiz hedefe götürmede etkin rol oynar. Yalnızca üniversite/bölüm/meslek seçimi için değil, meslekte ilerlemeyi ve gelişmeyi sağlamak için de kariyer planlaması gereklidir. Ayrıca gelişen dünyanın ve teknolojinin şartları gereği mesleklerin hızla değiştiğini, bu nedenle yapmış olduğunuz kariyer planlarının zaman içerisinde güncellemelere ve değişikliklere ihtiyaç duyabileceğini unutmayalım."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden ailelerinin meslek seçimi sürecinde neler planladıklarını araştırmaları istenebilir.
2. Kariyer planlarını sınıfta veya evlerinde panoya, duvara vb. asmaları ve zaman ilerledikçe planlarındaki değişiklikleri kariyer planlarına ekleyerek güncellemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenci mevcudunun fazla olduğu ve her grubun temsil yapma imkânı olmadığı takdirde uygulayıcı canlandırma yapacak grup sayısını azaltabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'in çoğaltılmasının mümkün olmadığı durumlarda uygulayıcı soruları tahtaya yazabilir/yansıtabilir.
3. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1'den yararlanarak yaptıkları kariyer planlarını bir sonraki hafta tekrar getirmeleri istenmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Akran eşleşmesine yer verilerek akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Çağla Yaprak BİLİCİ

Çalışma Yaprağı 1

KARİYER PLANI OLUŞTURMA AŞAMALARI*

1. Kendini Değerlendirme

- İlgilerim, yeteneklerim ve mesleki değerlerim neler?
- Güçlü-zayıf yönlerim neler?
- Kariyerimle ilgili ana hedefim nedir?
- Çevrem kariyerim hakkında ne öneriler sunuyor?
- Gelecekte yapmak istediğim meslekler nelerdir?

2.Fırsatları Tanımlama

- Kariyer alanındaki farklı seçenekler ve fırsatlar neler?
- İlgil, yetenek ve kişisel özelliklerimi yapmak istediğim mesleklerden hangileriyle ilişkilendirebilirim?
- İstediğim mesleklerle ilgili bilgi kaynaklarım neler? Araştırmam sonucunda hangi kaynaklardan ne tür bilgilere ulaştım?

3.Hedefleri Belirleme

- Kısa-orta-uzun vadeli hedeflerim neler?

4. Planları Hazırlama

- Hedeflerime ulaşmak için kariyer planım nasıl olacak?

KARİYER PLANIM

KAYNAK:

1. *Kariyer planı oluşturma aşamaları için kaynak
2. Ereş, F. (2004). Millî Eğitim Bakanlığında kariyer yönetimi. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çalışma Yaprağı 2

MÜLAKAT SORULARI

1. Kendinizden bahseder misiniz? İlgileriniz, yetenekleriniz neler?
2. Sizi niçin işe kabul etmeliyiz, güçlü yönleriniz neler?
3. Kendinizi 5, 10, 30 yıl sonra nerede görüyorsunuz? Hedefleriniz neler?
4. B planınız var mı? Bu meslek dışında diğer fırsatlarınız seçenekleriniz neler?

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARARLAR ADASI KEŞFİ

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Meslek seçiminde karar verme becerisini kullanır./31.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya asılır ya da dijital ortamda yansıtılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 her öğrenci için çoğaltılır. 3. Karar verme basamaklarını incelemek adına Etkinlik Bilgi Notu-1 incelenir. 4. Öğrencilerden 30. haftada yapmış oldukları kariyer planlarını getirmeleri istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklamayla etkinliğe giriş yapılır: <i>"Merhaba arkadaşlar, bugün sizlerle Kararlar Adasını keşfedeceğiz. Keşfinizin sonunda meslek seçiminize bir adım daha yaklaşacaksınız. Kararlar Adasının Keşif Haritasını tahtamızda görebilirsiniz. Etkinliğimize başlarken sizlere Kararlar Adasının keşif macerasına başlama hikâyesini okuyacağım. Hikâyeyi dikkatle dinlemenizi öneriyorum, böylece etkinliğimizde verimli bir şekilde ilerleyebiliriz."</i> 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 okunur, ardından gruba ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak öğrenciler 4 kişilik gruplara ayrılır ve Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 3. Çalışma Yaprağı-2 dağıtıldıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanılarak karar verme basamakları öğrencilere hatırlatılır ve açıklanır. 4. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-2'yi inceledikten sonra şu açıklama yapılarak öğrencilerle etkileşim başlatılır ve yazma işlemi için 10 dakika süre verildiği söylenir: <i>"Evet çocuklar hepiniz Kararlar Adasının keşif macerasını ve karar verme basamaklarını dinlediniz. Şimdi sizlerden dağıttığım çalışma kâğıtlarına</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

meslek seçiminizi yaparken yararlanacağınız her adada yer alan karar verme basamaklarını kullanarak düşüncelerinizi yazmanızı istiyorum. Böylece meslek seçiminize sizi bir adım daha yaklaştıracak olan Kararlar Adasını keşfedeceksiniz. Kaptanı olduğunuz gemide Kararlar Adası keşfini yaparken grup arkadaşlarınızdan yararlanabilir, birbirinizle paylaşımında bulunabilirsiniz. Bir önceki hafta yaptığınız kariyer planlarınızdan da yararlanabilirsiniz.”

5. Öğrenciler Çalışma Yaprığı-2’de yer alan adımları izleyerek yazma işlemini sürdürürken uygulayıcı tarafından gruplar arasında dolaşılır ve öğrencilere işlem basamaklarıyla ilgili ihtiyaç duydukları takdirde yardım edilir.
6. Öğrenciler Çalışma Yaprığı-2’yi doldurduktan sonra grup üyelerinden gönüllü olanların paylaşımları alınır.
7. Tartışma sorularıyla etkinliğe devam edilir:
  - Etkinlik süresince neler hissettiniz? Kendinize ilişkin gözlemlerinizi, yaşadığınız duygular ve kişisel farkındalıklarınız neler oldu?
  - Meslek seçimi yaparken grup arkadaşlarınızdan yararlanmanın katkısı ne oldu?
  - Karar verme becerinizi kullanarak meslek seçimi yapmak size nasıl hissettirdi?
  - Eğer meslek seçimi yaparken karar verme becerinizi kullanmadan rastgele bir seçim yapsaydınız bu nasıl olurdu?
  - Meslek seçim sürecinizi keşif adası yerine başka metafora benzetecek olsaydınız bu ne olurdu?
8. Aşağıdaki açıklamayla etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, bugün her biriniz keşif gemisinin kaptanı oldunuz ve karar verme becerilerinizi kullanarak meslek seçiminizi yapmanızı sağlayan Kararlar Adasını keşfettiniz. Keşif süresince elde ettiğiniz bilgiler ve uyguladığınız basamaklarla kariyeriniz için bir adım daha attınız. Kariyer süreci tıpkı bu keşif yolculuğu gibidir. Engellerle karşılaşırız; sadece kendimizi değil içinde yaşadığımız toplumun özelliklerini, gelişen dünyanın ve teknolojinin gereksinimlerini dikkate alırız; çevremize, ailemize, arkadaşlarımıza danışırız; doğru yolda olduğumuza emin olmak için avantaj-dezavantaj analizi yaparız ve en sonunda bir karara varırız. Ancak meslek seçimi kariyerimiz için bir son nokta değil bir basamaktır. Keşfetmeye devam edecek daha nice adım, kariyerimizde yer alacak nice dönüm noktaları olacaktır. Sadece adayı keşfetmeye değil, bu yolculukta ilerlemek için de motive olalım.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprığı-2’yi evlerine götürüp aileleriyle paylaşmaları istenebilir.
2. Seçmiş oldukları mesleğe yönelik araştırma yapmaları, seçtikleri meslekte çalışan bir kişiyle iletişime geçip kendilerinin yazmış oldukları mesleklerin avantaj-dezavantaj analizini yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin hatırlamakta zorlandığı durumlarda Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanılarak karar verme basamakları açıklanır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 herkes tarafından rahatlıkla görülebilecek şekilde, büyük boyutlarda ve Çalışma Yaprağı-2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan 5 adımdaki tüm boşluklar yerine belirli boşlukların doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Çağla Yaprak BİLİCİ

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 1

KARAR VERME BASAMAKLARI*

1. Verilecek kararı tanımlayın.
2. Karardan beklediğiniz sonucu belirleyin.
3. Bilgi toplayın.
4. Seçenekleri ve bu seçeneklerin her birinin avantaj ve dezavantajlarını belirleyin.
5. Kararı verin.

KAYNAK:

1. *Karar verme basamakları T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Ortaöğretim Rehberlik Ve Yönlendirme Dersi Programında yer alan 10. Sınıf-17. etkinlikten alınmıştır.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 2

KARARLAR ADASI KEŞFİ

Yıllardır peşinde olduğunuz Kararlar Adasını keşfetmeye hazır mısınız? Uzun süredir Kararlar Adasına ulaşmak için bilgiler topladınız, araştırmalar yaptınız, bir yol haritası belirlediniz. Şimdi ise sizi oraya ulaştıracak bir yolculuğa çıkacaksınız. Bu yolculukta emrinizde bir gemi var, hepiniz de bu geminin kaptanısınız.

Güzergâhınız boyunca elinizde bulunan haritaya göre işaretlenen adalarda duraklayacak ve bir sonraki durağınıza gitmek üzere orada konaklayacaksınız. Bir gemi kaptanı olduğunuzu unutmadan hava koşullarını, denizin durumunu, geminizde olan mürettebatı düşünmek zorundasınız. Yolculuğunuz esnasında başka gemilerle ve kaptanlarla karşılaşabilirsiniz, bunları kendiniz için bir fırsat olarak görüp onlarla iletişime geçebilirsiniz. Yolculuğunuzun sonunda uzun yıllardır peşinde olduğunuz Kararlar Adasına varacak ve hayatınızın en önemli seçimlerinden birini yapmaya hazır olacaksınız. Şimdi hazırsanız yol haritanızı alın ve maceraya başlayın!

Çalışma Yaprığı 1

Çalışma Yaprağı 2

BENLİK ADASI

Adım 1: Verilecek kararı tanımlayın.

- ✓ Gelecekte yapmak istediğim meslek/meslekler nedir?

.....
.....

- ✓ İlgî, yetenek ve mesleki değerlerim nelerdir?

.....
.....
.....

- ✓ Neyi diğerlerinden iyi yapabiliyorum?

.....
.....
.....

Adım 2: Karardan beklediğiniz sonucu belirleyin.

- ✓ İstedğim meslekten beklediğim sonuçlar nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....

- ✓ Yapmak istediğim mesleğin kararı kimi nasıl etkiliyor?

.....
.....
.....

BEKLENTİ ADASI

HAKİKATLER ADASI

Adım 3: Bilgi toplayın.

- ✓ İstedğim mesleğe ilişkin neler biliyorum?

.....
.....
.....

- ✓ İstedğim mesleğin benim için çekici olan yönleri nelerdir?

.....
.....
.....

- ✓ Çevrem bu konuda ne düşünüyor? Aileme, arkadaşlarıma göre başarılı olduğum alanlar nelerdir?

.....

.....

.....

- ✓ Yapmak istediğim meslekte gelişen dünyanın ve teknolojinin, içinde bulunduğum toplumun etkisi nasıl olacak?

.....

.....

.....

Adım 4: Seçenekleri ve bu seçeneklerin her birinin avantaj ve dezavantajlarını belirleyin.

ENGELLER ADASI

- ✓ İstedğim mesleği diğerlerinden daha iyi yapabilirim, çünkü.....

.....

.....

.....

- ✓ İstedğim mesleği diğerlerinden daha kötü yaparım/yapmakta zorlanırım, çünkü

.....

.....

.....

- ✓ Seçmek istediğim mesleklerin bana göre avantajları ve dezavantajları nelerdir?

.....

.....

.....

.....

- ✓ Seçmek istediğim mesleği yapmamda toplumsal engeller (rekabet, statü, çevre baskısı vb.), ekonomik engeller (ücret, çalışma koşulları, iş bulma süresi vb.), kişisel engeller (sağlık sorunları, hazırbulunuşluk vb.) nelerdir?

.....

.....

.....

Adım 5: Kararı verin.

- ✓ Tüm bulgular çerçevesinde seçmeyi düşündüğüm meslek nedir?

.....

KARARLAR ADASI

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARİYER ADIMLARIM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Akademik amaçları ile kariyer seçenekleri arasındaki ilişkiyi açıklar./32.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıt.
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. 30. kazanım ile ilgili etkinlik gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>“Sevgili öğrenciler, iki hafta önce sizlerin seçmeyi düşündüğünüz mesleklerle ilgili kariyer planlamanızı nasıl yapmanız gerektiği konusunda etkinlik gerçekleştirdik. Kimler neler hatırlıyor, paylaşmak isteyen var mı?”</i> diye sorulur ve gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Öğrencilere bu hafta uygulanacak olan etkinliğin amacının akademik amaçları ile kariyer seçenekleri arasındaki ilişkiyi açıklamak olduğu bilgisi verilir. <i>“Sevgili öğrenciler, kariyer seçimi okul öncesi dönemden başlayarak tüm yaşamımız boyunca devam eden bir süreçtir. Bu süreçte yaş ve öğretim düzeyine bağlı olarak bir sonraki kariyer basamağına geçmek için yerine getirmemiz gereken akademik amaçlarımız vardır.”</i> şeklinde bir ön bilgilendirme yapıldıktan sonra öğrencilere <i>“Sizce akademik amaç nedir?”</i> sorusu sorularak gönüllü öğrencilerin cevaplarını paylaşması sağlanır. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra uygulayıcı tarafından <i>“Sevgili gençler, akademik amaç; derslerde başarılı olmanın ve yüksek notlar almanın yanı sıra, bir ders ya da konu hakkında yeni bilgiler edinmeye istekli olma, bireyin kendisi ile yarış hâlinde olması ve her konuda kendini geliştirerek mevcut performansının üstüne çıkmaya çalışmasıdır. Mesela; zorlandığınız bir derse daha çok zaman ayırarak ve farklı öğrenme yöntemleri kullanarak başarı düzeyinizi artırmaya çalışmak ya da çok başarılı olduğunuz bir alandaki mevcut başarınızı devam ettirmek ve daha yetkin bir hâle gelmek için çalışmaya, araştırmaya devam etmek, deneme sınavlarınızdaki net sayınızı artırmayı hedeflemek birer akademik amaçtır. Şimdi sizden 11. sınıf öğrencisi olarak seçmek istediğiniz kariyer alanını ve hedefinize ulaşmak</i>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

İçin belirlediğiniz akademik amaçlarınızı düşünüp size dağıtılan kâğıtlara yazmanızı istiyorum.” Şeklinde açıklama yapılır. Öğrencilere yukarıdaki açıklamada istenilenleri yazabilmeleri için yeterli süre tanındıktan sonra gönüllü olanların cevaplarını sınıfta paylaşması sağlanır.

4. Aşağıdaki tartışma soruları ile öğrencilerin akademik amaçları ile kariyer seçenekleri arasında ilişki kurmaları sağlanır:

- Akademik amaçlarınızı belirlerken kariyer seçeneklerinizin hangi unsurlarını göz önünde bulundurdunuz?
- Akademik amaçlarınızı belirlemenin kariyer seçeneklerinize ulaşmakta size ne gibi avantajlar sağlayacağını düşünüyorsunuz?
- Akademik amaçlar ile kariyer seçenekleri arasında ilişki kurmak neden önemlidir?

5. Tartışma soruları sonrasında aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Kariyer, yaptığı işte insanın kendisini sürekli geliştirebileceğini düşündüğü alanları tespit edip, yaşam boyu bu alanda yoğunlaşarak kendini mesleki, ekonomik, sosyal, fikirsel ve duygusal açıdan tatmin edebilmesidir. Bu yüzden de kendimize uygun bir kariyer seçeneği belirlememiz ve bu seçeneğe ulaşmak için üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmemiz önemlidir. Akademik amaçlarımız ise seçtiğimiz kariyer alanına bizi en başarılı şekilde ulaştıracak yol haritamızdır. Belirlediğimiz akademik amaçlarımızı gerçekleştirdiğimizde hedeflediğimiz kariyer seçeneğine adım adım ilerlemiş oluruz. Attığımız her adım ise bir taraftan başarılarımızı ve motivasyonumuzu artırırken diğer taraftan da hedefimize ulaşma konusundaki öz güvenimizi artırır.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kariyer seçeneklerini ve buna uygun belirledikleri akademik amaçlarını yazdıkları çalışma kâğıtlarını saklamaları ve zaman zaman bu amaçlara ulaşma durumlarını değerlendirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik esnasında kendilerine sorulan soruları cevaplamaları ve paylaşımında bulunmaları konusunda öğrenciler cesaretlendirilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Kariyer alanı belirleme ve akademik amaçları yazmaya başlamadan önce öğretmen model olarak neyin nasıl yapılacağını gösterebilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Etkinlik sırasından öğretmen bireysel rehberlik ederek ve geri bildirim sunarak destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ayşenur BOZKURT

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BEN KİMİM?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kimlik gelişimi ile sosyal bağlamları ilişkilendirir./33.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 etkileşimli tahtada gösterilmek üzere hazırlanır ve çıktısı alınır. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından öğrencilere yapılacak olan etkinliğin kimlik gelişimi ile sosyal bağlamları (aile, okul, ülke vb.) ilişkilendirme ile ilgili olduğu vurgulanarak etkinliğin amacı açıklanır. Çalışma Yaprağı-1 etkileşimli tahtaya yansıtılarak, yüksek sesle okunduktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Tıpkı bu kartal yavrusu gibi bizim de 'Ben kimim, gerçekte olmak istediğim kişi miyim?' gibi sorular sorup, bu soruların cevabını ararken ailemizi, çevremizdeki kişileri, ülkemizi sorguladığımız zamanlar olmuştur. Sevgili öğrenciler, 'kimlik' ve 'kimlik gelişimine etki eden sosyal bağlamlar' ile ilgili bilgi vermek istiyorum. Kimlik, en yalın olarak 'Ben kimim?' sorusuna verilen yanıt olarak tanımlanabilir. İnsan; her şeyden önce sosyal bir varlık olduğu için kimliğin ortaya çıkmasında organizmanın iç dinamiklerinin yanında, sosyal yaşamın da belirleyici fonksiyonları vardır. Aile, okul, arkadaş çevresi gibi bireyin üyesi olduğu sosyal grupların, bireyin duygu, düşünce ve davranışlarını belirlemede önemli bir etkisi vardır. Kısacası kimlik gelişimi bireyin ait olduğu gruplara bağlı olarak şekillenebilmektedir."</i> Yukarıdaki açıklama yapıldıktan sonra Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerden yukarıdaki bilgiler ışığında kendi kimlik gelişimlerini değerlendirerek önce sahip olduklarını düşündükleri olumlu-olumsuz özellikleri ilgili bölüme yazmaları, sonra da yazdıkları özelliklerin üyesi oldukları hangi sosyal grubun etkisiyle ortaya çıktığını düşünüyorlarsa ilgili bölüme de onu yazmaları istenir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2'yi doldurmaları için yeterli süre verildikten sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımında bulunmaları sağlanır.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

5. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra kimlik gelişimleri ile sosyal bağlamlar arasındaki ilişkiyi daha net anlamalarına yardımcı olmak amacıyla aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Bu etkinlikte kimlik gelişiminizle ilgili fark ettiğiniz yeni şeyler oldu mu? Neler?
- Hangi özelliklerinizi birden fazla alana yazdınız? Neden?
- Kimlik gelişiminizde etkili olan sosyal bağlamların yaşamınıza etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

6. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

“Temel olarak kimlik gelişimi üzerinde iki ana faktör; çevre ve genetik etkindir. Genetik etken daha çok çocuğun potansiyelinin belirlenmesinde ön planda iken çevresel faktörler de bu potansiyelin kullanımına yöneliktir. Çevresel faktörler dediğimiz zaman da aklımıza öncelikle çocuğun içinde doğduğu aile gelmektedir. Çocuğun büyümesiyle beraber de çevresel faktörler değişmeye ve genişlemeye başlamakta, ailenin etkisi azalırken arkadaş çevresi, okul, öğretmen, kültür ve sosyal yapı gibi diğer sosyal bağlamların etkisi artmaya başlamaktadır.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendi doldurdıkları Çalışma Yaprağı-2'yi saklayıp, belli aralıklarla kimlik gelişimlerini değerlendirerek, yazdıkları özelliklere yenilerini eklemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1, etkileşimli tahta yok ise uygulayıcı tarafından tüm öğrencilerin duyabileceği şekilde yüksek sesle okunabilir.

2. Çalışma Yaprağı-2, etkileşimli tahta yok ise ilgili şekil uygulayıcı tarafından tahtaya çizilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 ile çalışılırken öğretmen bireysel olarak geri bildirim sunarak destek olabilir.

2. Öğrencilerin etkinliği tamamlayabilmesi için gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

3. Çalışma Yaprağı-2 de yer alan doldurulması gereken kısımlar öğrencilerin performansına göre sınırlandırılabilir.

4. Çalışma Yaprağı-2; yazılarının puntosu büyütülerek, resimler ve yazılar kontrast bir zemin üzerine yapıştırılarak ya da dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir.

5. Öğrencilerin çalışma yaprağını yazı yazarak doldurması yerine kendi performanslarına göre farklı tepkilerle (örneğin anahtar sözcükler, kısa notlar ile) doldurmaları istenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ayşenur BOZKURT

Çalışma Yaprağı 1

TAVUKLARLA BÜYÜYEN KARTAL

Bir zamanlar muzip bir Kızılderili, bir kartalın yuvasından aşırıldığı yumurtayı kuluçkaya yatan yaban tavuğunun yumurtaları arasına katmış. Zamanı geldiğinde yumurtanın içindeki kartal yavrusu kabuğunu kırmış ve dünyaya gelmiş.

Kendisinin biraz farklı olsa da çevredeki yüzlerce tavuktan biri olduğunu düşünmüş. Oradaki tavuklarla birlikte, bir tavuk gibi büyümeye başlamış. Sadece o değil, etraftaki tüm tavuklar da onu bir tavuk olarak görüyor ve ona bir tavukmuş gibi davranıyormuş.

Zaman zaman içinden "Ben çevremdeki tavuklara benzemiyorum. Acaba ben kimim?" diye soruyormuş.

Bir gün öteki tavuklarla birlikte eşelenirken yukarılardan birkaç kartalın uçtuğunu görmüş. Kendini tutamamış, yüreğinde bir anda oluşan coşkuyla haykırmış:

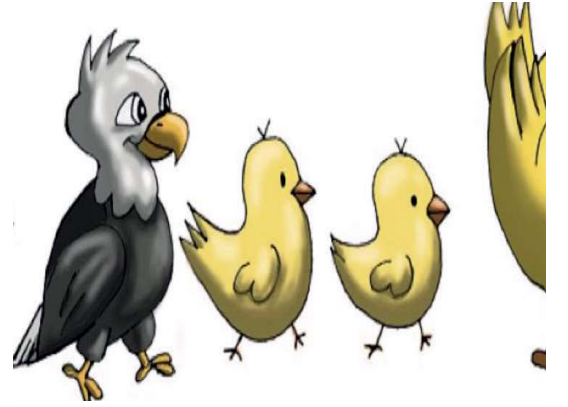
"Ne kadar güzel uçuyorlar. Ben de onlar gibi uçmak istiyorum." Tavuklar, onun bu sözlerine hep birlikte gülmüşler.

"Sen bir tavuksun ve tavuklar asla kartal gibi uçamaz."

Kendini yaban tavuğu sanan kartal her gün: "Ah tanrım, ne olur, ben de onlar gibi uçabilsem. Ben de onlar gibi özgürce kanat açabilsem göklerde."

O böyle konuştuğu çevresindeki tüm tavuklar her zaman söyledikleri sözleri bir kez daha, bir kez daha yineliyorlarmış: "Vazgeç düşlerinden. Sen tavuksun ve hep tavuk olarak kalacaksın."

Küçük kartal, çevresindeki tavukların her gün birkaç kez yineledikleri bu sözlerinden öylesine etkilenmiş ki sonunda bir kartal gibi göklerde özgürce kanat açmak düşündü ve vazgeçmiş, hayatını bir tavuk gibi sürdürmüştü.

KAYNAK:

1. <http://forum.hunturk.net/index.php?topic=2262.msg45932#msg45932>

Çalışma Yaprağı 2

Arkadaş Çevremden
Gelen Özelliklerim

.....
.....
.....
.....

Ailemden Gelen
Özelliklerim

.....
.....
.....
.....

BEN

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ülkemden (Kültürümden)
Gelen Özelliklerim

.....
.....
.....
.....

Okuldan
(Eğitim Yaşantımdan)
Gelen Özelliklerim

.....
.....
.....
.....

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

DOĞRU KAYNAK, DOĞRU TERCİH

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Ortaöğretim sonrası kariyer tercihleri ile ilgili yardım alabileceği kaynaklara başvurur./34.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Çalışma Yaprağı-4 5. Çalışma Yaprağı-5 6. Çalışma Yaprağı-6
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, 3-4 adet çoğaltılarak etkinlik öncesi sınıfın uygun yerlerine asılmalı ve merak uyandırılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğe şu açıklama yapılarak başlanır: <i>"Sevgili öğrenciler, hayatınızı etkileyecek en önemli kararlardan birisi de bildiğiniz gibi kariyer tercihinizdir ve geçmiş yıllarda da bu konularla ilgili epeyce paylaşımlar oldu. Kariyer tercihi yaparken en önemli yardımcınız, kaynağınız kendinizsiniz aslında. Kendinizi tanımanız, hoşlandığınız alanlar, becerikli olduğunuz işleri bilmek gibi. Aileniz, yakın çevreniz, öğretmenleriniz hepsi destek alabileceğiniz kaynaklarınız. Fakat tabii ki yeterli olmayabilir, hayatınızın en önemli kararını vermeye çalışırken bunların yanında daha profesyonel ve objektif kaynaklara ihtiyaç duyabilirsiniz. İşte bugün kariyer tercihlerinizle ilgili yardım alabileceğiniz kaynaklarla sizi buluşturan bir etkinlik yapacağız."</i> 2. Öğrenciler 5 gruba ayrılır. Çalışma Yaprağı-2, 3, 4, 5, 6 gruplara dağıtılır. 3. Etkinliğe şu açıklamayla devam edilir: <i>"Sevgili öğrenciler, çalışma yaprağınızda ortaöğretim sonrası kariyer tercihleri ile ilgili yardım alabileceğiniz kaynaklar bulunmaktadır. Bunları kullanarak size verilen meslekle ilgili merak ettiğiniz bilgileri alarak boş alana yazınız."</i> 4. Her gruba söz verilerek paylaşımlar dinlenir.

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

5. Sürece tartışma sorularıyla devam edilir:

- Etkinlik öncesi sınıfa asılan mesleklerle ilgili sorular ilginizi çekti mi?
- Mesleki bilgi kaynaklarının doğru ve güvenilirliğiyle ilgili neler düşündünüz?
- Bilgi kaynaklarından faydalanırken seçmeyi düşündüğünüz alanla ilgili değişiklikler oldu mu?

6. Etkinlik şu açıklamayla sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, bugün burada kariyer tercihlerinizle ilgili hem yardım alabileceğiniz kaynakları öğrendiniz. Görüyorum ki kafanızdaki soru işaretleri yerini doğru bilgiye ulaşmanın verdiği rahatlığa bıraktı. Kariyer basamaklarınızı birer birer çıkarken belki de size destek verecek araçlarla tanışmış ve kariyer farkındalığınızı bu yolla geliştirmiş oldunuz. Kaynaklarınız her zaman sağlam, yolunuz açık olsun.”

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden yakın çevreleri ve aile büyükleri ile meslek tercihlerini yaparken hangi kaynaklardan bilgi aldıkları konusunda sohbet etmeleri istenebilir.
2. Kendileri için önemli olan bu ve benzeri konularda araştırmadan, kulaktan dolma bilgilerle hareket etmelerinin yanlışlığı ve yaratacağı olumsuz sonuçlardan örnekler verilir. Rehberlik ve psikolojik danışma servisinden bilgi alabilecekleri belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler grup çalışmaları yaparken çalışma yaprağında verilen alanları değiştirebilir ve kaynak araştırması yapmaya gerçekten merak ettikleri bir meslekle devam edebilirler.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağındaki yazıların puntosu büyütülerek, kâğıtlar kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak ya da kâğıtlara dokunsal özellikler eklenerek materyal görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir.
  2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
  3. Öğrencileri gruplama sürecinde birbirine destek olabilecek öğrencilerin bir arada olmasına dikkat edilebilir. Öğrencilerin etkinlik süreci takip edilerek geri bildirim verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilgün ATAY

Çalışma Yaprağı 1

1

BUNLARI BİLİYOR MUYUM?

HAYAL ETTİĞİM YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMININ ÖĞRENİM SÜRESİ NE KADAR, AKADEMİK KADROSU NASIL?

GEREKTİRDİĞİ BİR ÖZEL YETENEK VAR MI, HAZIRLIK SINIFI VE YABANCI DİL VAR MI?

PROGRAMIN BULUNDUĞU ÜNİVERSİTELER HANGİLERİ?

PROGRAMIN BULUNDUĞU ÜNİVERSİTELERİN DÂHİL OLDUĞU ULUSLARARASI DEĞİŞİM PROGRAMLARI NELER?

PROGRAMIN BULUNDUĞU ÜNİVERSİTENİN KÜLTÜREL VE SANATSAL VE SPORTİF ETKİNLİKLERİ NELER?

PROGRAMIN BULUNDUĞU ÜNİVERSİTELERİN BARINMA KOŞULLARI:

PROGRAMIN BULUNDUĞU ÜNİVERSİTELERİN BURS KOŞULLARI:

PROGRAMI BİTİRDİKTEN SONRAKİ ÇALIŞMA KOŞULLARI:

PROGRAMI BİTİRDİKTEN SONRAKİ İŞ BULMA VE STAJ OLANAKLARI:

1. <https://molekulerbiyolojiyegenetik.org/>

Çalışma Yaprağı 2

2

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER ORTAÖĞRETİM SONRASI KARIYER TERCİHLERİ İLE İLGİLİ YARDIM ALABİLECEĞİNİZ KAYNAKLAR AŞAĞIDADIR. BU KAYNAKLARA BAŞVURARAK HUKUK ALANIYLA İLGİLİ EDİNDİĞİNİZ BİLGİLERİ YAZINIZ.

1. <https://yokatlas.yok.gov.tr/>
2. <https://www.osym.gov.tr/>
3. <https://www.osym.gov.tr/TR,20845/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-kilavuzu.html>
4. <https://ii.metu.edu.tr/tr/urap>
5. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>
6. www.cbiko.gov.tr
7. <http://calibre.kyyd.org.tr/>
8. <https://www.iskur.gov.tr/>
9. <http://mbs.meb.gov.tr/>
10. <https://www.ankesob.org.tr/ankesoba-bagli-odalar/>

2. <https://tedmem.org/>

Çalışma Yaprağı 3

3

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER ORTAÖĞRETİM SONRASI KARIYER TERCİHLERİ İLE İLGİLİ YARDIM ALABİLECEĞİNİZ KAYNAKLAR AŞAĞIDIR, BU KAYNAKLARA BAŞVURARAK BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ ALANIYLA İLGİLİ EDİNDİĞİNİZ BİLGİLERİ YAZINIZ.

1. <https://yokatlas.yok.gov.tr/>
2. <https://www.osym.gov.tr/>
3. <https://www.osym.gov.tr/TR,20845/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-kilavuzu.html>
4. <https://ii.metu.edu.tr/tr/urap>
5. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>
6. www.cbiko.gov.tr
7. <http://calibre.kyyd.org.tr/>
8. <https://www.iskur.gov.tr/>
9. <http://mbs.meb.gov.tr/>
10. <https://www.ankesob.org.tr/ankesoba-bagli-odalar/>

3. <https://tedmem.org/>

Çalışma Yaprağı 4

4

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER ORTAÖĞRETİM SONRASI KARIYER TERCİHLERİ İLE İLGİLİ YARDIM ALABİLECEĞİNİZ KAYNAKLAR AŞAĞIDADIR, BU KAYNAKLARA BAŞVURARAK PSİKOLOJİ ALANIYLA İLGİLİ EDİNDİĞİNİZ BİLGİLERİ YAZINIZ.

1. <https://yokatlas.yok.gov.tr/>
2. <https://www.osym.gov.tr/>
3. <https://www.osym.gov.tr/TR,20845/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-kilavuzu.html>
4. <https://ii.metu.edu.tr/tr/urap>
5. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>
6. www.cbiko.gov.tr
7. <http://calibre.kyyd.org.tr/>
8. <https://www.iskur.gov.tr/>
9. <http://mbs.meb.gov.tr/>
10. <https://www.ankesob.org.tr/ankesoba-bagli-odalar/>

4. <https://tedmem.org/>

Çalışma Yapağı 5

5

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER ORTAÖĞRETİM SONRASI KARIYER TERCİHLERİ İLE İLGİLİ YARDIM ALABİLECEĞİNİZ KAYNAKLAR AŞAĞIDIR, BU KAYNAKLARA BAŞVURARAK TIP ALANIYLA İLGİLİ EDİNDİĞİNİZ BİLGİLERİ YAZINIZ.

1. <https://yokatlas.yok.gov.tr/>
2. <https://www.osym.gov.tr/>
3. <https://www.osym.gov.tr/TR,20845/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-kilavuzu.html>
4. <https://ii.metu.edu.tr/tr/urap>
5. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>
6. www.cbiko.gov.tr
7. <http://calibre.kyyd.org.tr/>
8. <https://www.iskur.gov.tr/>
9. <http://mbs.meb.gov.tr/>
10. <https://www.ankesob.org.tr/ankesoba-bagli-odalar/>

5. <https://tedmem.org/>

Çalışma Yaprağı 6

5

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER ORTAÖĞRETİM SONRASI KARIYER TERCİHLERİ İLE İLGİLİ YARDIM ALABİLECEĞİNİZ KAYNAKLAR AŞAĞIDADIR, BU KAYNAKLARA BAŞVURARAK ECZACILIK ALANIYLA İLGİLİ EDİNDİĞİNİZ BİLGİLERİ YAZINIZ.

1. <https://yokatlas.yok.gov.tr/>
2. <https://www.osym.gov.tr/>
3. <https://www.osym.gov.tr/TR,20845/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-kilavuzu.html>
4. <https://ii.metu.edu.tr/tr/urap>
5. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>
6. www.cbiko.gov.tr
7. <http://calibre.kyyd.org.tr/>
8. <https://www.iskur.gov.tr/>
9. <http://mbs.meb.gov.tr/>
10. <https://www.ankesob.org.tr/ankesoba-bagli-odalar/>

6. <https://tedmem.org/>

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

AMAÇLARIMA GİDEN YOLDA DEĞERLERİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kişisel değerleri ile yaşam amaçları arasında bağ kurar./35.Hafta
Sınıf Düzeyi	11. Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-1 3. Etkinlik Bilgi Notu-2 4. Etkinlik Bilgi Notu-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Kişisel değerler, örnek yaşam amaçları ve Çalışma Yaprağı-1'in doldurulmuş hâlini görmek için Etkinlik Bilgi Notu-3 incelenebilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe giriş yapılır: <i>"Kıymetli öğrenciler, bugünkü dersimizde sahip olduğumuz kişisel değerlerimiz ile yaşama yönelik amaçlarımızın aslında birbiri ile ne kadar da bağlantılı olduğunu fark edeceğiz. Önceki derslerimizde yaşam amaçlarımızı ve kişisel değerlerimiz hakkında konuşmuştuk. Şimdi derseniz bunları bir hatırlayalım."</i> 2. Tahta 2 sütuna ayrılır ve sütunun birine "kişisel değerlerim" diğerine "yaşamdaki amacım" başlığı atılır. Ardından aşağıdaki açıklama yapılarak gönüllü öğrencilerin fikirlerini paylaşmaları sağlanır: <i>"Öncelikle kişisel değerlerimiz üzerinde konuşalım. Aile hayatımız, arkadaşlık ilişkilerimiz okul yaşantımızı şekillendirirken kişisel değerlerimizi kullanırız. En çok önemseydiğiniz ve yaşamınızda kullandığınız kişisel değerleriniz nedir? Hepimizin yaşamda yaptığımız çalışmalarla, kurduğumuz hayallerle ve kişiler arası ilişkilerimizle ulaşmak istediğimiz amaçlarımız vardır. Yaşamınızda ulaşmak istediğiniz amaçlarınız nelerdir?"</i> Gerekli durumda Etkinlik Bilgi Notu-1'den de örnekler verilebilir. 3. Kişisel değerler ve yaşam amaçlarına yönelik öğrenciler tarafından verilen örnekler tahtadaki ilgili alanlara yazılır. 4. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve ardından aşağıdaki tartışma soruları öğrencilere sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Dağıtılan çalışma yaprağındaki resim size ne ifade ediyor?

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

- Resim üzerinden kişisel değerlerimiz ve yaşam amaçlarımız arasındaki bağı nasıl açıklayabiliriz?
5. Aşağıdaki açıklama ile kişisel değerler ve yaşam amaçları arasındaki bağı bu bağın resim ile olan ilişkisi açıklanır. Öğrencilerden resim üzerindeki boşlukları doldurmaları istenir ve aşağıdaki açıklama yapılır:
- “Resimde gördüğümüz dağın üzerinde duran bulutlar yaşam amaçlarımızı temsil ederken dağa çıkan, bulutlara ulaşmamızı sağlayan yol kişisel değerlerimizi temsil eder. Haydi, şimdi bulutlara yaşam amaçlarımızı yoldaki bölümlere de kişisel değerlerimizi yazalım.”*
- İhtiyaç hâlinde örnek olması için Etkinlik Bilgi Notu-2’den örnekler öğrencilerle paylaşılabilir.
6. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir:
- Yaşam amaçları ve kişisel değerlerin birbiriyle örtüşmesi neden önemlidir?
  - Yaşam amaçlarına ulaşmaya çalışırken, kişisel değerlerin nasıl bir katkısı olmaktadır?
  - Sizin yaşam amaçlarınızla kişisel değerleriniz arasında nasıl bir bağı bulunmaktadır? Değiştirmek durumunda kalsanız neyi, neden ve nasıl değiştirirsiniz?
7. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:
- “Kişisel değerlerimiz yaşam amaçlarımızla benzerlik gösterir ve kişisel değerlerimiz yaşam amaçlarımıza ulaşmamızda bir yol görevi görür. Değerlerimize tutunarak ulaşmak istediğimiz amaçlara yaklaşılmaya bir adım daha yaklaşabiliriz.”*

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerinizden günlük tutmalarını, bu günlüğe kişisel değerlerini göz önünde bulundurarak ulaşmak istedikleri yaşam amaçlarına yönelik kısa vadeli hedefler oluşturup yazmalarını isteyebilirsiniz.

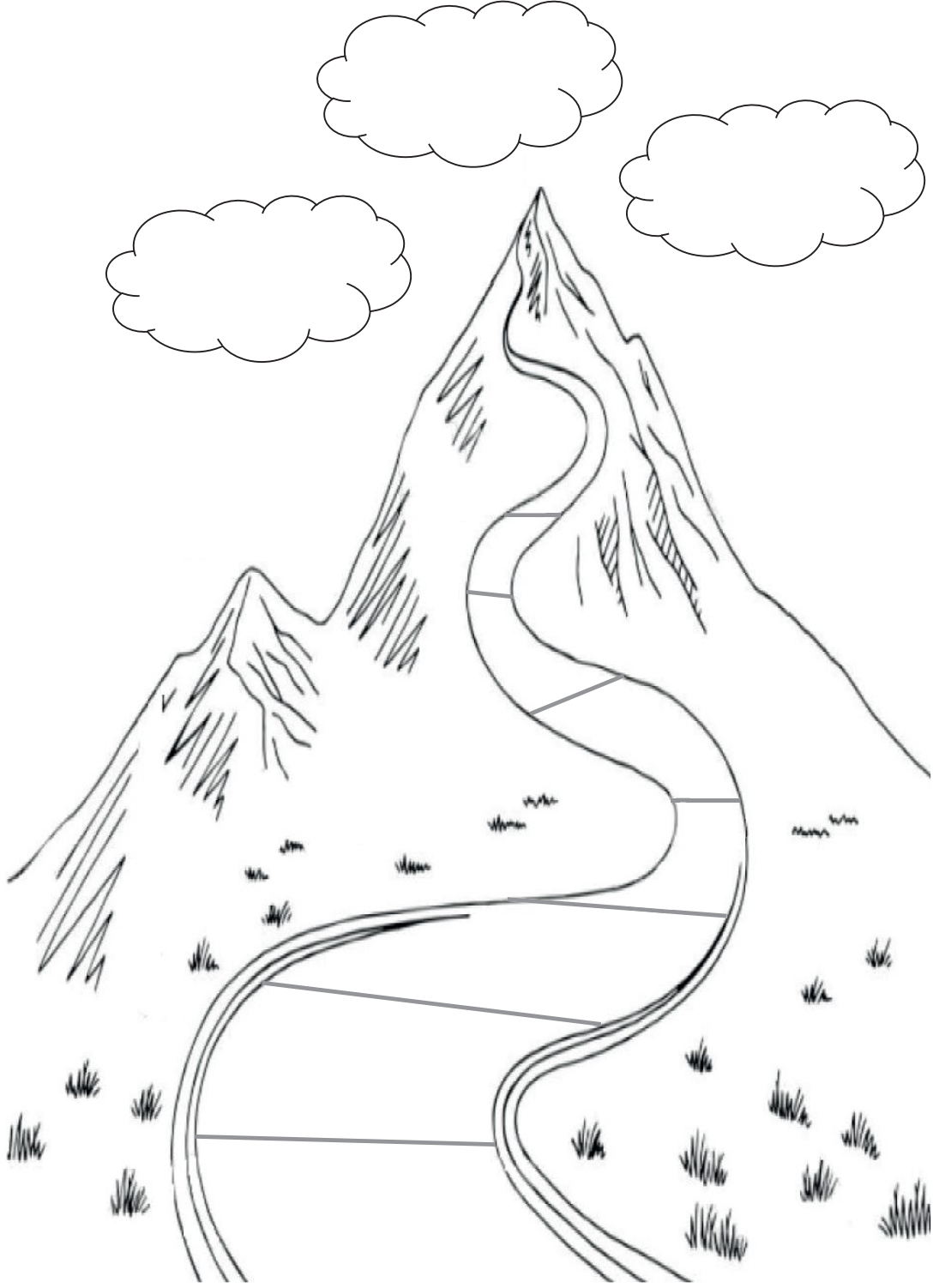
Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’i çoğaltma imkânı olmadığı durumlarda, döküman etkileşimli tahta üzerinden yansıtılabilir. Öğrencilerin defterlerini kullanmaları sağlanabilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Öğretmen, Çalışma Yaprağı-1 doldurulurken öğrencilere bireysel olarak geri bildirim sunularak destek verilebilir.
  2. Çalışma Yaprağı-1 doldurulurken gerekirse ek süre verilerek öğretim süreci farklılaştırılabilir.
  3. Yapılan açıklamalarda kullanılan dil, kelime sayısı ve kelime zorluğu temelinde sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.
  4. Çalışma Yaprağı-1 ile çalışılırken öğrencilerden önce yaşam amaçlarını, ardından kişisel değerlerini yazmaları istenerek etkinlik aşama aşama yapılabilir.
  5. Tahtaya yazılanların büyük boyutlarda ve koyu tonlarda olmasına dikkat edilerek fiziksel çevre düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Furkan ERTEK

Çalışma Yapağı 1

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 1

ÖRNEK KİŞİSEL DEĞERLER

Yıllardır peşinde olduğunuz Kararlar Adasını keşfetmeye hazır mısınız? Uzun süredir Kararlar Adasına ulaşmak için bilgiler topladınız, araştırmalar yaptınız, bir yol haritası belirlediniz. Şimdi ise sizi oraya ulaştıracak bir yolculuğa çıkacaksınız. Bu yolculukta emrinizde bir gemi var, hepiniz de bu geminin kaptanıyorsunuz.

Güzergâhınız boyunca elinizde bulunan haritaya göre işaretlenen adalarda duraklayacak ve bir sonraki durağınıza gitmek üzere orada konaklayacaksınız. Bir gemi kaptanı olduğunuzu unutmadan hava koşullarını, denizin durumunu, geminizde olan mürettebatı düşünmek zorundasınız. Yolculuğunuz esnasında başka gemilerle ve kaptanlarla karşılaşabilirsiniz, bunları kendiniz için bir fırsat olarak görüp onlarla iletişime geçebilirsiniz. Yolculuğunuzun sonunda uzun yıllardır peşinde olduğunuz Kararlar Adasına varacak ve hayatınızın en önemli seçimlerinden birini yapmaya hazır olacaksınız. Şimdi hazırsanız yol haritanızı alın ve maceraya başlayın!

- Özgürlük (Bağımsızlık)
- Güvenlik
- Bilgelik
- Yaratıcılık
- Merak
- Mütevazılık
- Adalet
- Şükür
- Başarı
- Güç
- Para
- Girişkenlik
- Otoriterlik
- Fedakârlık
- Hırs
- Cesaret
- Dostluk
- Dürüstlük
- Etkili İletişim
- Aile
- Yardımseverlik
- Sadakat
- Affedicilik
- Eşitlik
- Yenilikçilik
- Takdir Edilme
- Dinî-Manevi Değerlere Bağlılık
- Spor
- Sağlık
- Estetik
- Başkaları Üzerinde İz Bırakma

Örnek Yaşam Amaçları

1. Kendini Tanıma-Kendini Geliştirme
2. Finansal Başarı (Maddi Kazanç Sağlama)
3. Yakın İlişkiler Geliştirme (Bağlılık kurma-Aile Kurma)
4. Topluma Katkı Sağlama (Üretken Olma)
5. Fiziksel Görünüme Dikkat Etme-Fiziksel Sağlığı Koruma
6. Tanınır Biri olma

KAYNAK:

Erbakan, F, M, A. (2010). *Kişisel Değerler- Liderlik Tarzları İlişkisi: Farklı Toplumsal ve Kültürel Ortamlardan Gelen Yöneticilerin Farklılaşması (s.19)*. (Doktora Tezi) Sosyal Bilimler Enstitüsü. Başkent Üniversitesi. Ankara.

Deniz, E. (2020). *Lise Öğrencilerinde Yaşam Amaçları ve Umudun Öznel Oluşla İlişkisinin İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi)*. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Atatürk Üniversitesi. Erzurum.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 2

ÖRNEK YAŞAM AMAÇLARI İLE İLGİLİ KİŞİSEL DEĞERLER

1. Kendini Tanıma-Kendini Geliştirme

- Özgürlük (Bağımsızlık)
- Güvenlik
- Bilgelik
- Yaratıcılık
- Merak
- Mütevazılık
- Adalet
- Şükür
- Başarı

2. Finansal Başarı (Maddi Kazanç Sağlama)

- Güvenlik
- Güç
- Para
- Girişkenlik
- Bilgelik
- Otoriterlik
- Fedakârlık
- Hırs
- Başarı
- Cesaret

3. Yakın İlişkiler Geliştirme (Bağlılık kurma-Aile Kurma)

- Dostluk
- Dürüstlük
- Etkili İletişim
- Aile
- Yardımseverlik
- Fedakârlık
- Sadakat
- Affedicilik
- Cesaret
- Güvenlik
- Eşitlik

4. Topluma Katkı Sağlama (Üretken Olma)

- Yardımseverlik
- Yaratıcılık
- Merak
- Yenilikçilik
- Takdir Edilme
- Bilgelik
- Girişkenlik
- Eşitlik

- Cesaret

- Adalet

- Dini Manevi Değerlere Bağlılık

5. Fiziksel Görünüme Dikkat Etme-Fiziksel Sağlığı Koruma

- Spor

- Sağlık

- Estetik

- Takdir Edilme

- Güç

- Güvenlik

- Aile

6. Tanınır Biri Olma

- Yaratıcılık

- Bilgelik

- Başarı

- Güç

- Otoriterlik

- Hırs

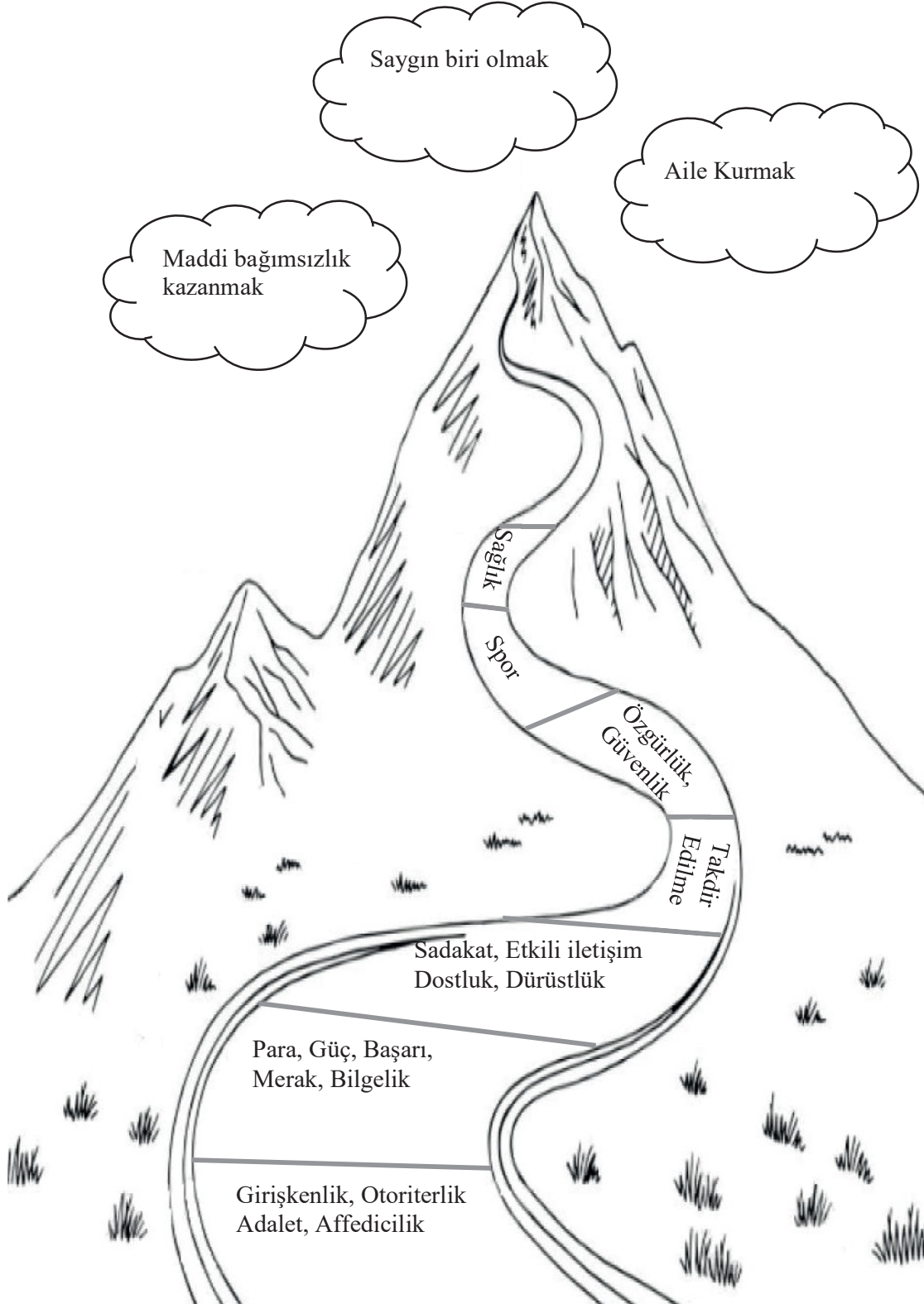
- Etkili İletişim

- Takdir Edilme

- Başkaları Üzerinde İz Bırakma

ETKİNLİK BİLGİ NOTU 3

ÇALIŞMA YAPRAĞI DOLDURULMUŞ ÖRNEK

11. SINIF ETKİNLİKLERİ

BOŞLUKLARI DOLDURALIM

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır./36.Hafta
Sınıf Düzeyi	İlkokul-Ortaokul-Lise kademelerindeki tüm sınıf düzeyleri
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılarak boş bırakılan yerleri kendi düşünce ve duygularına göre doldurmaları istenir. 3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı- 1'i doldurmaları için yeterli süre verilir. 4. Ardından gönüllü öğrenciler Çalışma Yaprağı- 1'deki cevaplarını paylaşır. (Gönüllü öğrenci çıkmaması hâlinde uygulayıcı teşvik eder.) 5. Paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Rehberlik etkinliklerine yönelik duygu ve düşünceleriniz neler? • Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için önerileriniz neler? • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan sizi etkileyen bir yaşantınızı paylaşır mısınız? 6. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır. <p><i>"Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde akademik gelişim, kariyer gelişimi, sosyal duygusal gelişim alanlarında birçok faaliyete katıldınız. Bu etkinliklerle akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınızı planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik kazanımlar elde ettiniz. Aynı zamanda kendinizi tanıyıp, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirdiniz. Kişiler arası becerileri geliştirmek için</i></p>

Süreç
(Uygulama
Basamakları):

çalıştınız. Meslekleri tanıyıp, çalışma hayatı konusunda bilgiler edindiniz. Rehberlik etkinlikleri bu bilgiler ışığında sizi hayata hazırlama, beceri kazan-dırma, güçlü yanlarınızı geliştirme konularında destekler. Eğitim öğretim sü-recinizde yine rehberlik etkinlikleri yaparak yeni kazanımlar öğreneceksiniz. Bu dönemin etkinlikleri sona erdi, ancak siz bu zamana kadar öğrendiğiniz bilgi ve becerileri yaşamınıza geçirebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, Okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden istedikleri bir konu ile ilgili etkinlik tasarımları istenir. Tasar-lanan etkinlikler Okul psikolojik danışmanına/rehber öğretmenine iletilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni tasarlanan etkinlikleri EBA ya yükleyebilir veya etkinlik oluşturma birimlerine ulaştırabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Derya ATALAY

Çalışma Yaprağı 1

Boşlukları Dolduralım

Bu sene yaptığınız rehberlik etkinliklerinin değerlendirilmesi, geliştirilebilmesi amacıyla sizin fikirlerinize ihtiyacımız var. Etkinliklere ilişkin duygu ve düşüncelerinizi boş bırakılan kısımlara yazabilirsiniz. İhtiyaç duyar-sanız arka sayfayı kullanabilirsiniz.

1- Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde .....
.....
.....
faaliyetleri yaptık.

2- Rehberlik etkinliklerinde daha önce bilmediğim.....
.....
.....
konuları öğrendim.

3- En çok.....
.....
.....
etkinliklere katılmaktan keyif aldım.

4- .....
.....
.....
etkinliklere katılmaktan çok hoşlanmadım.

5- Bence .....
.....
.....
konularında da etkinlikler olmalı.

TEŞEKKÜR EDERİM.